

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 88

Год. LXV

Четврток, 16 јули 2009

Цена на овој број е 220 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
1643. Одлука за престанок на мандат на членови на Советот на Јавното претпријатие Македонска радиотелевизија..	2	1651. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници.....	28
1644. Закон за надзор на државната граница (Пречистен текст).....	2	1652. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетите.....	30
1645. Решение за изменување и дополнување на Решението за цените на образците што се употребуваат во Министерството за внатрешни работи.....	14	1653. Правилник за формата и содржината на образецот на легитимацијата на државниот просветен инспектор и овластениот просветен инспектор и начинот на нејзиното издавање и одземање.....	32
1646. Правилник за начинот и постапката на одјавување на возилата.....	14	1654. Правилник за постапката и поблиските критериуми за финансирање и надзор на годишните програми за научно-истражувачката дејност на субјектите на научно-истражувачката дејност	36
1647. Правилник за формата и содржината на печатот со кој се врши заверка на извршена регистрација на возило во сообраќајната дозвола.....	15	1655. Правилник за степенот на уредувањето на градежното земјиште со објекти на комуналната инфраструктура и начинот на утврдување на висината на трошоците за уредувањето во зависност од степенот на уреденост.....	41
1648. Правилник за висината на трошоците за полагање на стручниот испит за оспособеност за извршување на работи на технички преглед.....	15	1656. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У.бр. 226/2008 од 1 јули 2009 година.....	42
1649. Правилник за изменување на Правилникот за обликот и содржината на билансот на состојбата и билансот на приходите и расходите за буџетите и буџетските корисници.....	15		
1650. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за сметковниот план за буџетите и буџетските корисници.....	26		

	Стр.		Стр.
1657. Решение за конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности.....	46	1664. Општ колективен договор за стопанството на Република Македонија.....	49
1658. Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	46	1665. Колективен договор за изменување и дополнување на Колективниот договор за здравствената дејност на Република Македонија.....	57
1659. Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	47	1666. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување на референтни цени на ортопедски и други помагала за кои осигурените лица можат да остварат право на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија.....	57
1660. Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	47	1667. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за индикациите за остварување на право на ортопедски и други помагала.....	58
1661. Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	47	Огласен дел	1-52
1662. Исправка од Агенцијата за катастар на недвижности на Решение бр. 09-11376/1.....	47		
1663. Одлука за распишување на јавен тендер за доделување на 2 (две) одобренија за користење на радиофреквенции за обезбедување на јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги од третата генерација (3G).....	47		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 1643.

Врз основа на член 129 став 2, а во врска со став 1 алинеја 2 од Законот за радиодифузната дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 100/2005, 19/2007 и 103/2008), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 15 јули 2009 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРЕСТАНОК НА МАНДАТ НА ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТОТ НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ МАКЕДОНСКА РАДИОТЕЛЕВИЗИЈА

1. На Владо Поповски му престанува мандатот на член на Советот на Јавното претпријатие Македонска радиотелевизија, пред истекот на рокот за кој е именуван.

2. На Владимир Милчин му престанува мандатот на член на Советот на Јавното претпријатие Македонска радиотелевизија, пред истекот на рокот за кој е именуван.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-3275/1 Претседател на Собранието
15 јули 2009 година на Република Македонија,
Скопје Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНА КОМИСИЈА НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 1644.

Врз основа на член 36 од Законот за изменување и дополнување на Законот за надзор на државната граница („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/2009), Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 14 јули 2009 година, го утврди Пречистениот текст на Законот за надзор на државната граница.

Пречистениот текст на Законот за надзор на државната граница ги опфаќа: Законот за надзор на државната граница („Службен весник на Република Македонија“ бр. 71/2006), Законот за изменување и дополнување на Законот за надзор на државната граница („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/2007) и Законот за изменување и дополнување на Законот за надзор на државната граница („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/2009), во кои е означено времето на нивното влегување во сила и примена.

Бр. 10-2179/2 Претседател на
14 јули 2009 година Законодавно-правната комисија
Скопје на Собранието на Република
Македонија,
Благородна Дулиќ, с.р.

ЗАКОН ЗА НАДЗОР НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА (ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат надзорот на државната граница, соработката меѓу државните органи кои имаат надлежност во граничното управување, надлежностите на полицијата во внатрешноста и меѓународната полициска соработка.

Надзор на државната граница

Член 2

Под надзор на државната граница во смисла на овој закон се сметаат работите што се однесуваат на обезбедување на државната граница и на гранична контрола, како и анализа на опасностите по внатрешната безбедност и анализа на заканите кои можат да влијаат на безбедноста на границата, заради:

- спречување и откривање на кривични дела и прекршоци и откривање и фаќање на нивните сторители;
- спречување и откривање на незаконско преминување на државната граница и илегалната миграција;
- заштита на животот, здравјето на луѓето, личната сигурност, имотот, животната средина и природата и
- спречување и откривање на други опасности по јавниот ред, правниот поредок и националната безбедност.

Значење на одделни изрази

Член 3

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Гранична линија" е низа точки на земјината површина одредени со координати, по која се протега државната граница која ја разграничува територијата на Република Македонија од териториите на соседните држави.

2. "Државна граница" е замислена вертикална рамнина која ја сече земјината површина долж граничната линија и ги дели нејзиниот воздушен простор, површината на земјата, нејзината длабочина и внатрешните води, како и границата на аеродромите и пристаништата преку кои се одвива меѓународниот сообраќај;

3. "Обезбедување на државната граница" е обезбедување на границата меѓу граничните премини и обезбедување на граничните премини надвор од утврдено работно време, со цел да се спречат лицата да ја одбегнат граничната контрола;

4. "Граничните премини" се места определени од надлежен орган на државната власт за преминување на државната граница, во патниот, железничкиот, воздушниот и езерскиот сообраќај;

5. "Подрачје на граничен премин" е простор што е потребен за вршење на граничната контрола и на другите гранични формалности, како и непосредната околина со објектите што се потребни за непречено и сигурно одвивање на сообраќајот и вршење на гранична контрола и на другите гранични формалности;

6. "Гранична контрола" е контрола што се спроведува на граничните премини со цел да им се одобри на лицата и нивните превозни средства и предметите што ги поседуваат да влезат на територијата на Република Македонија и да излезат од неа;

7. "Гранично управување" се активности и мерки што ги преземаат државните органи кои имаат надлежности во граничното управување во согласност со закон;

8. "Лица кои го уживаат правото на Заедницата за слободно движење" се:

- граѓани на Европската унија согласно со членот 17 став 1 од Договорот за формирање на Европската заедница и државјани на трети земји кои се членови на семејството на граѓани на Унијата кои го уживаат неговото или нејзиното право на слободно движење и за кои се применува Директивата 2004/38/EЗ на Европскиот Парламент и Советот на Европа од 24 април 2004 година за правото на граѓаните на Европската унија и членовите на нивните семејства, слободно да се движат и да престојуваат на територијата на земјите членки и

- државјани на трети земји и членови на нивните семејства со кое било државјанство, кои според договорите меѓу Заедницата и нејзините земји членки од една страна и третите земји од друга страна, ги уживаат истите права за слободно движење, како и граѓаните на Европската унија;

9. "Државјани на трети земји" се сите лица кои не се државјани на Република Македонија и граѓани на Европската унија согласно со членот 17 став 1 од Договорот за формирање на Европската заедница и за кои не може да се примени точката 8 од овој член;

10. "Закана по јавното здравје" е секоја болест со потенцијал да прерасне во епидемија како што е дефинирано во Меѓународните здравствени прописи на Светската здравствена организација и други инфективни болести или болести предизвикани од паразити, доколку се предмет на заштитните одредби што се применуваат над граѓаните на Република Македонија;

11. "Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор" е Конвенција од 19 јуни 1990 година за спроведување на Шенгенскиот договор од 14 јуни 1985 година меѓу владите на државите на Бенелукс-економска унија, Сојузна Република Германија и Република Франција, за постепено укинување на контролата на заедничките граници;

12. "Држава потписничка" е секоја држава за која се однесуваат одредбите на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор;

13. "Надворешна граница по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија" е државната граница на Република Македонија со држава која не е потписничка на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор, како и границите на аеродромите и пристаништата преку кои се одвива меѓународен сообраќај, доколку не се внатрешни граници;

14. "Внатрешна граница по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија" е заедничка граница на Република Македонија со држава потписничка, како и аеродромите и пристаништата преку кои се одвива меѓународен сообраќај, од и кон територијата на држава потписничка;

15. "Внатрешен лет по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија" претставува директен лет меѓу државите потписнички;

16. "Внатрешна пловидба по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија" е непосредна редовна патничка пловидба меѓу државите на кои се однесуваат одредбите на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор и

17. "Оператор" се јавни претпријатија и други правни лица, кои стопанисуваат или во чија сопственост се меѓународни воздухопловни пристаништа, меѓународни езерски пристаништа и меѓународни патни и железнички гранични премини.

II. НАДЛЕЖНОСТИ И ОВЛАСТУВАЊА ВО ВРШЕЊЕТО НА НАДЗОР НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА

Орган кој врши надзор на државната граница

Член 4

Надзорот на државната граница е во надлежност на Министерството за внатрешни работи (во натамошниот текст: Министерството).

Работите што се однесуваат на надзорот на државната граница ги врши полицијата на Министерството.

Во извршувањето на работите на надзорот на државната граница Министерството соработува со другите државни органи кои имаат надлежности во граничното управување во согласност со закон.

Органи меѓу кои се остварува соработката и областите на соработката на државната граница

Член 5

Соработката од членот 4 став 3 на овој закон се остварува меѓу Министерството и Министерството за одбрана, Министерството за надворешни работи, Министерството за финансии - Царинска управа, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерството за здравство, Министерството за транспорт и врски, Министерството за животна средина и просторно планирање и други државни органи кои имаат надлежност во граничното управување.

Државните органи од ставот 1 на овој член остваруваат соработка посебно во следниве области:

- надзор на законитоста на влезот и излезот на лица, стоки и превозни средства во Република Македонија;
- јавна безбедност;
- побрз проток на лица, стоки и превозни средства на граничните премини;
- спречување и откривање на прекуграничниот организиран криминал;
- собирање и размена на податоци и информации во врска со граничното управување и
- други области согласно со надлежностите на државните органи утврдени со закон.

Начин на соработка меѓу државните органи на државната граница

Член 6

На барање на еден од државните органи од членот 5 став 1 на овој закон, државните органи даваат стручна помош за поефикасно остварување на соработката во врска со граничното управување во рамките на нивните надлежности утврдени со закон.

За поефикасно остварување на соработката од членот 5 став 2 на овој закон, државните органи можат да склучат меморандуми за соработка.

Национален координативен центар за гранично управување

Член 7

За постигнување на ефикасна координација, олеснување на размената на податоци и информации и поголема интеграција во граничното управување се формира Национален координативен центар за гранично управување (во натамошниот текст: Националниот координативен центар).

Националниот координативен центар е составен од координатор, заменик координатор и претставници од Министерството за внатрешни работи, Министерството за финансии - Царинска управа и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Во работата на Националниот координативен центар може да учествуваат и претставници на други државни органи кои имаат надлежност во граничното управување.

Во работата на Националниот координативен центар во согласност со ратификуван меѓународен договор може да учествува и офицер за врска на странска држава и меѓународна организација.

Координаторот и заменикот на координаторот од ставот 2 на овој член ги именува и разрешува Владата на Република Македонија за време од пет години.

За координатор може да биде именувано лице со завршено високо образование и работно искуство од десет години во државен орган што има надлежност во граничното управување.

За заменик координатор може да биде именувано лице со завршено високо образование и работно искуство од осум години во државен орган што има надлежност во граничното управување.

Претставниците од ставот 2 на овој член од редот на своите вработени ги определува функционерот кој раководи со државниот орган кој има надлежности во граничното управување.

Работи кои ги врши Националниот координативен центар

Член 8

Националниот координативен центар од членот 7 на овој закон ги врши следниве работи:

- ги координира активностите во врска со граничното управување меѓу државните органи што имаат надлежности во граничното управување;
- врши активности во насока на олеснување на размената на податоци и информации меѓу државните органи што имаат надлежност во граничното управување;
- остварува поголема интеграција во граничното управување меѓу државните органи што имаат надлежности во граничното управување;
- остварува координација во спроведувањето на заедничките планови и постапки за постапување во итни случаи и
- ги координира активностите во прекуграничната соработка во врска со граничното управување меѓу државните органи што имаат надлежности во граничното управување во согласност со ратификуван меѓународен договор.

Националниот координативен центар за својата работа донесува деловник.

Националниот координативен центар еднаш годишно доставува извештај за својата работа до Владата на Република Македонија.

Овластувања

Член 9

При вршењето на надзорот на државната граница полициските службеници работат согласно со овластувањата утврдени со овој и друг закон.

Овластувањата од ставот 1 на овој член полициските службеници можат да ги применат на целата територија на Република Македонија.

Почитување на човековото достоинство од страна на полициските службеници при вршење на надзорот на државната граница

Член 9-а

При вршење на надзорот на државната граница полициските службеници треба целосно да го почитуваат човековото достоинство.

Сите овластувања што ги преземаат полициските службеници во текот на извршување на надзорот на државната граница треба да бидат сразмерни со целта заради која се преземаат.

Во текот на вршењето на надзорот на државната граница, полициските службеници не треба да прават дискриминација по однос на полот, расата, бојата на кожата, возраста, националната припадност, социјалното потекло, верското уверување, неспособноста или сексуалната определба, имотната и општествената положба.

Овозможување на надзорот на државната граница

Член 10

Во вршењето на надзорот на државната граница, полицијата е овластена да поставува и употребува технички средства за вршење на надзор на државната граница, да користи службени кучиња и да поставува препреки со кои се оневозможува незаконско преминување на државната граница.

Сопствениците, односно корисниците на земјоделско земјиште се должни да овозможат слободно поминување на полициските службеници за непречено вршење на надзор на државната граница и на други службеници надлежни за поставување и одржување на граничните табли, ознаки и другата сигнализација на подрачјето на граничниот премин, како и на граничните и други ознаки долж државната граница.

Полициските службеници, независно од одредбите утврдени со друг закон и волјата на лицата од ставот 2 на овој член, можат да се движат преку земјиштето и за таа намена да ги користат сите видови превозни средства, во случај кога тоа е потребно за вршење на работите од ставот 1 на овој член.

III. ГРАНИЧНА ЛИНИЈА

Определување и обележување на граничната линија

Член 11

Работите во врска со определувањето и обележувањето на граничната линија спаѓаат во надлежност на Министерството за надворешни работи.

Предупредување на граничната линија

Член 12

Покрај патиштата што водат кон граничната линија и на аеродромите и пристаништата преку кои се одвива меѓународниот сообраќај, на соодветен начин со гранични табли, ознаки и друга сигнализација се предупредува на членството на Република Македонија во Европската унија, а по потреба и на членството на соседните држави во Европската унија.

Ако граничната линија не е доволно забележлива, во нејзина близина, на патиштата и другите комуникации, се поставуваат гранични табли, ознаки и друга сигнализација со кои се предупредува на приближувањето на граничната линија.

Граничните табли, ознаките и другата сигнализација на предлог на Министерството ги поставува и одржува Министерството за транспорт и врски.

На граничните табли, ознаките и на другата сигнализација е забрането поставување на други табли, ознаки или сигнализација со која би се намалила видливоста на граничните табли, ознаки и на другата сигнализација со која се предупредува на граничната линија.

Забрана за вршење активности долж граничната линија

Член 13

Владата на Република Македонија, ако тоа е потребно заради заштита на безбедноста на државната граница, може да забрани лов, риболов, прелет на воздухопловни средства и други направи за летање, движење, престој и населување долж граничната линија на целата или на дел од државната граница.

Забраната од ставот 1 на овој член трае додека траат причините за заштита на безбедноста на државната граница.

Видливост на граничната линија, мерки за нејзино одржување и забрана за вршење активности долж граничната линија

Член 14

Ако граничната линија во согласност со ратификуван меѓународен договор треба да биде исчислена од стебла, грмушки кои ја намалуваат видливоста на граничните табли, ознаки и другата сигнализација и протегањето на граничната линија и доколку со ратификуван меѓународен договор поинаку не е пропишано, за обезбедување на прегледноста е надлежно Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Заради видливост на граничната линија министерот за внатрешни работи може да забрани сеидба на определени видови земјоделски култури, садење на дрвја и други растенија долж граничната линија.

Доколку поради забраната од ставот 2 на овој член правни или физички лица претрпат штета, истите имаат право на надомест согласно со прописите за облигациони односи.

За поединечен или групен лов во длабочина до 500 метри од граничната линија мора писмено да се извести надлежната полициска станица за обезбедување на државната граница најдоцна 48 часа пред почетокот на ловот.

Уредување на просторот долж државната граница

Член 15

Урбанистичките планови со кои се уредува просторот во длабочина до 100 метри од граничната линија се донесуваат со согласност на Министерството.

Во случај кога со урбанистичките планови се уредува просторот во длабочина до 100 метри од граничната линија на граничните премини согласност дава и Министерството за финансии - Царинската управа.

Министерството нема да даде согласност за донесување на урбанистичкиот план од ставот 1 на овој член, доколку со планските предвидувања се нарушува безбедноста и прегледноста на државната граница.

Министерството за финансии - Царинската управа нема да даде согласност за донесување на урбанистичкиот план од ставот 2 на овој член, доколку со планските предвидувања се нарушува спроведувањето на царинските надлежности согласно со закон.

Цел на вршење на обезбедување на државната граница

Член 16

Обезбедување на државната граница се врши со цел за превенција на илегалното преминување на државната граница, спречување на прекуграничниот криминал и преземање на мерки против лицата кои илегално ја преминуваат границата.

Граничен инцидент

Член 17

Гранични инциденти, во смисла на овој закон, се активности на странски државни органи на територијата на Република Македонија, што не се допуштени со ратификувани меѓународни договори или со прописите на Република Македонија, како и секое друго нарушување на неповредливоста на државната граница извршени од страна на службеници на државните органи или на органите на локалната власт на соседните држави.

Работите во врска со утврдувањето и решавањето на граничните инциденти ги врши Министерството, во соработка со Министерството за надворешни работи.

IV. ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА

Преминување на државната граница

Член 18

Државната граница и надворешната граница по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија, смее да се преминува само на граничните премини, во рамките на нивното работно време. Работното време на граничните премини кои не работат 24 часа треба да биде читливо и јасно објавено на видно место.

По исклучок од ставот 1 на овој член, државната граница и надворешната граница по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија, смее да се преминува надвор од граничните премини и надвор од утврденото работно време на граничните премини:

- во случај на слободна пловидба или крајбрежен риболов;

- од страна на морнари кои излегуваат на брегот за да останат во близина на пристаништето каде што нивните бродови се вкотвени или во соседните општини;

- од страна на лица или групи на лица кога постои причина или барање од посебна природа и кога не е во спротивност со интересите на јавната безбедност на Република Македонија, по претходно издадено одобрение;

- од страна на лица и групи на лица во случај на непредвидена итна ситуација и

- согласно со меѓународен договор.

Одобрението од ставот 2 алинеја 1 на овој член го издава Министерството и е со рок на важење до една година.

Лицето кое ќе ја премине државната граница на начин утврден во ставот 2 на овој член е должно без одлагање за тоа да ја извести полицијата.

Внатрешна граница

Член 19

Внатрешната граница, по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија може да се преминува во кое било време и на кое било место.

По влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија граничната контрола не се спроведува на внатрешните летови и внатрешната пловидба.

Ако е потребно заради заштита на јавниот ред и мир или заради заштита на безбедноста на Република Македонија, министерот за внатрешни работи може да определи дека внатрешната граница во определено време смее да се преминува само на за тоа определени гранични премини на кои ќе се врши гранична контрола.

Меѓународен транзитен промет

Член 20

Граничната контрола нема да се врши во меѓународниот воздушен сообраќај, ако патниците по пристигнувањето на авионот на аеродромот, не го напуштат авионот или се наоѓаат во просторот за транзит на патници на подрачјето на граничниот премин.

По исклучок од ставот 1 на овој член, од безбедносни причини и кога постојат основи за сомневање за злоупотреба на прописите за аеродромска транзитна виза, за одредени летови можат да се преземат соодветни мерки.

Одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член се применуваат и на пристаништата на внатрешните води преку кои се одвива меѓународен промет.

Одредување на граничен премин

Член 21

Граничните премини, работното време и обемот на користење и категоризацијата на граничните премини ги утврдува Владата на Република Македонија.

Привремен граничен премин

Член 22

По исклучок од членот 21 на овој закон, Министерството во согласност со Министерството за финансии и надлежниот орган на соседната држава, може со решение да определи привремен граничен премин, ако тоа е потребно за извршување на краткотрајни дејности, како што се:

- културни, научни, стручни и туристички приредби и активности;

- мерки за пренасочување на сообраќајот;

- спортски приредби;

- спроведување на активности што произлегуваат од ратификувани меѓународни договори;

- земјоделски и стопански активности и

- други работи од јавен интерес.

Привремениот граничен премин може да се определи во траење до три месеца во текот на една календарска година, а за случаите од ставот 1 алинеи 5 и 6 на овој член за време на траењето на тие активности, односно за времето додека постои јавен интерес.

Во решението од ставот 1 на овој член се одредува времето на работење, обемот на користење на граничниот премин, начинот на преминување на државната граница и условите потребни за преминување на државната граница.

Трошоците за одредување и работење на привремениот граничен премин се на товар на подносителот на барањето за отворање на таков граничен премин, освен ако одредувањето на привремениот граничен премин претставува јавен интерес.

Трошоците од ставот 4 на овој член се утврдуваат во решението за определување на привремен граничен премин.

Услови за изградба и уредување

Член 23

Објектите што ги користи Министерството на граничните премини од членот 21 на овој закон мора да бидат планирани, изградени и уредени така што ќе овозможат безбедно, непречено и економично извршување на граничната контрола согласно со стандардите и нормативите што ги утврдува Владата на Република Македонија.

Операторот е должен да обезбеди соодветни услови за работа, простор и објекти што ќе овозможат непречено извршување на граничната контрола, согласно со одредбите на овој закон.

Операторот на аеродромите на кои се врши меѓународен сообраќај, мора да создаде услови за раздвојување на патниците на меѓународни летови од патниците на внатрешните летови, услови за сместување на странци кои не ги исполнуваат условите за влез во Република Македонија, во согласност со закон или патниците кои транзитираат преку Република Македонија.

Трошоците за обезбедување на условите и стандардите од ставовите 1, 2 и 3 на овој член ги поднесува операторот.

Меѓусебните односи меѓу операторите и надлежните државни органи за извршување надзор на државната граница во врска со користење на просторот и објектите за извршување на граничната контрола се уредува со договор.

Подрачје на граничниот премин

Член 24

Подрачјето на граничниот премин го одредува директорот на Бирото за јавна безбедност во Министерството или од него овластен раководен работник, по претходно прибавено мислење од Министерството за финансии - Царинска управа и Министерството за транспорт и врски.

На заедничките локации на граничните премини, подрачјето на граничниот премин се одредува во согласност со ратификуван меѓународен договор.

Означување на граничниот премин и неговото подрачје

Член 25

Граничниот премин од членот 21 на овој закон и неговото подрачје се означуваат со гранични табли, ознаки и друга сигнализација.

Граничните табли, ознаките и другата сигнализација од ставот 1 на овој член, по предлог на Министерството ги поставува и одржува Министерството за транспорт и врски.

По исклучок од ставот 2 на овој член, граничните табли, ознаките и другата сигнализација на граничниот премин и неговото подрачје на аеродромите, пристаништата и во железничкиот сообраќај по предлог на Министерството ги поставува и одржува операторот.

Изградба, поставување и пренамена на објекти на подрачјето на граничниот премин

Член 26

Изградбата, поставувањето и пренамената на објекти на подрачјето на граничниот премин не смеат во својата реализација да го оневозможуваат извршувањето на граничната контрола и спроведувањето на безбедносните мерки на државната граница.

Инвеститорот или проектантот е должен пред поднесување на барање до органот надлежен за издавање на градежна дозвола, да прибави одобрение од Министерството за усогласеноста на главниот, односно идејниот проект со посебните услови од ставот 1 на овој член.

Одобрението од ставот 2 на овој член нема да се издаде доколку со објектот или дејноста се спречува непречено извршување на граничната контрола и спроведувањето на мерките за безбедност на државната граница.

Движење и престој на подрачјето на граничниот премин

Член 27

Движење и престој на подрачјето на граничниот премин е дозволено само на лица кои имаат намера да ја преминат државната граница или веќе ја преминале и на граничниот премин се задржуваат поради граничната контрола, како и на други лица кои имаат оправдани причини за тоа.

Патниците и другите лица кои се наоѓаат на граничниот премин, односно на подрачјето на граничниот премин, се должни да ги почитуваат упатствата и наредбите на полицискиот службеник.

Обврска на лицата кои извршуваат дејност на подрачјето на граничниот премин

Член 28

Операторот и другите правни и физички лица кои на подрачјето на граничниот премин извршуваат дејност, се должни на надлежната полициска станица за гранична контрола да достават лични податоци за вработените, пред да започнат со работа на подрачјето на граничниот премин.

Министерот за внатрешни работи донесува наредба вработените од ставот 1 на овој член, на видно место да носат бец кој содржи податоци за името и презимето, фотографија и податоци за називот на операторот, односно правното или физичкото лице кај кое се вработени.

Операторот, другото правно или физичко лице од ставот 1 на овој член, се должни да обезбедат бец за вработените пред нивното започнување со работа на подрачјето на граничниот премин, како и да ги поднесат трошоците за нивната изработка.

Членот 29 се брише

Обврска на машиновозачот во меѓународниот сообраќај

Член 30

Машиновозачот на воз во меѓународниот сообраќај не смее да го запре возот во делот од пругата меѓу граничната линија и подрачјето на граничниот премин, освен кога тоа е нужно заради регулирање на железничкиот сообраќај или во случај на виша сила.

Ако машиновозачот го запре возот што ја премина државната граница, на отворена пруга надвор од подрачјето на граничниот премин, или по излегување од подрачјето на граничниот премин пред државната граница, е должен да преземе потребни мерки со цел за оневозможување на патниците да го напуштат возот, односно да оневозможи влез на лица во возот и за застанувањето на возот е должен да ја извести полицијата.

Обврска на заповедникот на пловниот објект**Член 31**

Заповедникот на пловниот објект е должен при доаѓањето од странство и заминувањето во странство на полицискиот службеник да му предаде препис од списокот на членовите на екипажот и патниците на пловниот објект, освен ако со ратификуван меѓународен договор или со друг закон поинаку не е уредено и да ги даде на увид исправите пропишани за патување во странство на членовите на екипажот и на патниците.

При доаѓање од странство, членовите на екипажот и патниците не смеат да го напуштат пловниот објект пред да биде извршена граничната контрола пропишана со овој закон.

Обврска на заповедникот на пловниот објект по пристигнувањето во пристаништето**Член 32**

Заповедникот на пловниот објект е должен по пристигнувањето во пристаништето на полицискиот службеник да му пријави секое лице кое се наоѓа на пловниот објект без важечка и призната исправа пропишана за преминување на државната граница.

Заповедникот на пловниот објект не смее да дозволи лице без важечка и призната исправа пропишана за преминување на државната граница да се симне од пловниот објект без одобрение на полицискиот службеник.

Во случај лицето од ставот 2 на овој член да се симне од пловниот објект без одобрение на полицискиот службеник, заповедникот на пловниот објект е должен да ги намери трошоците за неговиот престој и оддалечување од Република Македонија.

Влегување и напуштање на пловен објект надвор од граничниот премин**Член 33**

Надвор од граничниот премин, освен во случај на спасување на лица, заповедникот на пловниот објект во меѓународна пловидба, не смее да прими лице на пловниот објект ниту да дозволи патниците да го напуштат пловниот објект.

Случајот од ставот 1 на овој член заповедникот на пловниот објект во меѓународниот промет е должен веднаш да го пријави во најблиската полициска станица.

V. ГРАНИЧНА КОНТРОЛА**Место на извршување на граничната контрола****Член 34**

Граничната контрола се врши на подрачјето на граничниот премин.

Гранична контрола може да се врши и надвор од подрачјето на граничниот премин во воз, воздухоплов или на пловен објект или на друго место.

По исклучок од ставовите 1 и 2 на овој член, во согласност со ратификуван меѓународен договор, граничната контрола може да се изврши и на територијата на друга држава.

Обврска за овозможување на извршување на гранична контрола**Член 35**

Лицето кое има намера да ја премине граничната линија или веќе ја преминало граничната линија, освен граничната линија на внатрешната граница по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија, е должно да даде валиден патен документ или друг документ пропишан за преминување на државната граница, да овозможи да се изврши граничната контрола и не смее да го напушти подрачјето на граничниот премин додека не се изврши граничната контрола или на друг начин да ја избегне граничната контрола.

Лицето од ставот 1 на овој член е должно на барање на полицискиот службеник кој врши гранична контрола да му даде известување за сите околности во врска со исполнување на условите за преминување на државната граница и да постапува по предупредувањата и наредбите на полицискиот службеник кој ја врши граничната контрола.

По исклучок од ставот 1 на овој член, при извршувањето на граничната контрола, посебни правила важат за следниве категории лица:

- 1) шефови на држави и членови на нивната делегација;
- 2) пилоти и членови на нивниот екипаж;
- 3) морнари;
- 4) носители на дипломатски, официјални или службени пасоши и на членови на меѓународни организации;
- 5) прекугранични работници;
- 6) малолетници и
- 7) иматели на дозволи за локален граничен сообраќај.

Видови на гранична контрола**Член 35-а**

Граничната контрола се врши како минимална и детална гранична контрола.

Минимална гранична контрола**Член 35-б**

Минимална гранична контрола се спроведува над сите лица кои ја преминуваат државната граница со цел да се провери и утврди нивниот идентитет врз основа на дадениот патен документ или друг документ пропишан за преминување на државната граница.

Минималната контрола од ставот 1 на овој член се состои од брза и едноставна проверка со помош на соодветни технички уреди и со проверка во соодветните евиденции исклучиво за да се провери дали патниот документ, односно другиот документ пропишан за преминување на државната граница е украден, злоупотребен, изгубен или е неважечки, да се провери неговата валидност, како и да се провери присуството на знаци кои укажуваат на злоупотреба, фалсификување или преправање на документот.

Минималната контрола од ставот 2 на овој член се применува за државјаните на Република Македонија, како и за лицата кои го уживаат правото на Заедницата за слободно движење.

При спроведување на минималната гранична контрола на лицата државјани на Република Македонија, како и на лицата кои го уживаат правото на Заедницата за слободно движење, полицискиот службеник може да провери во соодветните евиденции дали тие лица претставуваат закана за меѓународната безбедност, јавната безбедност, меѓународните односи или закана по јавното здравје.

Детална гранична контрола

Член 35-в

За државјаните на трети земји при влез и излез од територијата на Република Македонија се спроведува детална гранична контрола.

Деталната контрола од ставот 1 на овој член се состои од проверка на условите за влез и излез од територијата на Република Македонија, како и од проверка на документите што го одобруваат престојот согласно со закон.

На граничните премини каде што условите го дозволуваат тоа, како и кога лицето ќе побара, деталната контрола се спроведува на за тоа определени места, што се одвоени од местата каде што се врши минималната гранична контрола.

Лицата врз кои треба да се спроведе детална гранична контрола треба да бидат информирани за целта и за постапката на извршување на таа контрола.

Работи на гранична контрола

Член 36

Граничната контрола ги опфаќа следниве работи:

- контрола на лица;
- контрола на предмети и
- контрола на превозни средства.

Контрола на лица

Член 37

Полицискиот службеник при извршувањето на контрола на лица, може:

- да побара валиден патен документ или друг документ пропишан за преминување на државната граница;
- да провери дали се исполнети условите за влез и излез од Република Македонија утврдени со закон;
- да го утврди идентитетот на лицето кое има намера да ја премине државната граница;
- да даде упатства и наредби со цел непречено и брзо одвивање на граничната контрола;
- ако на друг начин не е можно да се изврши контрола, да изврши преглед или претрес на лицето;
- да ја провери валидноста на патниот документ односно на другиот документ пропишан за преминување на државната граница;
- да изврши проверка на отисоци од прсти и дланки и други биометриски податоци во соодветните евиденции;
- да изврши проверка во оперативните (потражни) и други евиденции и
- да го задржи лицето за време неопходно потребно за извршување на граничната контрола но не подолго од 24 часа.

Втиснување на штембил

Член 37-а

Полицискиот службеник при извршување на контрола на државјаните на трети земји, задолжително втиснува штембил во нивниот патен документ при влез и излез од територијата на Република Македонија.

Полицискиот службеник не втиснува штембил при влез и излез од територијата на Република Македонија на:

- патните документи на шефови на држави и членови на нивната делегација чие доаѓање е однапред официјално најавено по дипломатски пат;
- дозволите на пилотите или потврдите на членовите на нивниот екипаж и
- патните документи на морнарите кои престојуваат во Република Македонија, само кога нивниот брод е во пристаништето и во областа каде бродот привремено е вкотвен.

По исклучок од став 1 на овој член, на барање на државјанин на трета земја, тој може да биде ослободен од втиснување на штембил при влез и излез од територијата на Република Македонија, доколку неговото втиснување може да предизвика сериозни потешкотии за државјанинот на третата земја.

Контрола на предмети и превозни средства

Член 38

Контролата на предмети, во смисла на овој закон, опфаќа контрола на предмети кои лицето, кое има намера да ја премине, или ја преминало државната граница ги носи со себе или во превозното средство.

Полицискиот службеник е овластен да побара од лицето од ставот 1 на овој член да ги покаже предметите кои ги има кај себе или во превозното средство и да изврши нивен преглед со цел за пронаоѓање на забранети предмети.

Контрола на превозно средство, во смисла на овој закон, опфаќа надворешен и внатрешен визуелен преглед на превозното средство и претрес на превозното средство.

Полицискиот службеник е овластен да изврши претрес на превозното средство, вклучувајќи и негово расклопување на делови без судска наредба, ако постојат основи на сомневање дека лицето кое го управува превозното средство превезува забранети предмети, како и ствари кои би помогнале во утврдување на неговиот идентитет или идентитетот на други патници во превозното средство, како и поради спречување на незаконско преминување на државната граница.

Право на присуство при преглед или претрес

Член 39

Сопственикот на превозното средство, сопственикот на предметите, односно лицето кое ги поседува, односно користи има право да присуствува при прегледот, односно претресот на превозното средство.

Постапување во согласност со друг закон

Член 40

Ако полицискиот службеник, при преглед или претрес на лицето, предметите или превозното средство пронајде предмети што според одредбите на Законот за кривичната постапка и Законот за прекршоците треба да се одземат, или предмети што се потребни за водење на кривичната или прекршочната постапка, постапката ќе се продолжи согласно со закон.

Попуштање во режимот на граничната контрола

Член 41

Граничната контрола може да се врши во намален обем поради исклучителни и непредвидени околности.

За исклучителни и непредвидени околности од ставот 1 на овој член се сметаат оние непредвидливи настани кои доведуваат до таков интензитет на сообраќајот, при што времето за чекање на граничниот премин станува прекумерно и покрај тоа што се искористени сите кадровски, технички и организациони можности.

Во случај на гранична контрола од ставот 1 на овој член граничната контрола за влез во Република Македонија има предност пред граничната контрола за излез од Република Македонија.

За намалување на граничната контрола од ставот 1 на овој член одлучува полицискиот службеник кој раководи со граничната контрола на граничниот премин.

Намалувањето на обемот на граничната контрола од ставот 1 на овој член е привремено, се воведува постапно и соодветствува на околностите што го оправдуваат тоа намалување.

При вршење на граничната контрола од ставот 1 на овој член полицискиот службеник втиснува штембил во патниот документ на државјаните на трети земји при влез и излез од Република Македонија.

Влез на припадници на странски безбедносни органи во Република Македонија

Член 42

Во Република Македонија може да влезат припадници на странски безбедносни органи во униформа со огнено оружје и со возило што е означено со нивни ознаки во согласност со меѓународен договор.

Случаите од ставот 1 на овој член не се однесуваат на влез, престој или преминување на странски вооружени сили на територијата на Република Македонија заради вежбовни активности, обука и учество во мировни и хуманитарни операции согласно со Законот за одбрана.

Оружјето и другите средства за присилба можат да бидат употребени само ако тоа е потребно со цел за, од себе или од некој друг, да одбијат директен противправен напад со кој се загрозува нивниот живот.

Припадници на странски безбедносни органи кои се членови на делегации во службени посети смеат да влезат во Република Македонија без посебно одобрение, да носат униформа и огнено оружје, доколку истото е составен дел на униформата, по претходно писмено известување до Министерството.

Припадници на странски безбедносни органи кои непосредно го штитат претставникот на странска држава и меѓународна организација и институција за време на посетата или законскиот престој во Република Македонија можат да внесат и носат огнено оружје, муниција и опрема врз основа на одобрение издадено од Министерството.

Одобрението од ставот 4 на овој член може да се издаде и за транзитирање низ територијата на Република Македонија.

Одобренијата од овој член се ослободени од административна такса.

VI. РАБОТИ НА ПОЛИЦИЈАТА ВО ВНАТРЕШНОСТА

Работи на полицијата во внатрешноста

Член 43

Работи на полицијата во внатрешноста, во смисла на овој закон, се мерките и активностите што полициските службеници ги преземаат на целата територија на Република Македонија, со цел за откривање и сузби-

вање на илегалната миграција, незаконско преминување на државната граница и престој во внатрешноста, како и откривање и спречување на прекуграничниот криминал.

Полициските службеници вршат контрола на лица, контрола на предмети и контрола на превозните средства на прометните правци и објекти на територијата на Република Македонија значајни за прекуграничен промет, доколку постојат сознанија дека на тој начин можат да се пронајдат сторителите на делата од ставот 1 на овој член и доколку тоа го оправдува безбедносната состојба, како и доколку по полициски сознанија или известувања на други државни органи и надлежни безбедносни служби можат да се пронајдат извршителите на делата од ставот 1 на овој член.

VII. МЕЃУНАРОДНА ПОЛИЦИСКА СОРАБОТКА

Облици на меѓународна полициска соработка

Член 44

Меѓународна полициска соработка во вршењето на надзорот на државната граница опфаќа активности на странските полициски служби на територијата на Република Македонија, односно на полицијата на Министерството на подрачје на други држави како и соработка со странски безбедносни органи и размена на офицери за врска.

Соработка со странски полициски службеници

Член 45

Во Република Македонија смеат да влезат овластени полициски службеници на други држави и да извршуваат со ратификуван меѓународен договор предвидени работи за надзор на државната граница и други работи за меѓународна полициска соработка.

Полициските службеници на Министерството, во согласност со ратификуван меѓународен договор во други држави ги извршуваат работите од ставот 1 на овој член.

Странските полициски службеници можат на територијата на Република Македонија да користат техничка опрема и возила со свои ознаки, да носат униформа, оружје и други средства за присилба, под услови и на начин утврдени со меѓународен договор.

Соработка со странски безбедносни органи

Член 46

Министерството во согласност со ратификуван меѓународен договор соработува со странски безбедносни органи во вршењето на надзорот на државната граница.

Офицер за врска

Член 47

Министерството во согласност со ратификуван меѓународен договор може да упати во странство офицери за врска, заради извршување на работи на меѓународна полициска соработка, при што им утврдува конкретни задачи и овластувања.

VIII. СОБИРАЊЕ НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ И ЕВИДЕНЦИИ

Собирање, обработка и користење на личните податоци

Член 48

При извршувањето на надзорот на државната граница и други работи утврдени со овој закон полицијата е овластена од лицата кон кои ги применува полициските овластувања, непосредно да собира лични податоци што се обработуваат во евиденции, со примена на технички уреди во согласност со овој закон, како и да користи лични и други податоци од евиденциите што се формираат и водат врз основа на други закони.

Полицијата е должна при собирање, обработка и користење на личните податоци од ставот 1 на овој член да ги применува прописите за заштита на личните податоци.

Технички уреди за собирање на податоци

Член 49

Полицијата е овластена при извршувањето на надзорот на државната граница, со цел потрага, утврдување на идентитет и пронаоѓање на извршителите на кривични дела и прекршоци, да врши фотографирање, снимање и видео надзор, како и да применува други технички уреди.

Техничките уреди од ставот 1 на овој член, кога се поставени на подрачјето на граничниот премин, мора да бидат видливи и лицата кои се наоѓаат на вакво подрачје мора да бидат предупредени за постоењето на такви уреди.

Доколку со примената на техничките уреди од ставовите 1 и 2 на овој член се снимаат лични податоци, потребно е тие снимки да се уништат во рок од една година од денот на снимањето, освен ако не се потребни за гонење на сторителите на кривични дела или прекршоци.

Евиденции

Член 50

Полицијата е овластена за потребите на надзорот на државната граница и другите работи согласно со овој закон да води:

- евиденција на лица над кои е извршена детална гранична контрола;
- евиденција на лица на кои им е издадено одобрение за преминување на државната граница надвор од граничните премини и надвор од утврденото работно време на граничните премини;
- евиденција на издадени одобренија за влез во Република Македонија на припадници на странски безбедносни органи со униформа, оружје и возила;
- евиденција на извршени гранични инциденти;
- евиденција на лица кои најавиле лов долж граничната линија и
- евиденција за личните податоци на вработените на подрачјето на граничниот премин кои извршуваат стопанска дејност.

Лични податоци во евиденциите

Член 51

Во евиденциите од членот 50 став 1 алинеја 1 на овој закон се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, датум на раѓање, податоци за патниот документ пропишан за преминување на државната граница со која лицето ја преминува државната граница, престојувалиште, државјанство, место, време, правец (влез, односно излез) на преминување.

Во евиденцијата од членот 50 став 1 алинеја 2 на овој закон се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, престојувалиште, државјанство, вид и број на документот врз основа на кој е издадено одобрението, причина за издавање на одобрението и рок на важење на одобрението.

Во евиденциите од членот 50 став 1 алинеја 3 на овој закон се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, престојувалиште, државјанство, вид и број на патен и друг валиден документ пропишан за преминување на државната граница, вид на оружје и број на муниција.

Во евиденциите од членот 50 став 1 алинеја 4 на овој закон се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, престојувалиште, државјанство, време и место на извршување на граничниот инцидент, вид, број и рок на важење на исправите врз основа на кои е утврден идентитетот.

Во евиденциите од членот 50 став 1 алинеја 5 на овој закон се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, живеалиште или престојувалиште, државјанство, назив на ловечкото друштво чие подрачје се наоѓа долж граничната линија каде што се најавува ловот, место и време на траење на ловот, вид, број и рок на важење на исправите врз основа на кои е утврден идентитетот.

Во евиденциите од членот 50 став 1 алинеја 6 на овој закон се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, живеалиште или престојувалиште, државјанство, датум на започнување со работа на подрачјето на граничниот премин, назив на операторот, друго правно или физичко лице кај кое лицето е вработено.

Личните податоци од евиденцијата од став 1 на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето на евиденцијата.

Личните податоци од евиденцијата од ставот 2 на овој член се чуваат две години по поминувањето на времето за кое одобрението е издадено.

Личните податоци од евиденцијата од ставот 3 на овој член се чуваат три години од денот на остварениот влез на територијата на Република Македонија.

Личните податоци од евиденцијата од ставот 4 на овој член се чуваат пет години од денот на сторувањето на повредата, односно граничниот инцидент.

Личните податоци од евиденцијата од ставот 5 на овој член се чуваат две години од денот на најавување на ловот долж граничната линија.

Личните податоците од евиденцијата од ставот 6 на овој член се чуваат две години од денот на престанокот на работниот однос на подрачјето на граничниот премин.

IX. ОВЛАСТУВАЊЕ ЗА ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

Член 52

Се овластува министерот за внатрешни работи да донесе подзаконски прописи за:

- 1) начинот на извршување на обезбедување на државната граница и на граничната контрола;
- 2) формата и содржината на штембилот за влез и излез во Република Македонија и начинот и постапката на неговото втиснување и употреба;
- 3) начинот за издавање на беџ за вработените кои на подрачјето на граничниот премин извршуваат стопанска дејност, како и формата и содржината на образецот на барањето за издавање на беџот и на образецот на беџот и
- 4) начинот на поставување и користење на техничките уреди и вршење на фотографирање, снимање и видео надзор на граничните премини и долж граничната линија.

Се овластува министерот за внатрешни работи во согласност со министерот за транспорт и врски да донесе подзаконски пропис за обликот, содржината и начинот за поставување на гранични табли, ознаки и друга сигнализација.

Се овластува министерот за внатрешни работи во согласност со министерот за надворешни работи да донесе подзаконски пропис за начинот на утврдување и решавање на граничните инциденти.

Министерот за внатрешни работи во согласност со директорот на Дирекцијата за заштита на личните податоци го пропишува начинот на проверка на отисоци од прсти и дланки и други биометриски податоци при извршување на контрола на лица од страна на полицискиот службеник.

X. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 53

Глоба во износ од 510 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице кое:

- 1) лови, риболови, прелетува со воздухопловни средства и други направи за летање, се движи, престојува и се населува долж граничната линија на целата или на дел од државната граница, ако тоа е забрането (член 13 став 1);
- 2) ќе ја премине или ќе се обиде да ја премине државната граница надвор од граничниот премин и надвор од работното време на граничниот премин (член 18 став 1);
- 3) ќе ја премине или се обиде да ја премине државната граница спротивно на одредбата за преминување на внатрешната граница (член 19 став 3) и
- 4) при граничната контрола не даде валиден патен документ или друг документ пропишан за преминување на државната граница, не се подвргне на гранична контрола и го напушти подрачјето на граничниот премин пред да се изврши граничната контрола или на друг начин ја избегнува граничната контрола (член 35 став 1).

Член 54

Глоба во износ од 85 до 490 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице:

- 1) кое нема да овозможи нужен премин на полициските службеници за непречено вршење на надзор на државната граница и ќе оневозможи поставување и одржување на граничните табли, ознаки и другата сигнализација на подрачјето на граничниот премин, како и на граничните и други ознаки долж државната граница од страна на надлежни службеници (член 10 став 2);
- 2) кое на граничните табли, ознаките и на другата сигнализација поставува други табли, ознаки или сигнализација со која би се намалила видливоста на граничните табли, ознаки и на другата сигнализација со која се предупредува на граничната линија (член 12 став 4);
- 3) кое сее определени видови земјоделски култури или сади дрвја и други растенија долж граничната линија кога тоа е забрането (член 14 став 2);
- 4) кое без писмено известување до надлежната полициска станица за обезбедување на државната граница најдоцна 48 часа пред почетокот на ловот поединечно или во група лови во длабочина до 500 метри од граничната линија (член 14 став 4);
- 5) кое ќе ја премине државната граница на начин утврден во ставот 2 на овој член и за тоа без одлагање нема да ја извести полицијата (член 18 став 5);
- 6) кое не прибавило одобрение од Министерството за усогласеноста на главниот, односно идејниот проект со посебните услови кои треба да ги исполнува објектот (член 26 став 2);
- 7) кое се движи или престојува на подрачјето на граничниот премин без намера да ја премине државната граница или веќе ја преминало и на граничниот премин не се задржи поради гранична контрола или нема оправдани причини да се движи или престојува на подрачјето на граничниот премин (член 27 став 1);
- 8) кое на подрачјето на граничниот премин не постапува по упатствата и наредбите на полицискиот службеник (член 27 став 2);
- 9) кое на надлежната полициска станица за гранична контрола нема да и достави лични податоци за вработените, пред вработените да започнат со работа на подрачјето на граничниот премин (член 28 став 1);
- 10) кое на подрачјето на граничниот премин извршува дејност, а не обезбеди беџ за вработените пред нивното започнување со работа на подрачјето на граничниот премин и не ги поднесе трошоците за нивната изработка (член 28 став 3);
- 11) машиновозачот кој при влегување на возот на територијата на Република Македонија, освен кога тоа е нужно поради регулирање на железничкиот сообраќај или поради виша сила го запре возот во делот од пругата меѓу граничната линија и подрачјето на граничниот премин (член 30 став 1);
- 12) машиновозачот кој нема да ги преземе потребните мерки со цел за оневозможување на патниците да го напуштат, односно нема да оневозможи влез на лица во возот и за застанувањето на возот нема да ја извести полицијата (член 30 став 2);

13) заповедникот на пловниот објект кој по доаѓањето од странство и заминувањето во странство на полицискиот службеник нема да му предаде препис од списокот на членовите на екипажот и патниците на пловниот објект и нема да ги стави на увид патните исправи на членовите на екипажот и на патниците, освен ако со меѓународен договор или друг пропис поинаку не е уредено (член 31 став 1);

14) членовите на екипажот и патниците на пловниот објект кои при доаѓање од странство ќе го напуштат пловниот објект пред извршената гранична контрола пропишана со овој закон (член 31 став 2);

15) заповедникот на пловниот објект кој по пристигнувањето во пристаништето нема да ги исполни обврските од членот 32 ставови 1 и 2 на овој закон;

16) заповедникот на пловниот објект кој нема да ги намира трошоците за престој и оддалечување од Република Македонија на лицето кое без одобрение на полицискиот службеник го напуштил пловниот објект (член 32 став 3);

17) заповедникот на пловниот објект во меѓународна пловидба кој надвор од граничниот премин, освен во случај на спасување на лица, прими лице на пловниот објект, односно дозволи патниците да го напуштат пловниот објект (член 33 став 1);

18) заповедникот на пловниот објект во меѓународниот промет кој надвор од граничниот премин, освен во случај на спасување на лица, прими лице на пловниот објект, односно дозволи патниците да го напуштат пловниот објект, а тоа веднаш не го пријави до најблиската полициска станица (член 33 став 2) и

19) кое нема да даде известување за сите околности во врска со исполнување на условите за преминување на државната граница или не постапува по предупредувањата и наредбите на полицискиот службеник кој ја врши граничната контрола (член 35 став 2).

Член 55

Глоба во износ од 1010 до 2450 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице:

1) кое нема да овозможи нужен премин на овластените службени лица за непречено вршење на надзор на државната граница и ќе оневозможи поставување и одржување на граничните табли, ознаки и другата сигнализација на подрачјето на граничниот премин, како и на граничните и други ознаки долж државната граница од страна на надлежни службеници (член 10 став 2);

2) чиј работник лови, риболови, врши прелет со воздухопловни средства и други направи за летање, се движи или престојува долж граничната линија, доколку тоа е забрането (член 13 став 1);

3) кое сее определени видови земјоделски култури, сади дрвја и други растенија долж граничната линија, доколку тоа е забрането (член 14 став 2);

4) кое без писмено известување до надлежната полициска станица за обезбедување на државната граница, најдоцна 48 часа пред почетокот на ловот, лови во длабочина до 500 метри од граничната линија (член 14 став 4);

5) кое не обезбедува непречено извршување на граничната контрола во согласност со одредбите на овој закон (член 23 ставови 2 и 3);

6) кое без одобрение на Министерството за усогласеноста на главниот, односно идејниот проект со посебните услови што треба да ги исполни објектот, започне градење, поставување и пренамена на објекти на подрачјето на граничниот премин (член 26 ставови 1 и 2);

7) кое на надлежната полициска станица за гранична контрола нема да и достави лични податоци за вработените, пред тие да започнат со работа на подрачјето на граничниот премин (член 28 став 1);

8) кое нема да обезбеди беџ за вработените пред нивното започнување со работа на подрачјето на граничниот премин и не ги поднесе трошоците за нивна изработка (член 28 став 3);

9) чиј машиновозач при влегување на возот на територијата на Република Македонија, освен кога тоа е нужно поради регулирање на железничкиот сообраќај или поради виша сила го запре возот во делот од пругата меѓу граничната линија и подрачјето на граничниот премин (член 30 став 1);

10) чиј машиновозач нема да ги преземе неопходните мерки со цел за оневозможување на патниците да го напуштат, односно нема да оневозможи влез на лица во возот и за застанувањето на возот нема да ја извести полицијата (член 30 став 2);

11) чиј заповедник на пловниот објект по доаѓањето од странство или пред заминување во странство на полицискиот службеник не му предаде препис од списокот на членовите на екипажот и патниците на пловниот објект, односно не ги даде на увид нивните исправи пропишани за патување во странство (член 31 став 1);

12) чиј заповедник на пловниот објект не ги исполни обврските по пристигнувањето во пристаништето (член 32);

13) чиј заповедник на пловниот објект, освен во случај на спасување на лица, прими лице на пловниот објект или дозволи патниците да го напуштат пловниот објект (член 33 став 1) и

14) чиј заповедник на пловниот објект во случај на спасување на лица, прими лице на пловниот објект или дозволи патниците да го напуштат пловниот објект, а тоа веднаш не го пријави во најблиската полициска станица (член 33 став 2).

Глоба во износ од 510 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Член 55-а

За прекршоците предвидени со одредбите од членот 54 на овој закон прекршочната постапка ја води комисија на Министерството за внатрешни работи.

Комисијата од ставот 1 на овој член е составена од два члена и претседател на комисијата.

Членовите на комисијата имаат завршено високо образование и работно искуство од најмалку четири години на предметната материја, а претседателот на комисијата е дипломиран правник со положен правосуден испит и работно искуство од најмалку шест години на предметната материја.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 56**

(преодна одредба член 56 од Законот објавен во
“Службен весник на Република Македонија“
бр.71/2006)

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До донесувањето на подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе продолжат да се применуваат подзаконските прописи донесени врз основа на Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас (“Службен весник на Република Македонија” број 36/92, 12/93, 11/94 и 19/2004), доколку не се во спротивност со одредбите на овој закон.

Член 57

(преодна одредба член 57 од Законот објавен во
“Службен весник на Република Македонија“
бр.71/2006)

Одредбите од членот 19 и членот 53 став 1 точка 3 на овој закон ќе се применуваат по влегувањето во сила на Конвенцијата за имплементирање на Шенгенскиот договор во Република Македонија.

Одредбата од членот 12 став 1 на овој закон ќе се применува по влегувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 58

(преодна одредба член 58 од Законот објавен во
“Службен весник на Република Македонија“
бр.71/2006)

Со денот на почетокот на примената на овој закон престанува да важи Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас (“Службен весник на Република Македонија” број 36/92, 12/93, 11/94 и 19/2004).

Член 59

(преодна одредба член 35 од Законот објавен во
“Службен весник на Република Македонија“
бр.52/2009)

Подзаконските прописи од членовите 11 и 31 став 2 на овој закон ќе се донесат во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До донесувањето на прописите од ставот 1 на овој член ќе се применуваат досегашните прописи.

Член 60

(преодна одредба член 37 од Законот објавен во
“Службен весник на Република Македонија“
бр.52/2009)

Одредбите од членовите 2 став 2 точки 3 и 4, ставови 3 и 4 точки 8, 9 и 10, 4, 7, 9, 17 став 2, 18, 19, 20 и 24 на овој закон ќе важат до пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
1645.**

Врз основа на член 74 став 1 точка 6 од Законот за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија” бр.19/95, 55/97, 38/2002, 33/2003, 19/2004, 51/2005 и 84/2008), министерот за внатрешни работи донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ЦЕНИТЕ НА ОБРАСЦИТЕ ШТО
СЕ УПОТРЕБУВААТ ВО МИНИСТЕРСТВОТО
ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ**

I. Во Решението за цените на обрасците што се употребуваат во Министерството за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија” бр.30/95, 28/98, 97/2000, 9/2004, 40/2007, 116/2007, 119/2007, 133/2007, 108/2008 и 127/2008), во делот I. во точката 31-б зборовите: „хуманитарна заштита” се заменуваат со зборовите: „супсидијарна заштита”.

По точката 37 се додаваат две нови точки 38 и 39 кои гласат:

„38. Лиценца за вршење на детективска дејност 30.000,00 денари”

„39. Легитимација за вршење на детективска дејност 6.000,00 денари”.

II. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 14.1-46094/1
10 јули 2009 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

1646.

Врз основа на член 27 став 1 алинеја 2 од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија” бр. 140/08), министерот за внатрешни работи донесе

**ПРАВИЛНИК
ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА НА
ОДЈАВУВАЊЕ НА ВОЗИЛАТА**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и постапката на одјавување на возилата.

Член 2

1) Сопственикот на регистрираното возило (во натамошниот текст: сопственикот) поднесува барање за одјавување на возилото до органот каде е извршена регистрација на возилото.

2) Кон барањето за одјавување на возилото од ставот 1 на овој член, сопственикот на возило ги приложува и сообраќајната дозвола и регистарските табели на возилото.

Член 3

1) Одјавата на возилото соодветно се евидентира во сообраќајната дозвола со испишување на зборовите „ВОЗИЛОТО Е ОДЈАВЕНО”.

2) Во сообраќајната дозвола се евидентираат и причината за одјавување на возилото и состојбата со регистарските табели на возилото.

3) Евидентираната одјава на возилото во сообраќајната дозвола се заверува со печат на органот каде е извршена одјавата, со потпис на службеното лице и со датум на извршената одјава.

4) Одјавата на возилото се регистрира во евиденцијата на органот каде е извршена одјавата, а сообраќајната дозвола му се враќа на сопственикот.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 14.1-45989/1
10 јули 2009 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

1647.

Врз основа на член 27 став 1 алинеја 4 од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ број 140/08), министерот за внатрешни работи донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПЕЧАТОТ СО КОЈ СЕ ВРШИ ЗАВЕРКА НА ИЗВРШЕНА РЕГИСТРАЦИЈА НА ВОЗИЛО ВО СООБРАЌАЈНАТА ДОЗВОЛА

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на печатот со кој се врши заверка на извршена регистрација на возило во сообраќајната дозвола.

Член 2

Печатот со кој се врши заверка на извршена регистрација на возило во сообраќајната дозвола се втиснува со темно сино мастило.

Член 3

Печатот од членот 2 на овој правилник има форма на круг со дијаметар од 20 милиметри.

Во средината на кругот од ставот 1 на овој член е втиснат грбот на Република Македонија, во првиот ред е испишан текстот "Република Македонија", во вториот ред "Министерство за внатрешни работи", во третиот ред "Сектор за внатрешни работи - _____" со назив на седиштето на секторот за внатрешни работи кој ракува со печатот, а во четвртиот ред е испишан бројот кој го означува бројот на издадени печати за организационата единица која ракува со печатот.

Член 4

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 14.1 - 46415/1
13 јули 2009 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

1648.

Врз основа на член 67 став 1 алинеја 6 од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ број 140/08), министерот за внатрешни работи донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ВИСИНАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧНИОТ ИСПИТ ЗА ОСПОСОБЕНОСТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА РАБОТИ НА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

Член 1

Со овој правилник се пропишува висината на трошоците за полагање на стручниот испит за оспособеност за извршување на работи на технички преглед во правните лица за технички преглед на возила.

Член 2

Висината на трошоците за полагање на стручен испит за оспособеност за извршување на работите на технички преглед во правните лица кои вршат технички преглед на возила изнесува 1.500,00 денари.

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 14.1 - 46413/1
13 јули 2009 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

1649.

Врз основа на член 22 став (8) од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници ("Службен весник на Република Македонија " број 61/02, 98/02 и 81/05), министерот за финансии донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ОБЛИКОТ И СОДРЖИНАТА НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБАТА И БИЛАНСОТ НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ ЗА БУЏЕТИТЕ И БУЏЕТСКИТЕ КОРИСНИЦИ

Член 1

Во Правилникот за обликот и содржината на билансот на состојбата и билансот на приходите и расходите за буџетите и буџетските корисници ("Службен весник на Република Македонија" број 79/03, 74/05 и 109/05), образецот "Приходи и расходи во текот на годината – Биланс на приходите и расходите" за Буџет-фонд и образецот "Приходи и расходи во текот на годината – Биланс на приходите и расходите" за корисниците на Буџетот и фондовите, се менуваат и се составен дел на овој правилник.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2010 година.

Бр. 12-19752/2
8 јули 2009 година
Скопје

Министер,
д-р **Трајко Славески**, с.р.

			Период								Контролор														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Вид. раб.			Идентификационен број								Резервни кодекси														

Назив на субјектот _____
 Адреса, седиште и телефон _____
 Единствен даночен број _____

(Буџет - фонд)

ПРИХОДИ И РАСХОДИ

во текот на годината - Биланс на приходите и расходите

од 1 јануари до _____ 20__ година

(во денари)

Ред број	Група конта или конто	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	И з н о с	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
		РАСХОДИ:			
		I. ТЕКОВНИ РАСХОДИ	001		
		(002+ 007+012+020+024+029+033+039)			
		а) ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ	002		
		(од 003 до 006)			
1.	401	Плати и надоместоци	003		
2.	402	Придонеси за социјално осигурување	004		
3.	403	Останати придонеси од плати	005		
4.	404	Надоместоци	006		
		б) РЕЗЕРВИ И НЕДЕФИНИРАНИ РАСХОДИ	007		
		(од 008 до 011)			
5.	411	Финансирање на нови програми и потпрограми	008		
6.	412	Постојана резерва	009		
7.	413	Тековни резерви	010		
8.	414	Резерви за капитални расходи	011		
		в) СТОКИ И УСЛУГИ (од 013 до 019)	012		
9.	420	Патни и дневни расходи	013		
10.	421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	014		
11.	423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправка	015		
12.	424	Поправка и тековно одржување	016		
13.	425	Договорни услуги	017		
14.	426	Други тековни расходи	018		
15.	427	Привремени вработувања	019		

Ред број	Група конта, или конто	П О З И Ц И Ј А	И з н о с	
			Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5
		г) ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ВОНБУЏЕТСКИТЕ ФОНДОВИ (од 021 до 023)	020	
16.	431	Трансфери до Фондот за ПИОМ	021	
17.	432	Трансфери до Агенцијата за вработување	022	
18.	433	Трансфери до Фондот за здравство	023	
		д) ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ЕЛС (од 025 до 028)	024	
19.	441	Дотации од ДДВ	025	
20.	442	Наменски дотации	026	
21.	443	Блок дотации	027	
22.	444	Дотации за делегирани поделни надлежности	028	
		ѓ) КАМАТНИ ПЛАЌАЊА (од 030 до 032)	029	
23.	451	Каматни плаќања кон нерезидентни кредитори	030	
24.	452	Каматни плаќања кон домашни кредитори	031	
25.	453	Каматни плаќања кон други нивоа на власт	032	
		е) СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ (од 034 до 038)	033	
26.	461	Субвенции за јавни претпријатија	034	
27.	462	Субвенции за приватни претпријатија	035	
28.	463	Трансфери до невладини организации	036	
29.	464	Разни трансфери	037	
30.	465	Исплати по извршни исправи	038	
		ж) СОЦИЈАЛНИ БЕНЕФИЦИИ (од 040 до 043)	039	
31.	471	Социјални надоместоци	040	
32.	472	Плаќања на бенефиции од Пензискиот фонд	041	
33.	473	Плаќање на надоместоци од Агенцијата за вработување	042	
34.	474	Плаќање на надоместоци од фондот за здравствено осигурување	043	
		II. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ (045 до 054)	044	
35.	480	Купување на опрема и машини	045	
36.	481	Градежни објекти	046	
37.	482	Други градежни објекти	047	

Ред број	Група конта, или конто	П О З И Ц И Ј А	И з н о с		
			Ознака на АОП		
			Претходна година		Тековна година
1	2	3	4	5	6
38.	483	Купување на мебел	048		
39.	484	Стратешки стоки и други резерви	049		
40.	485	Вложувања и нефинансиски средства	050		
41.	486	Купување на возила	051		
42.	487	Капитални трансфери до вонбуџетски фондови	052		
43.	488	Капитални дотации до ЕЛС	053		
44.	489	Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации	054		
		III. ОТПЛАТА НА ГЛАВНИНА (од 056 до 058)	055		
45.	491	Отплата на главнина до нерезидентни кредитори	056		
46.	492	Отплата на главнина кон домашни институции	057		
47.	493	Отплата на главнина до други нивоа на власт	058		
		А. ВКУПНО РАСХОДИ (001+ 044 + 055)	059		
		Б. ВИШОК НА ПРИХОДИ (095 минус 059)	060		
		В.ВКУПНО (059 + 060) = 097	0 61		
		П Р И Х О Д И: I. ДАНОЧНИ ПРИХОДИ (од 063 до 069)	062		
48.	711	Данок од доход, од добивка и од капитални добивки	063		
49.	712	Придонеси за социјалн о осигурување	064		
50.	713	Даноци на имот	065		
51.	714	Домашни даноци на стоки и услуги	066		
52.	715	Данок од меѓународна трговија и транзакции (царини и давачки)	067		
53.	717	Даноци на специфични услуги	068		
54.	718	Такси за користење или дозволи за вршење на дејност	069		
		II. НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ (од 071 до 075)	070		
55.	721	Претприемачки приход и приход од имот	071		
56.	722	Глоби, судски и административни такси	072		
57.	723	Такси и надоместоци	073		
58.	724	Други владини услуги	074		
59.	725	Други неданочни приходи	075		
		III. КАПИТАЛНИ ПРИХОДИ (од 077 до 080)	076		

Ред број	Група конта. или конто	П О З И Ц И Ј А	И з н о с		
			Ознака на АОП		
			Претходна година		Тековна година
1	2	3	4	5	6
60.	731	Продажба на капитални средства	077		
61.	732	Продажба на стоки	078		
62.	733	Продажба на земјиште и нематеријални вложувања	079		
63.	734	Приходи од дивиденди	080		
		IV. ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ (од 082 до 084)	081		
64.	741	Трансфери од други нивоа на власт	082		
65.	742	Донации од странство	083		
66.	744	Тековни донации	084		
		V. ДОМАШНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ (од 086 до 088)	085		
67.	751	Краткорочни позајмици од земјата	086		
68.	753	Долгорочни обврзници	087		
69.	754	Друго домашно задолжување	088		
		VI. ЗАДОЛЖУВАЊЕ ВО СТРАНСТВО (од 090 до 092)	089		
70.	761	Меѓународни развојни агенции	090		
71.	762	Странски влади	091		
72.	769	Други задолжувања во странство	092		
73.	771	VII. ПРОДАЖБА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ Продажба на хартии од вредност	093		
74.	781	VIII. ПРИХОДИ ОД ОТПЛАТА НА ЗАЕМИ Приходи од наплатени дадени заеми	094		
		A. ВКУПНО ПРИХОДИ (062+070+076+081+085+089+093+094)	095		
75.	890	B. НЕПОКРИЕНИ РАСХОДИ (059 минус 095)	096		
		B. ВКУПНО (095 + 096) = 061	097		
		Г. РАСПРЕДЕЛБА НА ВИШОКОТ НА ПРИХОДИТЕ (од 099 до 102)	098		
76.	820	а) Дел од вишокот на приходите за постојаната буџетска резерва	099		
77.	821	б) Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година	100		
78.	822	в) Дел од вишокот за зголемување на државниот капитал	101		

Ред број	Група конта, или конто	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	И з н о с	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
79.	825	г) Дел од вишокот на приходите за други намени	102		
80.	800	Д. ВИШОК НА ПРИХОДИ (103 = 060 = 98)	103		
		Ѓ. НЕПОКРИЕНИ РАСХОДИ И НИВНО ПОКРИВАЊЕ (од 105 до 107)	104		
81.		а) Покривање на расходите без обврска за враќање	105		
82.		б) Покривање на расходите со обврска за враќање	106		
83.		в) Непокриени расходи	107		
84.		Е. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ: Просечен број на вработени врз основа на часовите на работа во пресметковниот период (цел број)	108		

Во _____

На ден _____

Лице одговорно за составување
на билансот,

Раководител,

М.П. _____

Diagram illustrating the structure of the identification number (ID) for the 'Period' and 'Control' fields.

The 'Period' field (Период) consists of 10 digits, with the last two digits being '0' and '1'.

The 'Control' field (Контролор) consists of 16 digits, with the last two digits being '2' and '2'.

The 'Period' field is labeled 'Период' and the 'Control' field is labeled 'Контролор'.

The 'Period' field is labeled 'Идентификационен број' and the 'Control' field is labeled 'Резервни кодекси'.

The 'Period' field is labeled 'Вид.р' and the 'Control' field is labeled 'аб.'.

Назив на субјектот _____
Адреса, седиште и телефон _____
Единствен даночен број _____

(корисници на средства од Буџетот)

ПРИХОДИ И РАСХОДИ

во текот на годината - Биланс на приходите и расходите

од 1 јануари до _____ 200 ____ година

(во денари)

Група конта или конто	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	И з н о с		
			Претходна година	Тековна година	
1	2	3	4	5	6
		РАСХОДИ:	001		
		I. ТЕКОВНИ РАСХОДИ (002+007+012+020+024+029+033+039)			
		а) ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ (од 003 до 006)	002		
1.	401	Плати и надоместоци	003		
2.	402	Придонеси за социјално осигурување	004		
3.	403	Останати придонеси од плати	005		
4.	404	Надоместоци	006		
		б) РЕЗЕРВИ И НЕДЕФИНИРАНИ РАСХОДИ (од 008 до 011)	007		
5.	411	Финансирање на нови програми и потпрограми	008		
6.	412	Постојана резерва	009		
7.	413	Тековни резерви	010		
8.	414	Резерви за капитални расходи	011		
		в) СТОКИ И УСЛУГИ (од 013 до 019)	012		
9.	420	Патни и дневни расходи	013		
10.	421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	014		
11.	423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправка	015		
12.	424	Поправка и тековно одржување	016		

Страна 2

Ред. број	Група конта, или конто	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	И з н о с	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
13.	425	Договорни услуги	017		
14.	426	Други тековни расходи	018		
15.	427	Привремени вработувања	019		
		г) ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ВОНБУЏЕТСКИ ФОНДОВИ (од 021 до 023)	020		
16.	431	Трансфери до Фондот за ПИОМ	021		
17.	432	Трансфери до Агенцијата за вработување	022		
18.	433	Трансфери до Фондот за здравство	023		
		д) ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ЕЛС (од 025 до 028)	024		
19.	441	Дотации од ДДВ	025		
20.	442	Наменски дотации	026		
21.	443	Блок дотации	027		
22.	444	Дотации за делегирани поделни надлежности	028		
		ѓ) КАМАТНИ ПЛАЌАЊА (од 030 до 032)	029		
23.	451	Каматни плаќања кон нерезидентни кредитори	030		
24.	452	Каматни плаќања кон домашни кредитори	031		
25.	453	Каматни плаќања кон други нивоа на власт	032		
		е) СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ (од 034 до 038)	033		
26.	461	Субвенции за јавни претпријатија	034		
27.	462	Субвенции за јприватни претпријатија	035		
28.	463	Трансфери до невладини организации	036		
29.	464	Разни трансфери	037		
30.	465	Исплати по извршни исправи	038		
		ж) СОЦИЈАЛНИ БЕНЕФИЦИИ (од 040 до 043)	039		
31.	471	Социјални надоместоци	040		
32.	472	Плаќања на бенефиции од Пензискиот фонд	041		
33.	473	Плаќање на надоместоци од Агенцијата за вработување	042		
34.	474	Плаќање на надоместоци од фондот за здравствено осигурување	043		
		II. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ (од 045 до 054)	044		

Ред. број	Група конта, или конто	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	И з н о с	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
35.	480	Купување на опрема и машини	045		
36.	481	Градежни објекти	046		
37.	482	Други градежни објекти	047		
38.	483	Купување на мебел	048		
39	484	Стратешки стоки и други резерви	049		
40.	485	Вложувања и нефинансиски средства	050		
41.	486	Купување на возила	051		
42.	487	Капитални трансфери до вонбуџетски фондови	052		
43.	488	Капитални дотации до ЕЛС	053		
44.	489	Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации	054		
		III. ОТПЛАТА НА ГЛАВНИНА (од 056 до 058)	055		
45.	491	Отплата на главнина до нерезидентни кредитори	056		
46.	492	Отплата на главнина кон домашни институции	057		
47.	493	Отплата на главнина до други нивоа на власт	058		
		А. ВКУПНО РАСХОДИ (001 + 044 + 055)	059		
		Б. ОСТВАРЕН ВИШОК НА ПРИХОДИ-ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ (101 минус 059)	060		
48.	811, 812 и 813	В. ДАНОЦИ, ПРИДОНЕСИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ ОД ВИШОКОТ НА ПРИХОДИТЕ – ДОБИВКАТА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	061		
		Г. НЕТО ВИШОК НА ПРИХОДИ-ДОБИВКА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (060 минус 061)	062		
		Д. РАСПОРЕДУВАЊЕ НА НЕТО ВИШОКОТ НА ПРИХОДИТЕ-ДОБИВКАТА (од 064 до 066)	063		
49.	830	За покривање на загуба	064		
50.	831	За поврат во буџетот односно фондот	065		
51.	833	За пренос во наредната година	066		
		Ѓ. ВКУПНО (059+060) = 103 ако 061 е поголемо од 060 тогаш (059+061) = 103	067		

Ред. број	Група конта или конто	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	И з н о с	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
		П Р И Х О Д И:			
		I. ДАНОЧНИ ПРИХОДИ (од 069 до 075)	068		
52.	711	Данок од доход, од добивка и од капитални добивки	069		
53.	712	Придонеси за социјално осигурување	070		
54.	713	Даноци од имот	071		
55.	714	Домашни даноци на стоки и услуги	072		
56.	715	Данок од меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки)	073		
57.	717	Даноци на специфични услуги	074		
58.	718	Такси за користење или дозволи за вршење на дејност	075		
		II. НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ (од 077 до 081)	076		
59.	721	Претприемачки приход и приход од имот	077		
60.	722	Глоби, судски и административни такси	078		
61.	723	Такси и надоместоци	079		
62.	724	Други владини услуги	080		
63.	725	Други неданочни приходи	081		
		III. КАПИТАЛНИ ПРИХОДИ (од 083 до 086)	082		
64.	731	Продажба на капитални средства	083		
65.	732	Продажба на стоки	084		
66.	733	Продажба на земјиште и нематеријални вложувања	085		
67.	734	Приходи од дивиденди	086		
		IV. ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ (од 088 до 090)	087		
68.	741	Трансфери од други нивоа на власт	088		
69.	742	Донации од странство	089		
70.	744	Тековни донации	090		

Ред број	Група конта, или конто	ПОЗИЦИЈА	Озна ка на АОП	И з н о с	
				Претходна година	Тековна година
1	2	3	4	5	6
		V. ДОМАШНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ (од 092 до 094)	091		
71.	751	Краткорочни позајмици од земјата	092		
72.	753	Долгорочни обврзници	093		
73.	754	Друго домашно задолжување	094		
		VI. ЗАДОЛЖУВАЊЕ ВО СТРАНСТВО (од 096 до 098)	095		
74.	761	Меѓународни развојни агенции	096		
75.	762	Странски влади	097		
76.	769	Други задолжувања во странство	098		
77.	771	VII. ПРОДАЖБА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ Продажба на хартии од вредност	099		
78.	781	VIII. ПРИХОДИ ОД ОТПЛАТА НА ЗАЕМИ Приходи од наплатени дадени заеми	100		
		A. ВКУПНО ПРИХОДИ (068+076+082+087+091+095+099+100)	101		
79.	890	Б. НЕПОКРИЕНИ РАСХОДИ (059+ 061 минус 101)	102		
		В. ВКУПНО: (101+102 = 067)	103		
80.		Г. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ: Просечен број на вработени врз основа на часовите на работа во пресметковниот период (цел број)	104		

Во _____

На ден _____

Лице одговорно за составување
на билансот,

Раководител,

М.П. _____

1650.

Врз основа на член 14 став (6) од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници ("Службен весник на РМ" бр. 61/02, 98/02 и 81/05), министерот за финансии донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ
ЗА СМЕТКОВНИОТ ПЛАН ЗА БУЏЕТИТЕ И
БУЏЕТСКИТЕ КОРИСНИЦИ**

Член 1

Во Правилникот за сметковниот план за буџетите и буџетските корисници („Службен весник на Република Македонија, бр. 79/2003 и 96/2004), во Сметковниот план за буџетите и во Сметковниот план за буџетските корисници, класата 4: Расходи и класата 7: Приходи се заменуваат со нови класи кои се дадени во прилог и се составен дел на овој правилник.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2010 година.

Бр. 12-19752/2
8 јули 2009 година
Скопје

Министер,
д-р **Трајко Славески**, с.р.

СМЕТКОВЕН ПЛАН ЗА БУЏЕТИТЕ

КЛАСА 4

РАСХОДИ

40 - ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

- 401 - Основни плати
- 402 - Придонеси за социјално осигурување
- 403 - Останати придонеси од плати
- 404 - Надоместоци

41 РЕЗЕРВИ И НЕДЕФИНИРАНИ РАСХОДИ

- 411 - Финансирање на нови програми и потпрограми
- 412 - Постојана резерва (непредвидливи расходи)
- 413 - Тековни резерви (разновидни расходи)
- 414 - Резерви за капитални расходи

42 СТОКИ И УСЛУГИ

- 420 - Патни и дневни расходи
- 421 - Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт
- 423 - Материјали и ситен инвентар
- 424 - Поправки и тековно одржување
- 425 - Договорни услуги
- 426 - Други тековни расходи
- 427 - Привремени вработувања

43 ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ВОНБУЏЕТСКИ ФОНДОВИ

- 431 - Трансфери до Фондот на ПИОМ
- 432 - Трансфери до Агенцијата за вработување
- 433 - Трансфери до Фондот за здравствено осигурување

44 ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

- 441 - Дотации од ДДВ

442 - Наменски дотации

443 - Блок дотаци

444 - Дотации за делегирани одделни надлежности

45 КАМАТНИ ПЛАЌАЊА

- 451 - Каматни плаќања кон нерезиденти кредитори
- 452 - Каматни плаќања кон домашни кредитори
- 453 - Каматни плаќања кон други нивоа на власт

46 СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ

- 461 - Субвенции за јавни претпријатија
- 462 - Субвенции за приватни претпријатија
- 463 - Трансфери до невладини организации
- 464 - Разни трансфери
- 465 - Исплата по извршни исправи

47 СОЦИЈАЛНИ БЕНЕФИЦИИ

- 471 - Социјални надоместоци
- 472 - Плаќања на бенефиции од Фондот на ПИОМ
- 473 - Плаќања на надоместоци од Агенцијата за вработување
- 474 - Плаќања на надоместоци од Фондот за здравствено осигурување

48 КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

- 480 - Купување на опрема и машини
- 481 - Градежни објекти
- 482 - Други градежни објекти
- 483 - Купување на мебел
- 484 - Стратешки стоки и други резерви
- 485 - Вложувања и нефинансиски средства
- 486 - Купување на возила
- 487 - Капитални трансфери до вонбуџетски фондови
- 488 - Капитални дотации до единици на локална самоуправа
- 489 - Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации

49 ОТПЛАТА НА ГЛАВНИНА

- 491 - Отплата на главнина до нерезидентни кредитори
- 492 - Отплата на главнина кон домашни институции
- 493 - Отплата на главнина до други нивоа на власт

КЛАСА 7

ПРИХОДИ

71 ДАНОЧНИ ПРИХОДИ

- 711 - Данок од доход, од добивка и од капитални добивки
- 712 - Придонеси за социјално осигурување
- 713 - Даноци на имот
- 714 - Домашни даноци на стоки и услуги
- 715 - Данок од меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки)
- 717 - Даноци на специфични услуги
- 718 - Такси на користење или дозволи за вршење на дејност

72 НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ

- 721 - Претприемачки приход и приход од имот
- 722 - Глоби, судски и административни такси
- 723 - Такси и надоместоци
- 724 - Други владини услуги
- 725 - Други неданочни приходи

73 КАПИТАЛНИ ПРИХОДИ

- 731 - Продажба на капитални средства
- 732 - Продажба на стоки

733 - Продажба на земјиште и нематеријални вложувања
734 - Приходи од дивиденди

74 ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ

741 - Трансфери од други нивоа на власт
742 - Донации од странство
743 - Капитални донации
744 - Тековни донации
75 ДОМАШНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ
751 - Краткорочни позајмици од земјата
753 - Долгорочни обврзници
754 - Друго домашно задолжување

76 ЗАДОЛЖУВАЊЕ ВО СТРАНСТВО

761 - Меѓународни развојни агенции
762 - Странски влади
769 - Други задолжувања на странство

77 ПРОДАЖБА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

771 - Продажба на хартии од вредност

78 ПРИХОДИ ОД ОТПЛАТА НА ЗАЕМИ

781 - Приходи од наплатени дадени заеми

79 РАЗЛИКА НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ

791 - Распоред на разликата меѓу приходите и расходите

СМЕТКОВЕН ПЛАН ЗА БУЏЕТСКИТЕ КОРИСНИЦИ

КЛАСА 4

РАСХОДИ

40 - ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

401 - Основни плати
402 - Придонеси за социјално осигурување
403 - Останати придонеси од плати
404 - Надоместоци

41 РЕЗЕРВИ И НЕДЕФИНИРАНИ РАСХОДИ

411 - Финансирање на нови програми и потпрограми
412 - Постојана резерва (непредвидливи расходи)
413 - Тековни резерви (разновидни расходи)
414 - Резерви за капитални расходи

42 СТОКИ И УСЛУГИ

420 - Патни и дневни расходи
421 - Комунални услуги, греење комуникација и транспорт
423 - Материјали и ситен инвентар
424 - Поправки и тековно одржување
425 - Договорни услуги
426 - Други тековни расходи
427 - Привремени вработувања

43 ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ВОНБУЏЕТСКИ ФОНДОВИ

431 - Трансфери до Фондот на ПИОМ
432 - Трансфери до Агенцијата за вработување
433 - Трансфери до Фондот за здравствено осигурување

44 ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

441 - Дотации од ДДВ
442 - Наменски дотации

443 - Блок дотации

444 - Дотации за делегирани одделни надлежности

45 КАМАТНИ ПЛАЌАЊА

451 - Каматни плаќања кон нерезиденти кредитори
452 - Каматни плаќања кон домашни кредитори
453 - Каматни плаќања кон други нивоа на власт

46 СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ

461 - Субвенции за јавни претпријатија
462 - Субвенции за приватни претпријатија
463 - Трансфери до невладини организации
464 - Разни трансфери
465 - Исплата по извршни исправи

47 СОЦИЈАЛНИ БЕНЕФИЦИИ

471 - Социјални надоместоци
472 - Плаќања на бенефиции од Фондот на ПИОМ
473 - Плаќања на надоместоци од Агенцијата за вработување
474 - Плаќања на надоместоци од Фондот за здравствено осигурување

48 КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

480 - Купување на опрема и машини
481 - Градежни објекти
482 - Други градежни објекти
483 - Купување на мебел
484 - Стратешки стоки и други резерви
485 - Вложувања и нефинансиски средства
486 - Купување на возила
487 - Капитални трансфери до вонбуџетски фондови
488 - Капитални дотации до единици на локална самоуправа
489 - Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации

49 ОТПЛАТА НА ГЛАВНИНА

491 - Отплата на главнина до нерезидентни кредитори
492 - Отплата на главнина кон домашни институции
493 - Отплата на главнина до други нивоа на власт

КЛАСА 7

ПРИХОДИ

71 ДАНОЧНИ ПРИХОДИ

711 - Данок од доход, од добивка и од капитални добивки
712 - Придонеси за социјално осигурување
713 - Даноци на имот
714 - Домашни даноци на стоки и услуги
715 - Данок од меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки)
717 - Даноци на специфични услуги
718 - Такси на користење или дозволи за вршење на дејност

72 НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ

721 - Претприемачки приход и приход од имот
722 - Глоби, судски и административни такси
723 - Такси и надоместоци
724 - Други владини услуги
725 - Други неданочни приходи

73 КАПИТАЛНИ ПРИХОДИ

- 731 - Продажба на капитални средства
- 732 - Продажба на стоки
- 733 - Продажба на земјиште и нематеријални вложувања
- 734 - Приходи од дивиденди

74 ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ

- 741 - Трансфери од други нивоа на власт
- 742 - Донации од странство
- 743 - Капитални донации
- 744 - Тековни донации

75 ДОМАШНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ

- 751 - Краткорочни позајмици од земјата
- 753 - Долгорочни обврзници
- 754 - Друго домашно задолжување

76 ЗАДОЛЖУВАЊЕ ВО СТРАНСТВО

- 761 - Меѓународни развојни агенции
- 762 - Странски влади
- 769 - Други задолжувања на странство

77 ПРОДАЖБА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

- 771 - Продажба на хартии од вредност

78 ПРИХОДИ ОД ОТПЛАТА НА ЗАЕМИ

- 781 - Приходи од наплатени дадени заеми

79 РАЗЛИКА НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ

- 791 - Распоред на разликата меѓу приходите и расходите

1651.

Врз основа на член 14 став (6) од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници ("Службен весник на РМ", бр. 61/02, 98/02 и 81/05), министерот за финансии донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ
ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ СМЕТКИ ВО СМЕТКОВНИОТ ПЛАН ЗА БУЏЕТСКИТЕ
КОРИСНИЦИ**

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските ("Службен весник на Република Македонија", бр. 79/2003 и 96/2004), членот 31 се менува и гласи:

"КЛАСА 4: РАСХОДИ

На сметките од групата 40 - Плати и надоместоци, се евидентираат расходите за основни плати, за придонеси за социјално осигурување, за останати придонеси од плати и за надоместоци.

На сметката 401 - Основни плати, се евидентираат расходите за основни плати по сите основи во него износ, додатоци на плата и одбитоци за вработените.

На сметката 402 - Придонеси за социјално осигурување, се евидентираат исплатите по основ на Фондот на ПИОМ, Фондот за здравство и Агенцијата за вработување.

На сметката 403 - Останати придонеси, се евидентираат останатите придонеси од плати.

На сметката 404 - Надоместоци, се евидентираат надоместоците за годишен одмор, за теренска работа, за одвоен живот, за дежурства и други надоместоци кои се обезбедуваат во буџетот."

Член 2

Членот 31-а, се менува и гласи:

"На сметките од групата 41 - Резерви и недефинирани расходи, се евидентираат расходите од финансирање на нови програми и потпрограми, постојаната резерва (непредвидени расходи), тековните резерви (разновидни расходи) и резервите за капиталните расходи.

На сметката 411 - Финансирање на нови програми и потпрограми, се евидентираат расходите за финансирање на нови програми и потпрограми.

На сметката 412 - Постојана резерва (непредвидливи расходи), се евидентираат расходите за постојана резерва (непредвидливи расходи).

На сметката 413 - Тековни резерви (резервни расходи), се евидентираат расходите за тековните резерви (разновидни расходи).

На сметката 414 - Резерви за капитални расходи, се евидентираат расходите кои ќе настанат по основ на резерви за капитални расходи."

Член 3

Член 32 се менува и гласи:

"На сметките од групата 42 - Стоки и услуги, се евидентираат патните и дневните расходи, комуналните услуги, греењето, расходите за комуникации и транспорт, ситниот инвентар, алат и другите материјали за поправка, расходите за поправки и тековно одржување, расходите за договорните услуги, расходите за привремени вработувања и други тековни расходи.

На сметката 420 - Патни и дневни расходи, се евидентираат расходите за хранарината (дневници), патните расходи, сместувањето и споредните расходи за патувања во земјата и странство.

На сметката 421 - Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт, се евидентираат расходите за електрична енергија, водовод и канализација, губрета-рина, градска рента, медицински отпад, други комунални такси и услуги, централно греење, дрва, јаглен, течни горива и други материјали за греење, пошта, телефон и телефакс и други расходи за комуникација, горива и масла за моторни возила, регистрација на моторни возила, транспорт на стоки и транспорт на луѓе.

На сметката 423 - Материјали и ситен инвентар, се евидентираат расходите за канцелариски материјали, списанија, весници и други изданија за користење од страна на вработените, други административни материјали, материјали за АОП, облека, прехранбени продукти и пијалоци, лекови и медицински материјал, ортопедски направи и помагала, санитарски материјал, други медицински материјали, наставно-образовни помагала, училишни материјали, средства за одржување на хигиената, ситен инвентар и амбалажа, алат и материјали за поправки и одржување, други материјали за посебни намени.

На сметката 424 - Поправки и тековно одржување, се евидентираат расходите за поправка и одржување на лесни возила, поправка и сервисирање на товарни возила, поправка и сервисирање на авиони и хеликоптери, поправка и сервисирање на пловни објекти, поправка на други возила, поправки и одржување на згради, услуги за обезбедување на објекти, дезинфекција, дезинсекција и дератизација, одржување на мостови, одржување на автопати, улици и патишта, одржување на аеродроми, одржување на други градби, поправка и одржување на мебел, поправка и одржување на софтверска и хардверска опрема, поправка и одржување на опрема, поправка и одржување на машини, одржување на земјиште и зелени површини.

На сметката 425 - Договорни услуги, се искажуваат расходите за изнајмување на канцелариски простор и на магацински простор, изнајмување на друг тип на простор, изнајмување на канцелариска опрема, изнајмување на моторни возила, друга опрема и опрема за специјални намени, провизија за платен промет; банкарска провизија; осигурување на вработени, осигурување за повреда и инвалидитет; осигурување на недвижности и права, осигурување на моторни возила, осигурување на воздухоплови, други финансиски услуги, правни услуги, судски вештачења, судски преведувачи, судска експертиза, судски курирски услуги, плаќања за здравствени организации од Министерството за здравство, примарна здравствена заштита, специјалистичко-консултативна заштита, болнички услуги, здравствени услуги во странство, ортопедски услуги; други здравствени услуги, ветеринарни услуги, заштита од штетници во земјоделството; уништување на штетни животни; земјоделски производни услуги; услуги за заштита на водите, реките и езерата, метеоролошки и хидрометеоролошки набљудувања; испитување на квалитетот на водите и воздухот; изработка на просторни и урбанистички планови, обука за техничка култура, услуги за развој на наставниот план и програма, инструктори на кратки курсеви, дополнителни активности, услуги за вонучилишни образовни активности; превозни услуги во образованието, други образовни услуги, преведувачи, услуги за копирање, печатење и издавање, научно истражување, рушење на објекти, плаќање за користење на приватен имот во одбраната, пренос на програмите на МРТВ преку сателит и други договорни услуги.

На сметката 426 - Други тековни расходи, се евидентираат расходите за: членарини во меѓународни организации, членарини во домашни организации; расходи за репрезентација и други оперативни расходи.

На сметката 427 - Привремени вработувања, се евидентираат расходите за привремени вработувања."

Член 4

Во член 34-а став 1 по зборот: "организации" сврзникот "и" се брише, а по зборовите: "разни трансфери", се додаваат зборовите: "и исплати по извршни исправи".

По ставот 5 се додава нов став 6 кој гласи:

„На сметката 465 – Исплати по извршни исправи, се евидентираат расходите за: главен долг по извршни исправи камата по извршни исправи; трошоци по извршни исправи; исплати по пресуди од судот за човекови права – Стразбур; и исплати на главен долг, камата и трошоци по судски порамнувања."

Член 5

Во член 34-б став 2 зборот: "бенефиции" се заменува со зборот: "надоместоци."

Член 6

Членот 35 се менува и гласи:

"На сметките од групата 48 - Капитални расходи, се евидентираат расходите за купување на опрема и машини, градежни објекти, други градежни објекти, купување на мебел, стратешки стоки и други резерви, вложувања и нефинансиски средства, купување на возила, капитални трансфери до вонбуџетски фондови, капитални дотации до ЕЛС и капитални субвенции за претпријатија и невладини организации.

На сметката 480 - Купување на опрема и машини, се евидентираат расходите за купување на канцелариска опрема, медицинска опрема, лабораториска и научно-истражувачка опрема; информатичка и видео опрема, кухинска опрема, опрема за греење и климатизација, геодетска опрема, опрема за воздухоплови, земјоделски машини, машини за изградба и плаќање на ДДВ за опрема купена од донации.

На сметката 481 - Градежни објекти, се евидентираат расходите за подготвување на проекти вклучувајќи дизајн на станбени објекти, набавка или нова изградба на станбени објекти, реконструкција на станбени објекти, подготвување проекти за деловни објекти, набавка или нова изградба на деловни објекти и реконструкција на деловни објекти.

На сметката 482 - Други градежни објекти, се евидентираат расходите за подготвување проекти вклучувајќи дизајн на улици, патишта и автопати, изградба на улици, патишта и автопати; реконструкција на улици, патишта и автопати; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на мостови; изградба на мостови; реконструкција на мостови; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на пречистителни станици и колектори; изградба на пречистителни станици и колектори; реконструкција на пречистителни станици и колектори; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на депонии за отпад; изградба на депонии за отпад; реконструкција на депонии за отпад; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на средства за телекомуникации; купување на средства за телекомуникации; реконструкција на средства за телекомуникации; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на споменици; изградба на споменици; реконструкција на споменици; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на капацитети за водоснабдување; изградба на капацитети за водоснабдување; реконструкција на капацитети за водоснабдување; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на капацитети во енергетиката; изградба на капацитети во енергетиката; реконструкција на капацитети во енергетиката; расходи за подготвување проекти за минерални сировини; подготвување проекти вклучувајќи дизајн за други објекти; изградба на други објекти; и реконструкција на други објекти.

На сметката 483 - Купување на мебел, се евидентираат купување на канцелариски мебел, купување на училишен мебел и купување на друг мебел.

На сметката 484 - Стратешки стоки и други резерви, се евидентираат купување на прехранбени производи, купување на индустриски производи, купување на лекови и санитарски материјали и други стратешки резерви.

На сметката 485 - Вложувања и нефинансиски средства, се евидентираат пошумувањата, купување животни, книжевни и уметнички оригинали; патенти; компјутерски софтвер; музички експонати; уметнички дела; земјиште; надоместок за одземен имот; подземни богатства; основни геолошки истражувања; и други природни богатства; како и депозити; хартии од вредност; кредити за општините; студентски кредити; кредити за јавни и приватни претпријатија; плаќање на гаранции; акции и друг капитал од домашни и странски финансиски извори, книги за библиотеки и учебници.

На сметката 486 - Купување на возила, се евидентираат купување на моторни возила камиони, пловни објекти; воздухоплови и други моторни возила.

На сметката 487 - Капитални трансфери до вонбуџетски фондови, се евидентираат капиталните трансфери до Фондот за ПИОМ, капиталните трансфери до Агенцијата за вработување, капиталните трансфери до Фондот за здравствено осигурување и капиталните трансфери до Агенцијата за државни патишта.

На сметката 488 - Капитални дотации до единиците на локалната самоуправа, се евидентираат капиталните дотации за специфични развојни подрачја и развој на села и други капитални дотации.

На сметката 489 - Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации, се евидентираат капитални субвенции за јавни здравствени институции, капитални субвенции за јавни финансиски претпријатија, капитални субвенции за приватни нефинансиски претпријатија, капитални субвенции за приватни финансиски претпријатија и капитални трансфери за невладини организации, капитални субвенции за развој на плански региони".

Член 7

По членот 43 се додава нов член 43-а, кој гласи:

"Член 43-а

КЛАСА 7: ПРИХОДИ

На сметките од групата 71 - Даночни приходи, се евидентираат наплатените приходи од данок од доход, данок од добивка и од капитални добивки, од придонеси за социјално осигурување, даноци на имот; домашни даноци на стоки и услуги, данок од меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки), даноци на специфични услуги, такси за користење или дозволи за вршење на дејност, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 8

Насловот во член 44 се брише, а член 44 се менува и гласи:

"На сметките од групата 72 - Неданочни приходи, се искажуваат наплатените приходи од претприемачки приход и приход од имот, глоби, судски и административни такси, такси и надоместоци, други владини услуги, други неданочни приходи, согласно Правилникот за класификацијата на приходите."

Член 9

Членот 45 се менува и гласи:

"На сметките од групата 73 - Капитални приходи, се евидентираат наплатените приходи од продажба на капитални средства, продажба на стоки, продажба на земјиште и нематеријални вложувања, приходи од дивиденди, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 10

Членот 46 се менува и гласи:

"На сметките од групата 74 - Трансфери и донации, се евидентираат наплатените приходи од трансфери од други нивоа на власт, донации од странство, капитални донации и тековни донации, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 11

Членот 47 се менува и гласи:

"На сметките од групата 75 - Домашно задолжување, се евидентираат наплатените приходи од краткорочни позајмици од земјата, долгорочни обврзници и друго домашно задолжување, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2010 година.

Бр. 12-19752/2
8 јули 2009 година
Скопје

Министер,
д-р Трајко Славески, с.р.

1652.

Врз основа на член 14 став (6) од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници ("Службен весник на РМ" бр. 61/02, 98/02 и 81/05), министерот за финансии донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ СМЕТКИ ВО СМЕТКОВНИОТ ПЛАН ЗА БУЏЕТИТЕ

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 79/2003 и 96/2004), членот 29 се менува и гласи:

"КЛАСА 4: РАСХОДИ

На сметките од групата 40 - Плати и надоместоци, се евидентираат расходите за основни плати, придонеси за социјално осигурување, останати придонеси од плати и надоместоци.

На сметката 401 - Основни плати, се евидентираат расходите за основни плати по сите основи во нето износ, додатоци на плата и одбитоци за вработените.

На сметката 402 - Придонеси за социјално осигурување, се евидентираат исплатите по основ на Фондот за ПИОМ, Фондот за здравство и Агенцијата за вработување.

На сметката 403 - Останати придонеси, се евидентираат останатите придонеси од плати.

На сметката 404 - Надоместоци, се евидентираат сите видови на надоместоци за годишен одмор, за теренска работа, за одвоен живот, за дежурства и други надоместоци кои се обезбедуваат во буџетот. "

Член 2

Членот 29-а, се менува и гласи:

"На сметките од групата 41 - Резерви и недефинирани расходи, се евидентираат расходите за финансирањето на нови програми и потпрограми, постојаната резерва (непредвидени расходи), тековни резерви (разновидни расходи) и резервите за капиталните расходи.

На сметката 411 - Финансирање на нови програми и потпрограми, се евидентираат расходите за финансирање на нови програми и потпрограми.

На сметката 412 - Постојана резерва (непредвидливи расходи), се евидентираат расходите за постојана резерва (непредвидливи расходи).

На сметката 413 - Тековни резерви (резервни расходи), се евидентираат расходите за тековните резерви (разновидни расходи) .

На сметката 414 - Резерви за капитални расходи, се евидентираат расходите кои ќе настанат по основ на резерви за капитални расходи. "

Член 3

Член 30 се менува и гласи:

"На сметките од групата 42 - Стоки и услуги, се евидентираат расходите за патните и дневните расходи, комуналните услуги, греењето, комуникациите и транспортот, ситниот инвентар, алат и други материјали за поправка, поправки и тековно одржување, договорни услуги, други тековни расходи и привремени вработувања.

На сметката 420 - Патни и дневни расходи, се евидентираат расходите за се евидентираат расходите за хранарината (дневници), патните расходи, сместувањето и споредните расходи за патувања во земјата и странство.

На сметката 421 - Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт, се евидентираат расходите за електрична енергија, водовод и канализација, губрета-рина, градска рента, медицински отпад, други комунални такси и услуги, централно греење, дрва, јаглен, течни горива и други материјали за греење, пошта, телефон и телефакс и други расходи за комуникација, горива и масла за моторни возила, регистрација на моторни возила, транспорт на стоки и транспорт на луѓе.

На сметката 423 - Материјали и ситен инвентар, се евидентираат расходите за канцелариски материјали, списанија, весници и други изданија за користење од страна на вработените, други административни материјали, материјали за АОП, облека, прехранбени продукти и пијалоци, лекови и медицински материјал, ортопедски направи и помагала, санитарски материјал, други медицински материјали, наставно-образовни помагала, училишни материјали, средства за одржување на хигиената, ситен инвентар и амбалажа, алат и материјали за поправки и одржување, други материјали за посебни намени.

На сметката 424 - Поправки и тековно одржување, се евидентираат расходите за поправка и одржување на лесни возила, поправка и сервисирање на товарни возила, поправка и сервисирање на авиони и хеликоптери, поправка и сервисирање на пловни објекти, поправка на други возила, поправки и одржување на згради, услуги за обезбедување на објекти, дезинфекција, дезинсекција и дератизација, одржување на мостови, одржување на автопати, улици и патишта, одржување на аеродроми, одржување на други градби, поправка и одржување на мебел, поправка и одржување на софтверска и хардверска опрема, поправка и одржување на опрема, поправка и одржување на машини, одржување на земјиште и зелени површини.

На сметката 425 - Договорни услуги, се искажуваат расходите за изнајмување на канцелариски простор и на магацински простор, изнајмување на друг тип на простор, изнајмување на канцелариска опрема, изнајмување на моторни возила, друга опрема и опрема за специјални намени, провизија за платен промет; банкарска провизија; осигурување на вработени, осигурување за повреда и инвалидитет; осигурување на недвижности и права, осигурување на моторни возила, осигурување на воздухоплови, други финансиски услуги, правни услуги, судски вештачења, судски преведувачи, судска експертиза, судски курирски услуги, плаќања за здравствени организации од Министерството за здравство, примарна здравствена заштита, специјалистичко-консултативна заштита, болнички услуги, здравствени услуги во странство, ортопедски услуги; други здравствени услуги, ветеринарни услуги, заштита од штетници во земјоделството; уништување на штетни животни; земјоделски производни услуги; услуги за заштита на водите, реките и езерата, метеоролошки и хидрометеоролошки набљудувања; испитување на квалитетот на водите и воздухот; изработка на просторни и урбанистички планови, обука за техничка култура, услуги за развој на наставниот план и програма, инструктори на кратки курсеви, дополнителни активности, услуги за вонучилишни образовни активности; превозни услуги во образованието, други образовни услуги, преведувачи, услуги за копирање, печатење и издавање, научно истражување, рушење на објекти, плаќање за користење на приватен имот во одбраната, пренос на програмите на МРТВ преку сателит и други договорни услуги.

На сметката 426 - Други тековни услуги, се евидентираат расходите за членарини во меѓународни организации, членарини во домашни организации, расходи за репрезентација и други оперативни расходи.

На сметката 427 - Привремени вработувања, се евидентираат расходите за привремените вработувања".

Член 4

Во член 32-а став 1 по зборот: "организации" сврзникот "и" се брише, а по зборовите: "разни трансфери", се додаваат зборовите: "и исплати по извршни исправи."

По ставот 5 се додава нов став 6 кој гласи:

"На сметката 465 - Исплати по извршни исправи, се евидентираат расходите за главен долг по извршни исправи, камата по извршни исправи, трошоци по извршни исправи, исплати по пресуди од судот за човекови права – Стразбур и исплати на главен долг, камата и трошоци по судски порамнувања."

Член 5

Во член 32-б став 2 зборот: "бенефиции" се заменува со зборот: "надоместоци".

Член 6

Членот 33 се менува и гласи:

"На сметките од групата 48 - Капитални расходи, се евидентираат расходите за купување на опрема и машини, градежни објекти, други градежни објекти, купување на мебел, стратешки стоки и други резерви, вложувања и нефинансиски средства, купување на возила, капитални трансфери до вонбуџетски фондови, капитални дотации до ЕЛС и капитални субвенции за претпријатија и невладини организации.

На сметката 480 - Купување на опрема и машини, се евидентираат расходите за купување на канцелариска опрема, медицинска опрема, лабораториска и научно-истражувачка опрема; информатичка и видео опрема, кухинска опрема, опрема за греење и климатизација, геодетска опрема, опрема за ваздухоплови, земјоделски машини, машини за изградба и плаќање на ДДВ за опрема купена од донации.

На сметката 481 - Градежни објекти, се евидентираат расходите за подготвување на проекти вклучувајќи дизајн на станбени објекти, набавка или нова изградба на станбени објекти, реконструкција на станбени објекти, подготвување проекти за деловни објекти, набавка или нова изградба на деловни објекти и реконструкција на деловни објекти.

На сметката 482 - Други градежни објекти, се евидентираат расходите за подготвување проекти вклучувајќи дизајн на улици, патишта и автопати, изградба на улици, патишта и автопати; реконструкција на улици, патишта и автопати; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на мостови; изградба на мостови; реконструкција на мостови; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на пречистителни станици и колектори; изградба на пречистителни станици и колектори; реконструкција на пречистителни станици и колектори; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на депонии за отпад; изградба на депонии за отпад; реконструкција на депонии за отпад; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на средства за телекомуникации; купување на средства за телекомуникации; реконструкција на средства за телекомуникации; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на споменици; изградба на споменици; реконструкција на споменици; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на капацитети за водоснабдување; изградба на капацитети за водоснабдување; ре-

конструкција на капацитети за водоснабдување; подготвување проекти вклучувајќи дизајн на капацитети во енергетиката; изградба на капацитети во енергетиката; реконструкција на капацитети во енергетиката; расходи за подготвување проекти за минерални сировини; подготвување проекти вклучувајќи дизајн за други објекти; изградба на други објекти; и реконструкција на други објекти.

На сметката 483 - Купување на мебел, се евидентира купување на канцелариски мебел, купување на училишен мебел и купување на друг мебел.

На сметката 484 - Стратешки стоки и други резерви, се евидентираат купување на прехранбени производи, купување на индустриски производи, купување на лекови и санитарски материјали и други стратешки резерви.

На сметката 485 - Вложувања и нефинансиски средства, се евидентираат пошумувањата, купување животни, книжевни и уметнички оригинали; патенти; компјутерски софтвер; музички експонати; уметнички дела; земјиште; надоместок за одземен имот; подземни богатства; основни геолошки истражувања; и други природни богатства; како и депозити; хартии од вредност; кредити за општините; студентски кредити; кредити за јавни и приватни претпријатија; плаќање на гаранции; акции и друг капитал од домашни и странски финансиски извори, книги за библиотеки и учебници.

На сметката 486 - Купување на возила, се евидентира купувањето на моторни возила камиони, пловни објекти; ваздухоплови и други моторни возила.

На сметката 487 - Капитални трансфери до вонбюџетски фондови, се евидентираат капиталните трансфери до Фондот за ПИОМ, капиталните трансфери до Агенцијата за вработување, капиталните трансфери до Фондот за здравствено осигурување и капиталните трансфери до Агенцијата за државни патишта.

На сметката 488 - Капитални дотации до единици на локална самоуправа, се евидентираат капиталните дотации за специфични развојни подрачја и развој на села и други капитални дотации.

На сметката 489 - Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации, се евидентираат капитални субвенции за јавни здравствени институции, капитални субвенции за јавни финансиски претпријатија, капитални субвенции за приватни нефинансиски претпријатија, капитални субвенции за приватни финансиски претпријатија и капитални трансфери за невладини организации, капитални субвенции за развој на плански региони".

Член 7

Членот 40 се менува и гласи:

"На сметките од групата 71 - Даночни приходи, се евидентираат наплатените приходи од данок од доход, данок од добивка и од капитални добивки, од придонеси за социјално осигурување, даноци на имот; домашни даноци на стоки и услуги, данок од меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки), даноци на специфични услуги, такси за користење или дозволи за вршење на дејност, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 8

Членот 41 се менува и гласи:

"На сметките од групата 72 - Неданочни приходи, се искажуваат наплатените приходи од претприемачки приход и приход од имот, глоби, судски и административни такси, такси и надоместоци, други владини услуги, други неданочни приходи, согласно Правилникот за класификацијата на приходите."

Член 9

Членот 42 се менува и гласи:

"На сметките од групата 73 - Капитални приходи, се евидентираат наплатените приходи од продажба на капитални средства, продажба на стоки, продажба на земјиште и нематеријални вложувања, приходи од дивиденди, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 10

Членот 43 се менува и гласи:

"На сметките од групата 74 - Трансфери и донации, се евидентираат наплатените приходи од трансфери од други нивоа на власт, донации од странство, капитални донации и тековни донации, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 11

Членот 44 се менува и гласи:

"На сметките од групата 75 - Домашно задолжување, се евидентираат наплатените приходи од краткорочни позајмици од земјата, долгорочни обврзници и друго домашно задолжување, согласно Правилникот за класификација на приходите."

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2010 година.

Бр. 12-19752/2
8 јули 2009 година
Скопје

Министер,
д-р Трајко Славески, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА 1653.

Врз основа на член 12 став 2 од Законот за просветната инспекција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/05 и 81/08), министерот за образование и наука донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОБРАЗЕЦОТ НА ЛЕГИТИМАЦИЈАТА НА ДРЖАВНИОТ ПРОСВЕ- ТЕН ИНСПЕКТОР И ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕ- ТЕН ИНСПЕКТОР И НАЧИНОТ НА НЕЈЗИНОТО ИЗДАВАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата на државниот просветен инспектор и овластениот просветен инспектор и начинот на нејзиното издавање и одземање.

Член 2

Легитимацијата на државниот просветен инспектор се издава според Образец број 1, кој е составен дел на овој правилник.

Легитимацијата на овластениот просветен инспектор се издава според Образец број 2, кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Образецот на легитимацијата на државниот просветен инспектор е изработена на специјална заштитена хартија во правоаголна форма, во бела боја, со димензии 7 cm x 9,4 cm и е сместена во просирна пластична фолија.

Член 4

На предната страна на легитимацијата на државниот просветен инспектор најгоре во централниот дел е отпечатен грбот на Република Македонија а под него е отпечатен текстот: „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА, ДРЖАВЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОРАТ“, под него е отпечатен називот „ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ДРЖАВНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР“, а во средишниот дел од десната страна има место за впишување на податоци за име, презиме и работно место, а од левата страна има место за фотографија на државниот просветен инспектор со димензии 2 цм x 2,5 цм.

Во долниот лев агол има место за регистарски број на легитимацијата и датум, а погоре во долниот десен агол место за потпис на министерот за образование и наука. Најдолу во централниот дел има место за печат на Министерството за образование и наука.

На задната страна на легитимацијата е отпечатен текстот: „НАДЛЕЖНОСТИ НА ДРЖАВНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР, Државниот просветен инспекторат врши надзор согласно член 2 и член 9 од Законот за просветна инспекција“ („Службен весник на Република Македонија“, бр. 52/05 и 81/08), Воспитно-образовните установи, високо-образовните и научните установи, ученичките и студентските домови не смеат да го спречат или попречуваат инспекторот во вршење на работите од просветната инспекција согласно член 36 став 1 точка 1 и став 2 од Законот за просветната инспекција („Службен весник на Република Македонија“, бр. 52/05 и 81/08)“.

Член 5

Легитимацијата е сместена во тврда корица со димензии 8 цм x 23 цм изработена од кожа во темно кафеава боја, која се превиткува на средината.

На надворешната страна од корицата во долниот дел е отпечатен текстот: „Република Македонија, Министерство за образование и наука, Државен просветен инспекторат, Легитимација“.

Во горниот внатрешен дел во преграда изработена од прозирна пластична фолија сместена е легитимацијата на државниот просветен инспектор, а во долната внатрешна половина централно е испечатен знакот на Државниот просветен инспекторат.

Член 6

Образецот на легитимацијата на овластениот просветен инспектор е изработена на специјална заштитена хартија во правоаголна форма, во бела боја, со димензии 7 цм x 9,4 цм и е сместена во прозирна пластична фолија.

Член 7

На предната страна на легитимацијата на овластениот просветен инспектор најгоре во централниот дел е отпечатен грбот на Република Македонија а под него е отпечатен текстот: „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ОПШТИНА _____“, под него е отпечатен називот „ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ОВЛАСТЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР“, а во средишниот дел од десната страна има место за впишување на податоци за име, презиме и работно место, а од левата страна има место за фотографија на овластениот просветен инспектор со димензии 2 цм x 2,5 цм.

Во долниот лев агол има место за регистарски број на легитимацијата и датум, а погоре во долниот десен агол место за потпис на градоначалникот на општина-

та. Најдолу во централниот дел има место за печат на градоначалникот на општината. Најдолу во централниот дел има место за печат.

На задната страна на легитимацијата е отпечатен текстот: „НАДЛЕЖНОСТИ НА ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР, Овластениот просветен инспекторат врши надзор согласно член 10 од Законот за просветната инспекција“ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/05 и 81/08)“.

Член 8

Легитимацијата е сместена во тврда корица со димензии 8 цм x 23 цм изработена од кожа во темно кафеава боја, која се превиткува на средината.

На надворешната страна од корицата во долниот дел е отпечатен текстот: „Република Македонија, Општина, Легитимација“.

Во горниот внатрешен дел во преграда изработена од прозирна пластична фолија сместена е легитимацијата на овластениот просветен инспектор.

Член 9

Легитимацијата има важност се додека лицето на кое му е издадена има својство на државен просветен инспектор или овластен просветен инспектор на општината.

Со приемот на решението за престанок на работниот однос на државниот просветен инспектор или овластениот просветен инспектор на општината се враќа и легитимацијата.

Член 10

Во случај на губење на легитимацијата, државниот просветен инспектор или овластениот просветен инспектор на општината ја огласуваат за неважечка на сопствен трошок и за тоа го известуваат органот кој им ја издава легитимацијата.

Органот во случајот од став 1 на овој член издава нова легитимација.

Член 11

Легитимацијата се заменува со нова кога поради оштетување или дотраеност ќе стане неупотреблива и кога има промена на личните податоци на носителот на легитимацијата.

Во случајот од став 1 на овој член, носителот на легитимацијата го известува министерот за образование и наука, односно градоначалникот на општината, а откако легитимацијата ќе се огласи за неважечка во „Службен весник на Република Македонија“, на носителот му се издава нова легитимација.

Член 12

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за легитимација на Републичкиот просветен инспектор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/95).

Член 13

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 21-4244/3
10 јули 2009 година
Скопје

Министер
за образование и наука,
Петар Стојановски, с.р.

Образец број 1

Образец на легитимацијата на државниот просветен инспектор

 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА ДРЖАВЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОРАТ	
ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ДРЖАВНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР	
Фотографија 2cm x 2.5cm	_____ (име и презиме) _____ (работно место)
Министер за образование и наука	
бр. _____	дата _____
М.П.	

предна страна

НАДЛЕЖНОСТИ НА ДРЖАВНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР
Државниот просветен инспекторат врши надзор согласно член 2 и член 9 од Законот за просветната инспекција („Службен весник на Република Македонија“ 52/05 и 81/08)
Воспитно-образовните установи, високообразовните и научните установи, ученичките и студентските домови не смеат да го спречат или попречуваат инспекторот во вршење на работите од просветната инспекција согласно член 36, став 1, точка 1 и став 2 од Законот за просветната инспекција („Службен весник на Република Македонија“ 52/05 и 81/08)

задна страна

 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА ДРЖАВЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОРАТ	
ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ДРЖАВНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР	
Фотографија 2cm x 2.5cm	_____ (име и презиме) _____ (работно место)
Министер за образование и наука	
бр. _____	дата _____
М.П.	
	

внатрешна страна на корицата

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА ДРЖАВЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОРАТ ЛЕГИТИМАЦИЈА

надворешна страна на корицата

Образец број 2

Образец на легитимацијата на овластениот просветен инспектор на општината

 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОПШТИНА _____	
ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР	
Фотографија 2cm x 2.5cm	_____ (име и презиме) _____ (работно место)
_____ Градоначалник на општина _____ бр. _____ дата _____ М.П.	

предна страна

НАДЛЕЖНОСТИ НА ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР
Овластениот просветен инспектор врши надзор согласно член 10 од Законот за просветната инспекција (Службен весник на Република Македонија 52/05 и 81/08)

задна страна

 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОПШТИНА _____	
ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР	
Фотографија 2cm x 2.5cm	_____ (име и презиме) _____ (работно место)
_____ Градоначалник на општина _____ бр. _____ дата _____ М.П.	

внатрешна страна на корицата

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОПШТИНА _____ ОВЛАСТЕН ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР ЛЕГИТИМАЦИЈА
--

надворешна страна на корицата

1654.

Врз основа на член 57 став 1 алинеја 1 од Законот за научно-истражувачката дејност ("Службен весник на Република Македонија", бр. 46/08 и 103/08), министерот за образование и наука донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ПОСТАПКАТА И ПОБЛИСКИТЕ КРИТЕРИУМИ
ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И НАДЗОР НА ГОДИШНИТЕ
ПРОГРАМИ ЗА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКАТА
ДЕЈНОСТ НА СУБЈЕКТИТЕ НА НАУЧНО-
ИСТРАЖУВАЧКАТА ДЕЈНОСТ**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат постапката и поблиските критериуми за финансирање и надзор на годишните програми за научно-истражувачка дејност на субјектите кои вршат научно-истражувачка дејност од јавен интерес.

Член 2

Средства од Буџетот на Република Македонија за финансирање на годишните програми за научно-истражувачка дејност им се доделуваат на државните високообразовни установи и јавните научни установи.

Член 3

Државните високообразовни установи и јавните научни установи кои што се финансираат според годишната програма, најдоцна до март секоја тековна година доставуваат извештај за спроведените активности и постигнатите резултати во доменот на научните истражувања определени со годишната програма за претходната година до Националниот комитет за развој на научно-истражувачката дејност и технолошкиот развој во Република Македонија (во натамошниот текст: Национален комитет за развој).

Извештајот содржи:

- анализа и отчет на научните истражувања на национално ниво и остварената меѓународна соработка во согласност со препораките на Националниот комитет за развој;
- план и предлог програма за работа во наредната година, која ги вклучува целите, мерките, финансиските инструменти и средствата за остварување во согласност со Националната програма за научно-истражувачка дејност на Република Македонија.

Член 4

Од страна на министерството за образование и наука (во натамошниот текст: министерството) најдоцна до април во тековната година се објавуваат на веб страницата на министерството резултатите од научно-истражувачката дејност за претходната година и тоа: годишните, односно завршните извештаи за националните и меѓународните проекти.

Член 5

Националниот комитет за развој врз основа на поднесените извештаи од членот 3 на овој правилник ја оценува состојбата во доменот на научно-истражувачката дејност и најдоцна до крајот на јуни во тековната

година предлага мерки за нејзино унапредување и ги определува приоритетните области за научно истражување во наредната буџетска година.

Резултатите од ставот 1 на овој член претставуваат основа за планирање на Буџетот за научно-истражувачка дејност за наредната календарска година.

**II. ПОСТАПКА И ПОБЛИСКИ КРИТЕРИУМИ ЗА
ФИНАНСИРАЊЕ НА ГОДИШНИТЕ ПРОГРАМИ НА
ДРЖАВНИТЕ ВИСОКООБРАЗОВНИ УСТАНОВИ И
ЈАВНИТЕ НАУЧНИ УСТАНОВИ**

II. 1 Годишни програми

Член 6

Годишните програми за научно-истражувачка дејност на државните високообразовни установи и јавните научни установи се изготвуваат согласно со одредбите од Законот за научно-истражувачката дејност.

Од страна на државните високообразовни установи и јавните научни установи годишните програми за наредната тековна година се доставуваат до министерството најдоцна до крајот на септември во тековната година.

II. 1. 1. Научно-истражувачки проекти

Член 7

При подготвувањето на годишните програми во делот на научно-истражувачките проекти Советот на државната високообразовна установа и јавната научна установа треба да ги има предвид покрај одредбите од Законот за научно-истражувачката дејност и следните критериуми:

- релевантност на проектот во однос на утврдените цели;
- значајност на проектот за унапредување на високообразовната дејност,
- оригиналност на целите и содржината на истражувањето;
- веројатност во постигнување на очекуваните резултати;
- компетентност на главниот истражувач и предложениот истражувачки тим;
- вклученост и оспособување на млади научно-истражувачки кадри;
- релевантност и конкурентност на проектот за меѓународна соработка;
- веројатност за реална примена на резултатите во практиката;
- исполнетост на материјално-техничките и други инфраструктурни услови за реализација на проектот;
- реалност на планираното време за реализација на проектот и
- реалност на финансиските средства за реализација на проектот.

Член 8

Во научно-истражувачките проекти основни елементи се:

- наслов на проектот;
- главен истражувач на проектот;
- научно подрачје, поле и област на проектот;

- вид на истражувањето (фундаментално, развојно, применето);
- други институции - учесници во истражувањето;
- траење и
- цена на чинење на проектот.

Член 9

Во реализација на проектот учествуваат главен истражувач со научно, односно наставно-научно звање кој е вработен во субјектот, кој е носител на проектот и најмалку еден истражувач со научно, односно наставно-научно звање евидентирани во базите на податоци за научните истражувачи на министерството.

Главен истражувач не може да биде лице кое во претходен проект не ги исполнило законските услови во однос на проектите финансирани од Буџетот на Република Македонија.

Член 10

Изборот на проектите се врши согласно со одредбите од Законот за научно-истражувачка дејност.

Член 11

Цената на проектот ја сочинуваат реалните трошоци за потрошена енергија, материјали и сировини, патни трошоци, дневници, теренски додатоци и други надоместоци за ангажирање на експерти, производни и непроизводни услуги, одржување на опрема, набавка на литература и други трошоци кои се во функција на реализација на проектот.

Член 12

Проектите во состав на годишните програми на државните високообразовни установи и јавните научни установи ги разгледува Советот за научно-истражувачка дејност, ги класифицира според научни подрачја и ја составува листата на независни рецензенти.

Член 13

Архивираните проекти се распределуваат на рецензирање на два или повеќе независни рецензенти на одделни подрачја:

1. природно-математички науки,
2. техничко-технолошки науки,
3. медицински науки и здравство,
4. биотехнички науки,
5. општествени науки и
6. хуманистички науки.

Член 14

Независните рецензенти вршат оценка на предлог проектите врз основа на следните критериуми:

- придонесот во продлабочувањето и проширувањето на научните (научно-образовните) знаења;
- оригиналноста на целите и содржината на истражувањето;
- компетентност на главниот истражувач;
- компетентност и оригиналност на истражувачкиот тим;
- придонесот во оспособувањето на млади истражувачи,
- релевантноста на проектот на целите на истражувањето;
- конкурентноста за меѓународна соработка и

- остварливоста на предлог проектот (финансиска конструкција, можности за примена на резултатите и сл.).

Секој од наведените критериуми од став 1 на овој член независните рецензенти го врнуваат со оценка од еден (1) до пет (5). Проектот е позитивно оценет доколку добил средна оценка најмалку три запишка пет (3,5).

Член 15

Советот за научно-истражувачка дејност врз основа на оценките на независните рецензенти прави ранг листа на позитивно оценетите проекти и изготвува предлог одлука за нивно финансирање.

Одлуката за финансирање која ја донесува министерот е врз основа на предлог одлуката од Советот за научно-истражувачка дејност и расположивите средства од Буџетот на Република Македонија.

Член 16

Средства не се доделуваат за проект доколку главниот истражувач на проектот не доставил годишен или завршен извештај за претходниот проект или истиот бил негативно оценет.

Член 17

Во текот на реализацијата на проектот, покрај годишен, Советот за научно-истражувачка дејност може да побара и друг дополнителен извештај или да се изврши мониторинг на кој се врши оценување.

Негативно оценет годишен извештај повлекува прекинување на проектот.

Завршниот извештај потпишан од сите учесници во проектот се изготвува во три примероци.

Завршниот извештај се доставува од страна на носителот на проектот до министерството по завршување на финансирањето на проектот, заедно со одлуката за негово прифаќање која е донесена од надлежниот орган на носителот на проектот. Со завршниот извештај се доставува и по еден примерок, по можност оригинален, од објавените и презентирани трудови произлезени од проектот.

При рецензирање и оценување на завршниот извештај, соодветно се применуваат одредбите за оценување на предлог-проектот од овој правилник.

II. 1.2. Мали проекти за унапредување на студиските програми од прв и втор циклус на студии

Член 18

Од средствата на Буџетот на Република Македонија наменети за научно-истражувачка дејност до 10 % им се доделуваат на државните високообразовни установи и јавните научни установи за изведување на научни проекти кои се во функција на унапредување на наставата од првиот и вториот циклус на студии и поттикнување и помагање во оспособувањето на студентите за научно-истражувачка работа (мали проекти).

Средства од ставот 1 на овој член се распределуваат согласно со бројот на студиските програми на државните универзитети и јавните научни установи.

Завршен извештај за малите проекти се доставува до министерството најдоцна во рок од два месеци сметано од завршувањето на курсот во рамките на кој се реализира проектот.

Надзорот за наменско користење на средствата од став 1 на овој член е дел на контролата на квалитетот на образованието која се реализира во рамките на самоевалуацијата и надворешната евалуација на студиските програми.

II.1.3. Проекти за реализација на студиските програми од третиот циклус на студии

Член 19

Проектите кои се во функција на реализација на студиските програми од третиот циклус се дел на годишните програми на државните високообразовни установи и јавните научни установи.

II.1.4. Научно-истражувачка инфраструктура

Член 20

Научно-истражувачката инфраструктура опфаќа: објекти, лаборатории и опитни станици, библиотечна-информациона, реферална и архивска дејност, иновациони и сметачки центри, како и други средства кои се користат за научни истражувања.

Советот за научно-истражувачка дејност прави ранг листа врз основа на приоритетите утврдени од Националниот комитет за развој.

II.1.5. Оспособување, развој и создавање на научно-истражувачки кадри

Член 21

Средства за создавање на млади научно-истражувачки кадри се доделуваат за:

- мали проекти во рамките на студиските програми од прв и втор циклус на студии за поттикнување и помагање во оспособувањето на студентите за научно-истражувачка работа (член 18);
- реализација на проекти во рамките на третиот циклус студии (член 19);
- создавање на млади научно-истражувачки кадри во согласност со потребите на научните истражувања и кои ќе придонесуваат во продлабочувањето и квалитетот на научните знаења и ефикасната примена на научно-истражувачките резултати и
- стекнување на степен магистер и доктор на науки.

Член 22

Субјектите од член 2 на овој правилник во делот на годишната програма кој се однесува на младите истражувачи треба:

- да приложат соодветен доказ за потребата од ангажирање на млади истражувачи;
- да приложат доказ дека младиот истражувач е вклучен или ќе биде вклучен во научно-истражувачки проект;
- да преземат обврска дека редовно ќе ги исплаќаат средствата за надомест за научно-истражувачка дејност на младиот истражувач;

- да поднесат годишен извештај за исполнувањето на обврските во рокот утврден во договорот склучен со министерството.

Член 23

Младиот истражувач е потребно да ги исполнува следните услови:

- да има завршено академски студии од прв циклус во траење од три, односно четири години и постигнат просечен успех од најмалку 8,50; да е запишан на студии од втор или трет циклус првпат во прва година, односно ја запишал втората година со освоени најмалку две третини од предвидените кредити по ЕКТС системот;
- доказ од институцијата дека проектот на кој кандидатот ќе работи е одобрен од министерството;
- на денот на конкурирањето да не е постар од 27 години за студенти од втор циклус, односно да не е постар од 35 години за студенти од трет циклус;
- да не е во работен однос (на определено или неопределено работно време);
- да знае најмалку еден од светските јазици и
- да знае да работи на компјутер.

Член 24

Изборот на кандидатите млади истражувачи се врши врз основа на следните критериуми:

- постигнатиот успех од редовните студии на кандидатот и
- познавањето на повеќе светски јазици.

Член 25

Еден млад научен истражувач може да користи средства за надомест на научно-истражувачката дејност за млади истражувачи најмногу до три години.

Член 26

Младите истражувачи имаат право да добиваат средства за изработка на магистерски и докторски студии согласно членовите 11 и 12 од Правилникот за начинот и постапката за финансирање, создавање и усовршување на научно-истражувачки кадри („Службен весник на Република Македонија“, бр. 82/09).

II.1.6. Меѓународна научна соработка и трансфер на знаења и вештини

Член 27

Државните високообразовни установи и јавните научни установи учествуваат делумно во финансирање (кофинансирање) на меѓународни проекти.

Учеството во меѓународни проекти ќе се вреднува во согласност со критериумите на овој правилник и со одветните документи на ЕУ – регулативите.

Член 28

Предмет на разгледување ќе бидат оние предлози кои се поднесуваат на отворениот конкурс на меѓународни, билатерални, регионални или мултилатерални проекти кои ги исполнуваат следните критериуми:

- научна одличност;
- релевантност на целите со развојните документи на министерството;

- потенцијалниот импакт во развојот;
- користењето и дисеминацијата на истражувачките резултати (со осигурување, онаму каде е прикладно, дека е заштитено правото на интелектуална сопственост);
- квалитет и ефикасност во имплементацијата и менаџментот;
- квалитет и капацитет за имплементација на проектниот тим (истражувачката организација) и нивниот потенцијал за идниот развој;
- квалитет на предложените активности за специфична обука или трансфер на знаење;
- застапеност на млади научни кадри и
- родова еднаквост.

Член 29

Предлозите кои се во спротивност на фундаменталните етички принципи или кои не ги исполнуваат критериумите поставени во специфичните програми, во работните програми или во конкурсот, нема да бидат разгледувани.

Член 30

Постапката за вреднување и доделување на меѓународните проекти ќе се спроведува согласно со членовите 12, 13, 14, 15 и 16 од овој правилник.

Член 31

Одлуката за финансирање ќе се засновува на рангирањето согласно со исполнувањето на критериумите на членовите 28 и 29 од овој правилник.

II.1.7. Промовирање на научно-истражувачката дејност

Член 32

По доставувањето на завршните извештаи и спроведеното оценување на проектите кои биле позитивно оценети, се врши јавна презентација на резултатите од проектот, организирана од страна на министерството и носителот на проектот.

II.1.8. Издавачка дејност

Член 33

Средства за издавачка дејност на државните високообразовни установи и јавните научни установи се доделуваат за:

- објавување на резултати од значајни проекти,
- објавување на научни монографии,
- објавување на периодични научни списанија и
- покривање на поштенски трошоци за вршење на размена со странски научни списанија.

Член 34

За објавување на резултати од проект се доделуваат средства доколку истиот бил позитивно оценет од најмалку двајца експерти и рецензијата ја потврдил наставно-научниот, односно научниот совет на установата.

Средствата од став 1 на овој член се доделуваат за најмногу 20 печатарски табаци, а доколку се работи за значаен или специфичен научен труд (речници, енциклопедии и сл.), бројот на печатарските табаци може да биде и поголем, но најмногу до 30.

Во едногодишната програма субјектот на научно-истражувачката дејност врши рангирање на значајноста на проектите предложени за објавување.

Член 35

Средства за издавање на научни монографии се доделуваат најмногу за 12 печатарски табаци за еден труд.

Член 36

Средства за издавање на периодични научни списанија на државните високообразовни установи и јавните научни установи се доделуваат до два броја годишно во обем од 12 печатарски табаци за еден број.

Бројот на списанијата кои ќе се финасираат од Буџетот на Република Македонија, не може да го надминува бројот на студиските области за кои е акредитиран субјектот.

На две години се доделуваат средства на субјектот за издавање на еден број, од списанијата од ставовите 1 и 2 на овој член, на еден од светските јазици.

Член 37

Средства за објавување на странски научни трудови на македонски јазик и јазиците на заедниците на кои се изведува настава во високообразовните установи на Република Македонија се доделуваат врз основа на позитивно мислење на Советот за научно-истражувачка дејност.

Средства од ставот 1 на овој член се доделуваат за:

- авторски права;
- превод и
- печатарски трошоци.

Член 38

Средства се доделуваат за издавање на зборници на трудови од одржани научни собири најмногу до 15 печатарски табаци за еден зборник на трудови.

Пријава за добивање средства за издавање на научни книги доставува издавачот.

Издавачот кој се пријавува за добивање средства за издавање на научни книги доставува:

1. Пријава со следните податоци:

- издавач (жиро сметка, даночен број и банка депонент);
- автор на трудот, степен на школска подготовка, научно односно наставно-научно звање;
- научна област во која работи авторот;
- матична институција на авторот;
- наслов на трудот;
- број на печатарски табаци;
- број на илустрации;
- предвидена техника на печатење;
- тираж;
- спецификација на трошоци и
- датум на издавање.

Издавачот кон пријавата приложува извод од Централниот регистар на Република Македонија за својата основна дејност.

2. Одлука дека надлежниот орган на издавачот го одобрил издавањето на книгата.

3. Податоци за рецензентите:

- име и презиме;
- звање и степен на стручна подготовка;

- матична установа;
- научна област во која работи.

4. Две рецензии од двајца доктори на науки од соодветната научна област, избрани од наставно-научниот односно научниот совет на единицата, односно установата, со оценки за:

- значењето на предметот кој се обработува во трудот;
- оригиналноста на трудот со оценка за придонесот врз развојот на научната мисла;
- други трудови со ист или сроден предмет со споредбена оценка на квалитетот;
- структурна композиција на трудот;
- претпоставен интерес на научната и другата јавност за која е трудот наменет;
- резиме на трудот и
- препорака за печатење.

5. Профактура, односно фактура за висината на печатарските трошоци.

Член 39

Средства за покривање на поштенските трошоци се доделуваат за вршење на размена на списанијата на субјектите од член 2 на овој правилник, со списанијата на меѓународните научни институции, со кои е постигната согласност за таква размена.

Член 40

До крајот на календарската година до министерството од страна на субјектите од член 2 на овој правилник се доставуваат по пет примероци од финансираниите публикации.

Член 41

Средства за објавување на домашен труд во странско научно списание со импакт фактор, се доделуваат доколку истиот е прифатен од издавачот на списанието и доколку за неговото печатење е потребно авторот да уплати на издавачот финансиски средства.

Барањето до министерството го доставува високообразовната установа, односно јавната научна установа во која е вработен авторот, заедно со потврда од издавачот на странското списание дека трудот е прифатен за печатење и фактура или уплатница.

Субјектот од став 2 на овој член поднесува извештај до министерството по објавувањето на трудот.

II.1.9. Организирање на научни собири

Член 42

Средства за организирање на научни собири им се доделуваат на државните високообразовни установи и јавните научни установи за организирање на:

- конгреси,
- конференции,
- симпозиуми,
- едукативни собири,
- семинари,
- школи
- и други видови научни манифестации.

Член 43

Средствата согласно член 42 на овој правилник се доделуваат на државните високообразовни установи и јавните научни установи за покривање на материјалните трошоци и услуги (печатење на покани и програми за научен собир, ПТТ трошоци, закуп на сала за одржување на научен собир и сл.) и за печатење на зборници на трудови (реферати или апстракти).

Член 44

Средствата за организирање на научен собир се доделуваат според значењето на научниот собир, определено од Советот за научно-истражувачка дејност и планираниот број на учесници од земјата и од странство.

Средства се доделуваат за најмногу 50 учесници на кои им се прифатени реферати и за нивно учество најмногу до три дена.

Член 45

По одржување на научниот собир од член 42 од овој правилник, субјектот на научно-истражувачката дејност на кој му биле доделени средства најдоцна до седум дена доставува извештај до министерството со спецификација на направените трошоци и потребна документација (договори, фискални сметки) како и два примерока од поднесените реферати или апстракти.

II.1.10. Учество на домашни научни истражувачи на меѓународни научни собири и студиски престој во странство

Член 46

Средствата за учество на домашни научни истражувачи на меѓународни научни собири во странство се доделуваат според следните критериуми:

- корисникот на средствата да биде лице избрано во научно или наставно-научно звање и да се води во базите на податоци за научните истражувачи во министерството;
- научниот труд (реферат) да биде прифатен за презентација од организаторот на научниот собир за усна или постер презентација (писмен доказ);
- корисникот на средствата во последните три години да има објавено најмалку еден труд во меѓународно списание, односно зборник на рецензирани трудови од меѓународен научен собир.

Кон пријавата за доделување на средства корисникот доставува: документ-потврда за висината на патните трошоци, документ за висината на котизацијата и апстракт од научниот труд (рефератот).

Член 47

Средствата за учество на научен собир во странство се доделуваат за патни и дневни трошоци и уплата за котизација.

Еден истражувач може, по овој основ, да користи средства само еднаш во годината, со исклучок на покани предавачи на манифестации во странство.

Субјектот во кој работи корисникот на доделените средства за учество на научен собир во странство, поднесува извештај до министерството, по завршување на посетената манифестација.

Член 48

Средствата за студиски престој во странство се доделуваат според следните услови:

- корисникот на средствата да биде избран во научно, односно наставно-научно звање и да се води во базите на податоци за научните истражувачи во министерството;
- да е изготвена програма за обавување на студискиот престој;
- корисникот да биде прифатен за студискиот престој од институцијата каде ќе престојува (писмен доказ);
- да има согласност за студиски престој од субјектот каде е вработен кандидатот;
- да е доставен документ – потврда за висината на патните трошоци и
- да е доставено барање од корисникот до министерството.

II.1.11. Престој на странски научни истражувачи во Република Македонија

Член 49

Средствата за престој на странски научни истражувачи во Република Македонија се регулираат врз основа на склучени билатерални и мултилатерални договори меѓу Република Македонија и државата од каде доаѓа странскиот истражувач.

III. НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ГОДИШНИТЕ ПРОГРАМИ И КОРИСТЕЊЕТО НА ДОДЕЛЕНИТЕ СРЕДСТВА

Член 50

За реализација на годишната програма одговорен е и врши надзор ректорот и деканот или директорот на единицата во состав на државната високообразовна установа, односно јавната научна установа.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 51

Прифатените годишни проекти финансирани од страна на министерството, кои се започнати пред денот на влегување во сила на овој правилник, ќе продолжат да се реализираат во согласност со склучените договори.

Член 52

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување средства за поттикнување и помагање на научно-истражувачката дејност (“Службен весник на Република Македонија”, бр. 3/05, 44/06 и 20/07).

Член 53

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-3589/1
22 мај 2009 година
Скопје

Министер,
Перо Стојановски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ 1655.

Врз основа на член 45 став 4 од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/2008), министерот за транспорт и врски донесе

П РА В И Л Н И К ЗА СТЕПЕНОТ НА УРЕДУВАЊЕТО НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ СО ОБЈЕКТИ НА КОМУНАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И НАЧИНОТ НА УТВРДУВАЊЕ НА ВИСИНАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА УРЕДУВАЊЕТО ВО ЗАВИСНОСТ ОД СТЕПЕНОТ НА УРЕДЕНОСТ

Член 1

Со овој правилник се пропишува степенот на уредувањето на градежното земјиште со објекти на комуналната инфраструктура и начинот на утврдување на висината на трошоците за уредувањето во зависност од степенот на уреденост.

Член 2

(1) Степенот на уреденост на градежното земјиште се определува според обемот на опременост на земјиштето со објекти од комунална инфраструктура за задоволување на заедничката и индивидуалната комунална потрошувачка до градежната парцела и може да биде основен, повисок или понизок од основниот степен на уреденост.

(2) Основен степен на уреденост на градежно земјиште со комунална инфраструктура опфаќа:

- непречен пристап до градежната парцела од јавен пат (улица со тротоари), пешачки патеки и други површини согласно урбанистички планови,
- подземна електрична мрежа,
- улично осветлување,
- водоводна мрежа,
- фекална канализација и
- атмосферска канализација.

(3) Повисок степен на уреденост на градежно земјиште со комунална инфраструктура ги опфаќа објектите од став (2) на овој член како и:

- ПТТ (оптичка - телекомуникациона) мрежа,
- топлификациона мрежа,
- паркинг простори,
- гасоводна мрежа и
- пречистителна станица за отпадни води.

(4) Понизок степен на уреденост на градежното земјиште со комунална инфраструктура опфаќа:

- непречен пристап до градежната парцела од некатегоризиран јавен пат;
- сопствено водоснабдување (нема приклучок на водоводна мрежа);
- септичка јама (нема прилучок на фекална канализација);
- сопствен одвод на атмосферски води (нема приклучок на атмосферска канализација);
- нестандартно улично осветлување и
- надземна нестандартна електрична мрежа.

Член 3

Трошоците за уредување на градежното земјиште се утврдуваат во согласност со реалните трошоци направени за соодветните степени на уреденоста на градежното земјиште со објектите на комунална инфраструктура согласно член 2 на овој правилник.

Член 4

(1) Висината на трошоците за уредување на градежното земјиште, во зависност од степенот на уредност на градежното земјиште согласно член 2 на овој правилник, се пресметуваат врз основа на новата корисна површина што ќе се гради, што преставува збир на не-то површините по метар квадратен на подовите на сите простори во објектот, согласно заверениот основен проект и анекс на основниот проект, помножени со следните коефициенти:

1. За станбени објекти:
 - станбени простории, 1,0;
 - станбени простории со висина до 2,50м, подпокривен простор, 0,2;
 - ложија затворена од три страни, 0,4;
 - подложија затворена од две страни, 0,3;
 - балкони, тераси, 0,2;
 - заеднички проодни тераси, пасажи, 0,2;
 - помошни простории, остава за гориво, котлара, визба, 0,3;
 - трафостаница од 35 Кв во објектот и надвор од објектот, 0,3;
 - скалишен простор и заеднички комуникации, 0,3;
 - стражарници, управител, простории за домар, 0,5 и
 - паркиралишта и гаражи, 0,1.
2. За деловни, јавни и производни објекти:
 - простории, 1,0;
 - магацини, 0,5;
 - помошни простории, остава за гориво, котлара, 0,3;
 - трафостаница до 35 Кв во објектот и надвор од објектот, 0,4;
 - скалишен простор и заеднички комуникации, 0,5;
 - паркиралишта и гаражи, 0,1;
 - ложија затворена од три страни, 0,5;
 - подложија затворена од две страни, 0,3;
 - балкони, тераси, 0,4 и
 - отворен наткриен простор, 0,3.
3. За други објекти:
 - катни гаража, 0,2;
 - спортски покриени објекти, 0,5;
 - спортски открити објекти, 0,3;
 - бензински пумпи, гасни станици и базни станици за 50% од површина на локацијата, 1,0;
 - отворени пазаришта-за 30% од површината на локацијата, 1,0;
 - базени, 0,2 и
 - трафостаници над 35 Кв, 1,0.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, во новата корисна површина што ќе се гради согласно заверената проектна документација не се пресметуваат површините на:

- сидовите и другите конструктивни елементи;
- инсталационите канали;
- окната за лифтови;
- окна на врати и
- отворени паркиралишта.

Член 5

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за степенот на уредност на градежното земјиште и начинот на пресметување на трошоците за уредување на градежното земјиште според степенот на уреденост („Службен весник на Република Македонија“ број 80/2001).

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 22-5742
7 јули 2009 година
Скопје

Министер,
Миле Јанакиески, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 1656.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992) на седницата одржана на 1 јули 2009 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ:

а) Член 45 став 3, во делот: „а го организира и спроведува Министерството и Државниот просветен инспекторат“ од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 52/2002-пречистен текст, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008 и 92/2008), и

б) Член 71 став 3, во делот: „а го организираат и спроведуваат Министерството и Државниот просветен инспекторат“ од Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/2008).

2. СЕ СТАВА ВОН СИЛА Решението за запирање од извршување на поединечните акти и дејствија донесени, односно преземени врз основа на деловите од одредбите на членовите од законите означени во точката 1 под а) и б) од оваа одлука.

3. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Уставниот суд на Република Македонија по иницијатива поднесена од Анастасија Кочова од Битола, со Решение У.бр.226/2008 од 20 мај 2009 година поведе постапка за оценување на уставноста на одредбите од Законот означен во точка 1 под а) и б) од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за нивната согласност со одредбите од Уставот.

Со ова решение Судот истовремено изрече и временна мерка за запирање од извршување на поединечните акти и дејствија што се донесени, односно преземени врз основа на членовите од законите означени во точката 1 под а) и б) од оваа одлука.

5. Судот на седницата утврди дека според член 45 од Законот за средното образование учениците се оценуваат по наставните предмети што ги изучуваат. Оценките на ученикот во јавните училишта се утврдуваат како: одличен (5), многу добар (4), добар (3), доволен (2) и недоволен (1). Сите оценки се преодни освен оценката недоволен (1).

Следењето и вреднувањето на напредокот и постигнувањето на учениците може да се врши со интерно и екстерно проверување и оценување. Интерното проверување и оценување го вршат наставниците во училиштето.

Екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците на крајот на секоја учебна година се спроведува на стандардизирани тестови изготвени од Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука, а го организира и спроведува Министерството и Државниот просветен инспекторат.

Резултатите од проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на ученикот од ставот 3 на овој член не влијаат врз општиот успех на ученикот, односно на неговите оценки, освен доколку разликата меѓу добиената оценка од екстерното проверување на постигањето на успехот на учениците и добиената оценка од наставникот се разликува повеќе од една оценка.

На ученикот му се издава свидетелство за завршена година по спроведеното екстерно проверување од ставот 3 на овој член.

Начинот на организирање и спроведување на постигањето на успехот на учениците од ставовите 2 и 3 на овој член, како и начинот на утврдувањето на завршните оценки на ученикот го пропишува министерот.

Според член 71 од Законот за основното образование следењето и проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на учениците се врши со интерно или екстерно проверување.

Интерното проверување на постигањето на успехот на учениците на крајот од трето одделение го вршат наставниците во училиштето врз основа на стандардизирани тестови подготвени од Бирото.

Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците на крајот на секоја учебна година за учениците од четврто до деветто одделение се спроведува врз основа на стандардизирани тестови изготвени од Бирото, а го организираат и спроведуваат Министерството и Државниот просветен инспекторат.

Резултатите од проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на ученикот од ставот 3 на овој член не влијаат врз општиот успех на ученикот, односно на неговите оценки, освен доколку разликата меѓу добиената оценка од екстерното проверување на постигањето на успехот на учениците и добиената оценка од наставникот се разликува повеќе од една оценка.

На ученикот му се издава свидетелство за завршено одделение по спроведеното екстерно проверување од ставот 3 на овој член.

Начинот на организирање и спроведување на проверување на постигањето на успехот на учениците од ставовите 2 и 3 на овој член, како и начинот на утврдувањето на завршните оценки на ученикот го пропишува министерот.

6. Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот владеењето на правото е една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 44 од Уставот на Република Македонија, секој има право на образование. Образованието е достапно на секого под еднакви услови. Основното образование е задолжително и бесплатно.

Според член 45 од Уставот, граѓаните имаат право, под услови утврдени со закон, да основаат приватни образовни установи во сите степени на образованието, освен во основното образование.

Согласно член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 91 став 1 од Уставот, Владата на Република Македонија ја утврдува политиката на извршувањето на законите, а според алинеја 5, Владата донесува уредби и други прописи за извршување на законите.

Согласно член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Согласно член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа, министерот донесува правилници, наредби, упатства, планови, програми, решенија и други видови на акти за извршување на законите кога за тоа е овластен со закон.

Организацијата, функционирањето и управувањето во средното образование во Република Македонија како дел од системот на воспитанието и образованието, се уредува со Законот за средното образование, а дејноста на основното образование како дел од единствениот воспитно-образовен систем се уредува со Законот за основното образование.

Согласно член 2 став 2 од Законот за средното образование, средното образование се остварува во средни училишта кои се организираат како јавни средни училишта (средно општинско училиште, односно средно училиште на Градот Скопје и државно средно училиште) и приватно средно училиште.

Според членот 21 став 1 од Законот, со наставните планови и наставните предмети се уредуваат целите, наставните подрачја, теми и содржини, образовните стандарди и профилот на наставникот што ја реализира наставата. Според ставот 2 на истиот член од Законот образовните стандарди на предлог на Државниот испитен центар ги донесува министерот. Во ставот 3 од истиот член од Законот се предвидува дека програмите се изработуваат според модел на програми кој го донесува министерот на предлог на Бирото за развој на образованието. Во моделот се утврдува и флексибилноста во реализација на наставните подрачја и теми. Според ставот 4 на членот 21 од Законот со плановите и програмите од став 1 на овој член се утврдуваат и други облици на воспитно образовната дејност.

Согласно член 22 став 1 од Законот, плановите и програмите за јавните училишта ги изготвува Бирото за развој на образованието, а ги донесува министерот.

Статусот на ученикот, како и утврдувањето на општиот успех на учениците во средните училишта е регулиран во Главата V од Законот со наслов „Ученици“. Така, согласно член 41 од Законот, статус на ученици во средното образование се стекнува со запишување во средното училиште.

Со оспорениот член 45 од Законот, всушност се регулира начинот на интерното и екстерното проверување на учениците и нивно оценување. Токму со овој член од Законот децидно се наведува дека екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се врши на крајот на секоја учебна година и истото се спроведува врз основа на стандардизирани тестови изготвени од Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука, а го организира и спроведува Министерството и Државниот просветен инспекторат. На ученикот ќе му биде издадено свидетелство за завршена година по спроведеното екстерно проверување на успехот на ученикот.

Според членот 46 од Законот, општиот успех на ученикот се утврдува врз основа на годишните оценки од сите задолжителни предмети на крајот на годината, а за учениците упатени на поправен испит по завршувањето на поправните испити.

Во Глава VI од Законот за средното образование е содржана темата „Наставници и стручни соработници“.

Во член 59 од Законот се предвидува дека воспитно-образовната работа во средното образование ја остваруваат наставници, воспитувачи и стручни соработници (педагог, психолог, дефектолог, социолог, социјален работник, лаборант, библиотекар и друго). Наставници во средното образование можат да бидат лица кои завршиле соодветни студии за образование на факултет, висока школа или академија и имаат положено стручен испит. Наставници во средното образование можат да бидат и лица кои имаат соодветно високо образование стекнато на други факултети, а се здобиле со педагошка, психолошка и методска подготовка на соодветни факултети и имаат положено стручен испит, доколку не се исполнети условите од став 2 на овој член. Наставници во средното образование за ученици со посебни образовни потреби можат да бидат лица со завршено високо образование од ставовите 2 и 3 на овој член, а кои се здобиле со соодветно дефектолошко образование и имаат положено стручен испит. Одредбата од став 4 на овој член не се однесува на затекнатиот наставно-воспитен кадар со работно искуство над десет години во средното образование за ученици со посебни потреби, кои претходно не се здобиле со дефектолошко образование. По исклучок во средното стручно образование за практичната настава наставници можат да бидат и лица кои завршиле специјалистичко средно или више образование, се здобиле со педагошка, психолошка и методска подготовка на соодветни факултети и имаат положен стручен испит. По исклучок во средното балетско образование по стручно теоретската и практичната настава наставници можат да бидат и лица кои завршиле средно балетско училиште и пет години практика во играње балет, а се здобиле со педагошко-психолошка и методска подготовка на соодветен факултет и имаат положено стручен испит. Програмите за педагошка, психолошка и методска подготовка, како и за соодветно дефектолошко образование од став 4 на овој член ги изготвува соодветниот наставнички факултет во соработка со Бирото за развој на образованието. Стручни соработници во средното образование можат да бидат лица со завршено соодветно средно, више и високо образование. Соодветноста на профилот се утврдува со плановите и програмите. Воспитувачи во ученички дом можат да бидат лица кои ги исполнуваат условите за наставник, педагог или психолог во средното образование. Наставниците и воспитувачите од ставовите 2, 3, 4, 5, 6 и 9 на овој член треба да се државјани на Република Македонија и да го владеат литературниот јазик и писмото на кој ја изведуваат наставата. Во приватното средно училиште, за предметите за кои наставата се изведува на странски јазик, наставници можат да бидат и лица странски државјани кои имаат соодветен вид образование под услови утврдени со овој закон. Училиштето е должно да организира проверка на наставникот за владеење на јазикот од став 11 на овој член. Проверката ја врши комисија.

Во член 68 од Законот е предвидено дека директорот, наставникот и стручниот соработник во јавното училиште во текот, на својот работен век е должен перманентно стручно да се усовршува. Стручното и педагошкото усовршување го организира и остварува Бирото за развој на образованието, факултетите со наставнички групи и други специјализирани јавни и приватни установи. Облиците, начинот, постапката и условите за стручно и педагошко усовршување се пропишуваат со акт што го донесува министерот.

Согласно член 69, пак, од истиот закон, во јавните училишта за самостојно извршување на работите и задачите и осовременување на воспитно-образовната работа во училиштата, наставниците и стручните соработници се оценуваат на две години. Оценувањето на наставниците и стручните соработници го врши комисија составена од директорот, стручниот соработник од училиштето и соодветниот советник од Бирото за развој на образованието. Резултатите од оценувањето овозможуваат стекнување на звања. Работникот кој е незадоволен од оцената од став 1 на овој член има право на жалба до училишниот одбор. Поблиски прописи за условите, начинот на оценувањето, оцената за работа, видот и стекнувањето на звањата донесува министерот.

Законот за основното образование го уредува задолжителното основно образование што се остварува во основните училишта, како и дејноста на основното образование како дел од единствениот воспитно-образовен систем.

Во членот 65 од Законот, кој е поместен во Глава VI, со наслов „Оценување на постигањата и напредувањето на учениците“, се предвидува дека (1) Постигањата на учениците во основното училиште се оценуваат описно и бројчано. (2) Во првиот период, постигањето на ученикот во текот на наставната година по задолжителните и изборните предмети се оценува описно. (3) Ученикот од став (2) на овој член само на крајот на учебната година добива свидетелство со описни оценки. (4) Во вториот период, постигањето на ученикот во текот на наставната година по задолжителните и изборните предмети се оценува описно и бројчано. (5) Ученикот од став (4) на овој член на крајот на прво полугодие добива известување за успехот со бројчани оценки, а на крајот на учебната година добива свидетелство со бројчани оценки и оценка за општ успех. (6) Во третиот период, постигањето на ученикот во текот на наставната година по задолжителните и изборните предмети се оценува бројчано. (7) Ученикот од став (6) на овој член на крајот на прво полугодие добива известување за успехот со бројчани оценки, а на крајот на учебната година добива свидетелство со бројчани оценки и оценка за општ успех. (8) Бројчаните оценки се: одличен (5); многу добар (4); добар (3); доволен (2) и недоволен (1). Сите оценки се преодни освен оценката недоволен (1). (9) Највисока оценка е одличен (5).

Според оспорениот член 71 од Законот: (1) Следењето и проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на учениците се врши со интерно или екстерно проверување. (2) Интерното проверување на постигањето на успехот на учениците на крајот од трето одделение го вршат наставниците во училиштето врз основа на стандардизирани тестови подготвени од Бирото. (3) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците на крајот на секоја учебна година за уче-

ниците од четврто до деветто одделение се спроведува врз основа на стандардизирани тестови изготвени од Бирото, а го организира и спроведува Министерството и Државниот просветен инспекторат. (4) Резултатите од проверување на напредокот и постигањето на успехот на ученикот од став (3) на овој член не влијаат врз општиот успех на ученикот, односно на неговите оценки, освен доколку разликата помеѓу добиената оценка од екстерното проверување на постигањето на успехот на учениците и добиената оценка од наставникот се разликува повеќе од една оценка. (5) На ученикот му се издава свидетелство за завршено одделение по спроведеното екстерно проверување од ставот (3) на овој член. (6) Начинот на организирање и спроведување на проверување на постигањето на успехот на учениците од ставовите (2) и (3) на овој член, како и начинот на утврдувањето на завршните оценки на ученикот го пропишува министерот.

Членот 96 од Законот, кој е содржан во Глава VII од наслов „Наставници, стручни соработници и воспитувачи“ точка 5 со поднаслов „Оценување на наставници“, предвидува дека (1) за наставниците, стручните соработници или воспитувачите, кои во остварувањето на воспитно-образовниот процес не покажуваат задоволителни резултати, Бирото, Советот на родители или Државниот просветен инспекторат покренуваат иницијатива до училишниот одбор за преиспитување на нивната способност за реализација на работните обврски. (2) Бирото, Советот на родители или Државниот просветен инспекторат покренуваат иницијатива до училишниот одбор за престанок на работниот однос и за наставници во основните училишта кои вршат подготовки и други активности на учениците од училиштето кои следат настава по завршување на работното време, а не се утврдени со годишната програма за работа. (3) Иницијативата од ставовите (1) и (2) на овој член мора да содржи образложение за причините поради кои се покренува. (4) Ако иницијативата од ставовите (1) и (2) на овој член е покрената од Советот на родители, Училишниот одбор пред да расправа за иницијативата, задолжително бара мислење од Државниот просветен инспекторат. (4) Ако училишниот одбор ја прифати иницијативата од ставовите (1) и (2) на овој член до директорот поднесува предлог за престанок на работниот однос на наставник, стручен соработник или воспитувач, во рок од седум дена. (5) Директорот е должен да постапи по предлогот од став (4) на овој член во рок од седум дена од денот на добивањето на предлогот.

Според член 97 од истиот закон: (1) Врз основа на резултатите од екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците од член 71 став (3) од овој закон се оценува објективноста и професионалноста на наставникот во вреднувањето на постигнувањата на успехот на ученикот; (2) Оценувањето од став (1) на овој член се врши со споредување на резултатите на екстерното проверување на постигањата на ученикот со завршната оценка на ученикот по соодветниот предмет, за што Министерството изготвува ранг листа за отстапување од добиените показатели. (3) Врз основа на ранг листата од став (2) на овој член, 20% од наставниците кај кои има најмали отстапувања во добиените показатели им се зголемува платата за наредната година 15% од платата што ја примале; (4) Врз основа на ранг листата од став (2) на овој член, 20% од наставниците кај кои има најголеми отстапувања во добиените пока-

затели им се намалува платата за наредната година 10% од платата што ја примале. (5) Ако наставникот три години едно по друго покажува резултати од став (3) на овој член се унапредува во првото наредно звање. (6) Ако наставникот три години едно по друго покажува резултати од став (4) на овој член му престанува работниот однос. (7) Акт за зголемување, односно намалување на платата на наставникот согласно ставовите (3) и (4) на овој член донесува директорот на училиштето. (8) Против актот на директорот од став (7) на овој член наставникот може да поднесе жалба до надлежен суд. (9) Начинот на изготвување на ранг листата, утврдувањето на процентот на најголеми односно најмали отстапувања од добиените показатели, процентот на зголемување односно намалување на платата како и начинот на намалувањето, односно зголемувањето на платата на наставникот во рамките на утврдените проценти согласно овој член го пропишува министерот.

Од анализата на наведените уставни и законски одредби од двата оспорени закона, а поаѓајќи од уставните гаранции за обезбедување на правото на образование на секого под еднакви услови, законодавецот во двата закона - Законот за средното образование и Законот за основното образование јасно и децидно определил дека образовниот процес се врши во установа формирана за таа цел, односно во основните и средните училишта кој процес се реализира преку посебни програми и организација на воспитната работа во основното училиште, односно планови и програми за воспитно-образовната дејност во средните училишта. Правото на образование значи право на граѓанинот да се здобива со знаење и со стручна подготовка на сите степени на образование под еднакви услови предвидени во Уставот.

Во конципирањето на одредбите кои го изразуваат правото на образование, Уставот поаѓа од општата констатација дека образованието не е само приватна работа на поединецот, туку интерес и потреба на општеството во целина. Оттука, Уставот гарантирајќи му го на секого правото на образование упатува на стекнување на знаења и стручна подготовка.

Следејќи ги промените во општествено-економската структура, каде што пазарните законитости и претприемништвото треба да доведат до суштински измени не само во општествено-економската сфера, туку и во речиси сите општествени дејности, каде што образованието има посебно место и значење, концептот за развој на општеството претпоставува конкуренција и подобар квалитет и во оваа мошне чувствителна сфера од општествениот живот.

Оценувањето на учениците опфаќа следење и проверување на постигањата и напредувањето на ученикот, како и прибирање и анализирање на показателите за неговиот развој во воспитно образовниот процес. Оттука, при определувањето на оценката според Судот, неопходно е да бидат разгледани повеќе аспекти и тоа: обемот и квалитетот на усвоените знаења, работните навики, заинтересираноста за наставата и односот кон неа, оспособеноста за примена на знаењата, развојот на способноста и формирањето на моралните ставови. Следењето, проверувањето и оценувањето на учениците, а во контекст на наведените аспекти, треба да биде континуирано и систематско.

Во процесот на следењето, проверувањето, поттикнувањето и оценувањето на развојот и напредувањето на учениците во воспитно-образовниот процес наставниците користат методи, постапки, техники кои се сообразени со содржините што се оценуваат како усно и писмено проверување, писмена работа, тестови на знаења, практично проверување, есејски задачи итн. На овој начин, преку овие методи, наставниците како директно инволвирани во воспитно-образовниот процес, се единствени кои можат континуирано и систематски да го следат постигањето и напредувањето на ученикот преку текот на целата учебна година и на крајот да го утврдат општиот успех на ученикот.

Оттука, оспорените делови од законските одредби на член 45 од Законот за средното образование и член 71 од Законот за основното образование децидно наведени во точка 1 под а) и б) од оваа одлука, според Судот, не се во согласност со Уставот и примената на начелото на владеењето на правото и правната сигурност на граѓаните како негов дел. Ова особено од фактот што ниту во двата закона не е децидно, јасно и прецизно содржано решение дека вршењето или изведувањето на тестирањето ќе биде во надлежност на училиштето како образовна установа, туку оваа надлежност е дадена исклучиво на извршната власт, преку овластување на Министерството за образование и Државниот просветен инспекторат.

Според Судот, орган на извршната власт, надвор од училиштето и воспитно-образовниот процес, не може да врши екстерно проверување и оценување на учениците во основните и средните училишта, односно дека не е во согласност со Уставот и принципот на владеењето на правото Министерството за образование и Државниот просветен инспекторат да организираат и спроведуваат проверување на успехот на ученикот, а кое е од влијание на конечниот постигнат општ успех на ученикот. Имено, според нашиот образовен систем, спроведувањето на наставниот процес и утврдувањето на општиот успех на ученикот, го спроведуваат образовни установи и тела.

Поради наведеното, Судот оцени дека оспорените одредби од член 45 став 3, во делот: „а го организира и спроведува Министерството и Државниот просветен инспекторат од Законот за средното образование и на член 71 став 3, во делот: „а го организираат и спроведуваат Министерството и Државниот просветен инспекторат“ од Законот за основното образование, не се во согласност со член 8 став 1 алинеи 3 и 4 од Уставот на Република Македонија.

7. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 под а) и б) од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот д-р Трендафил Ивановски и судиите д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, Лилјана Ингилизова-Ристова, Вера Маркова, Бранко Наумоски, д-р Гзиме Старова и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.226/2008
1 јули 2009 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
д-р **Трендафил Ивановски**, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ 1657.

Врз основа на член 160 став 3 од Законот за катастар на недвижности ("Службен весник на РМ" бр.40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности донесе

РЕШЕНИЕ ЗА КОНВЕРЗИЈА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД КАТАСТАР НА ЗЕМЈИШТЕ ВО КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Се врши конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности за дел од катастарската општина Ново Коњарево - Општина Ново Село.

Катастарот на недвижностите ќе се применува од денот на објавувањето на ова решение во "Службен весник на Република Македонија".

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиштето за дел од КО Ново Коњарево, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр.34/72 и 13/78).

Бр. 09-11781/1
14 јули 2009 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

1658.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности ("Службен весник на РМ" бр.40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности донесе

РЕШЕНИЕ ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Муратлија - Општина Карбинци.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во "Службен весник на Република Македонија".

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Муратлија, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр.34/72 и 13/78).

Бр. 09-11782/1
14 јули 2009 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

1659.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности ("Службен весник на РМ" бр.40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Прналија - Општина Карбинци.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во "Службен весник на Република Македонија".

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Прналија, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр.34/72 и 13/78).

Бр. 09-11783/1
14 јули 2009 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

1660.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности ("Службен весник на РМ" бр.40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Кучилат - Општина Карбинци.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во "Службен весник на Република Македонија".

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Кучилат, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр.34/72 и 13/78).

Бр. 09-11784/1
14 јули 2009 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

1661.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности ("Службен весник на РМ" бр.40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Почивало - Општина Штип.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во "Службен весник на Република Македонија".

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Почивало, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр.34/72 и 13/78).

Бр. 09-11785/1
14 јули 2009 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

1662.

ИСПРАВКА

Во Решението за конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности 09-11376/1 од 07.07.2009 година, објавено во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 86/2009, направена е техничка грешка во став 1, каде наместо: „дел од катастарската општина Лешок-Општина Теарце“ треба да стои: „катастарската општина Лешок-Општина Теарце“.

Бр. 09-11376/3
15 јули 2009 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

**АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ
КОМУНИКАЦИИ НА РМ**

1663.

Врз основа на член 14 точка а), а во врска со член 62 став 2 од Законот за електронските комуникации („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/2005, 14/2007, 55/2007 и 98/2008), Одлуката за давање на согласност на почетниот износ на пазарната вредност на радиофреквенциите, како еднократен надоместок за добивање на одобрение за користење на радиофреквенции за обезбедување на јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги од третата генерација (3G), („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/2009), Комисијата, како орган на Агенцијата за електронски комуникации на состанокот одржан на ден 4.07.2009 година донесе

**ОДЛУКА
ЗА РАСПИШУВАЊЕ НА ЈАВЕН ТЕНДЕР ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА 2 (ДВЕ) ОДОБРЕНИЈА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И УСЛУГИ ОД ТРЕТАТА ГЕНЕРАЦИЈА (3G)**

Член 1

Се распишува јавен тендер за доделување на одобренија за користење на радиофреквенции за обезбедување на јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги од третата генерација (3G) според стандардот IMT 2000/UMTS во Република Македонија.

Член 2

Предмет на јавниот тендер е доделување на 2 (две) одобренија за користење на радиофреквенции за обезбедување на јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги од третата генерација (3G) според стандардот IMT2000/UMTS на целата територија на Република Македонија од следните радиофреквенциски опсези:

1. 2x15 MHz: B1 (1935 – 1950 MHz) и B1' (2125 – 2140 MHz) UMTS FDD и
5 MHz: b (1905 – 1910 MHz) UMTS TDD
2. 2x15 MHz: D1 (1965 – 1980 MHz) и D1' (2155 – 2170 MHz) UMTS FDD и
5 MHz: d (1915 – 1920 MHz) UMTS TDD

Член 3

Право на учество на јавниот тендер за доделување на одобрение за користење на радиофреквенции од член 2 на оваа одлука имаат сите домашни и странски правни лица кои ќе ја подигнат тендерската документација од член 11 на оваа одлука и кои поседуваат или употребуваат јавни мобилни комуникациски мрежи и обезбедуваат јавни мобилни комуникациски услуги.

Член 4

Одобренијата за користење на радиофреквенции што се предмет на овој тендер се издава за време од 10 години со право на продолжување на важноста на одобрението на начин и постапка утврдена во Законот за електронските комуникации.

Член 5

Критериуми за избор на најповолен понудувач за добивање на одобрение за користење на радиофреквенции од член 2 на оваа одлука се:

- а) Висината на еднократниот надоместок за добивање на одобрение за користење на радиофреквенции (ќе се вреднува со 4 поени)
- б) Цени за големопродажни услуги и тоа:
 - Цени за мобилни услуги (ќе се вреднува со 18 поени)
 - Цени за фиксни мобилни услуги (Wireless Local Loop) (ќе се вреднува со 18 поени)
 - Цени за Интернет (ќе се вреднува со 18 поени)
- в) Цени за услуги за граѓани и тоа:
 - Цени за мобилни услуги (ќе се вреднува со 14 поени)
 - Цени за фиксни мобилни услуги (ќе се вреднува со 14 поени)
 - Цени за Интернет (ќе се вреднува со 14 поени)

Член 6

Понудувачот треба да даде писмена изјава дека ќе започне со работа во рок од шест месеци од денот на добивање на одобрението за користење на радиофреквенции, дека во рок од една година од денот на добивање на одобрението за користење на радиофреквенции ќе обезбеди 50% покриеност, а во рок од три години од денот на добивање на одобрението за користење на радиофреквенции ќе обезбеди уште 30% покриеност, односно 80% покриеност на населението на Република Македонија.

Член 7

(1) Најнискиот почетен износ на пазарната вредност на радиофреквенциите, како еднократен надоместок за добивање на одобрение за користење на радиофреквенции од член 2 на оваа одлука изнесува 5.000.000 евра.

(2) Понудувачите треба да достават банкарска гаранција во износ од 10% од висината на понудениот износ на еднократниот надоместок за довивање на одобрение за користење на радиофреквенции од член 2 на оваа одлука со важност од 4 (четири) месеци од денот на отворањето на понудите.

Член 8

Понудувачот има право да поднесе една понуда за доделување на одобрение за користење на радиофреквенции од член 2 на оваа одлука.

Член 9

(1) Рокот за доставување на понудите е 40 дена од денот на објавување на јавниот тендер во „Службен весник на Република Македонија“.

(2) Понудата и придружната документација треба да се достават во еден оригинален примерок во писмена форма на македонски јазик, а техничките термини можат да бидат на англиски јазик, потпишани и заверени од одговорното лице на понудувачот.

(3) Понудата треба да се достави во затворен коверт во кој треба да се стават два затворени и запечатени коверти. Едниот внатрешен коверт ја содржи понудата и носи ознака „ПОНУДА“, а другиот внатрешен коверт ја содржи документацијата и носи ознака „ДОКУМЕНТАЦИЈА“.

(4) На предната страна на ковертот на горниот лев агол треба да биде испечатен текст „НЕ ОТВОРАЈ“ и бројот кој се однесува на тендерот, а во средината на ковертот адреса на која треба да се достави понудата.

Член 10

(1) Јавното отворање на понудите ќе се изврши во просториите на Агенцијата за електронски комуникации на 25.08. 2009 година во 11:00 часот.

(2) Претставниците на понудувачите кои ќе присуствуваат на јавното отворање на понудите, треба да и предадат на Комисијата за спроведување на јавниот тендер писмено овластување од понудувачот за учество на јавното отворање.

Член 11

Заинтересираните страни можат да ја подигнат тендерската документација во архивата на Агенцијата за електронски комуникации секој работен ден од 08:30 до 16:30 часот почнувајќи од 20.7.2009 година, по уплатата на износ од 200 (двестотини) евра во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на уплатата, на една од следните сметки на Агенцијата за електронски комуникации:

- за уплата во денари
Агенција за електронски комуникации
Жиро сметка: 210060052840142
Депонент Банка: Тутунска Банка АД Скопје
Даночен Број: МК4030005556148
- за уплата во евра
Agencija za elektronski komunikacii
Banka deponent: NLB Tutunska Banka
ul.12-ta Makedonska brigada br.20 Skopje, Republika Makedonija
IBAN MK 07 210 3 00000 2849 48
SWIFT address: TUTUNMK 22

Член 12

(1) Лица за контакт од кои заинтересираните страни можат да добијат дополнителни информации исклучиво во писмена форма преку електронска пошта, е

Јане Јакимовски

jane.jakimovski@aec.mk и

Лилјана Денковска

Liljana.denkovska@aec.mk

(2) Сите прашања и одговори во врска со јавниот тендер, ќе бидат објавувани анонимно на веб-страницата на Агенцијата за електронски комуникации, со адреса www.aec.mk

Член 13

Потребната придружна документација ќе биде поблиску специфицирана во тендерската документација.

Член 14

Понудувачите ќе бидат известени за донесената одлука по јавниот тендер во рок од 7 дена од нејзиното донесување.

Член 15

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 11-28/2 Агенција за електронски комуникации
4 јули 2009 година Комисија
Скопје Претседател,

Софче Јовановска, с.р.

КОЛЕКТИВНИ ДОГОВОРИ

1664.

Врз основа на член 32, став 5 од Уставот на Република Македонија, член 204, 205, 206, став 2 и 210, став 1 од Законот за работните односи ("Сл. весник на РМ" бр. 62/05) и Законот за измени и дополнување на Законот за работните односи („Сл. весник на РМ“ бр. 106/08 и 161/08), Сојузот на синдикатите на Македонија и Организацијата на работодавачите на Македонија, на 10.07.2009 година, склучија

**ОПШТ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР
ЗА СТОПАНСТВОТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА****I. ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Со овој колективен договор се уредуваат и доуредуваат, во согласност со закон и други прописи, правата, обврските и одговорностите на договорните страни кои го склучиле овој договор, а особено склучувањето, содржината и престанокот на договорот за вработување и други прашања од работните односи или во врска со работните односи во стопанството на РМ, како и начинот и постапката за решавање на меѓусебните спорови.

Член 2

Овој колективен договор се применува непосредно и е задолжителен за сите работници и работодавачи во чие име е склучен.

Член 3

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач, можат да се утврдат и други права и обврски, покрај утврдените со закон и овој колективен договор.

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач можат да се утврдат и поголеми права на работниците од оние утврдени со закон или со овој колективен договор.

1. Забрана на дискриминација**Член 4**

Во случај на дискриминација, работникот има право да бара надомест на штета во висина од 5 нето плати.

Основица за пресметување на надомест на штетата е просечната нето плата во Република Македонија исплатена во месецот пред утврдувањето на постоењето на дискриминацијата.

II. ДОГОВОР ЗА ВРАБОТУВАЊЕ**Член 5**

Со потпишување на договорот за вработување, се заснова работен однос меѓу работникот и работодавачот.

Член 6

Случаи кога работникот е отсутен од оправдани причини од работа и не може да отпочне со работа на денот определен со договорот за вработување се:

- болест;
- смртен случај на член на потесното семејство;
- елементарна непогода (пожар, поплава и сл.);
- други случаи предвидени со колективен договор или договор за вработување.

**1. Посебни услови за засновање
на работен однос****Член 7**

Посебните услови можат да се предвидат како услов за вработување само ако се неопходни за извршување на работите на одредено работно место.

Како посебни услови за вработување можат да се предвидат, особено: стручната подготовка; посебни знаења и способности за извршување на соодветни работи; работно искуство; посебна здравствена состојба; психофизички и физички способности и други специфични услови, утврдени во колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач или со актот на работодавачот.

III. ОБВРСКИ НА РАБОТНИКОТ**Член 8**

Работникот е должен да врши и друга работа која не е предвидена со договорот за вработување, а е во рамките на неговата стручна подготовка, врз основа на писмен акт од страна на работодавачот се додека траат причините, но не подолго од два месеци, само во случаи:

- кога треба да се замени отсутен работник;
- кога е зголемен обемот на работата;
- ако на работното место на кое работи е намален обемот на работа;
- на елементарни непогоди кои се случиле или непосредно се закануваат;
- на неопходно завршување на започнат процес, чие прекинување со оглед на природата на технологијата на работата би предизвикало материјални загуби;
- на спречување на расипување на сировини и материјали, односно отстранување на дефекти на опремата и на средствата за работа;
- на завршување на итни и неодојни работи;
- кога тоа е неопходно за отстранување или спречување на последиците во случаите на природна непогода или друга несреќа;
- во други случаи утврдени со колективен договор.

Работникот во сите случаи кога врши друга работа која не е предвидена со договорот за вработување, има право на еднаква плата каква што примал на своето работно место, односно, плата која за него е поповолна.

IV. ПРОБНА РАБОТА, ПРИПРАВНИЧКИ И ВОЛОНТЕРСКИ СТАЖ

Член 9

При склучувањето на договорот за вработување, работникот и работодавачот можат да договорат пробна работа.

Траењето на пробната работа за одредени работни задачи изнесува:

- за работи од I до III група сложеност, до два месеци;
- за работи од IV до V група сложеност, до четири месеци;
- за работи од VI до IX група сложеност, до шест месеци.

Начинот на спроведувањето и оценувањето на пробната работа го утврдува работодавачот.

Член 10

Начинот на организирањето и спроведувањето на приправничкиот стаж се уредува со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач, доколку со друг закон не е поинаку решено.

Член 11

Со договорот за волонтерски стаж може да се утврди правото на волонтерот на надомест на трошоци за превоз и исхрана.

V. ОТКАЖУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

1. Откажување на договорот за вработување со отказ од страна на работодавачот

1.1 Откажување на договорот за вработување од лични причини и причини на вина

Член 12

Со колективен договор на ниво на дејност се уредуваат случаите на однесување, на недостаток на знаење или можности, неисполнување на посебните услови определени со закон, како и кршењето на работниот

ред и дисциплина и неисполнувањето на работните обврски од страна на работникот кои доведуваат до откажување на договорот за вработување.

1.2. Откажување на договорот за вработување поради, економски, организациони, технолошки, структурни или слични причини - деловни причини

Член 13

Критериумите за структурата на работниците на кои им престанува работниот однос кај работодавачот поради економски, организациони, технолошки, структурни или слични причини - деловни причини, се утврдуваат со колективен договор на ниво на работодавач.

2. Откажување на договорот за вработување од страна на работникот

Член 14

Работникот во случај на отказ согласно член 100 од Законот за работните односи има право на испратнина во висина утврдена согласно член 97 од Законот за работните односи, како и на обештетување најмалку во висина на изгубената нето плата на работникот за време на отказниот рок.

VI. ПЛАТА И НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА

1. Плата

Член 15

Работникот има право на плата.

Платата на работникот за работа со полно работно време и нормален учинок не може да биде пониска од најниската плата утврдена со колективен договор на ниво на дејност.

Платата е составена од:

- основна плата;
- дел од плата за работна успешност и
- додатоци.

1.1. Основна плата

Член 16

Основната плата се определува врз основа на барањата на работното место (стручна подготовка, стекнати вештини, сложеноста и одговорноста на работното место), а се утврдува така што износот на најниската плата се множи со коефициентот на степенот на сложеност на одделна група на работи на која припаѓа работното место на кое работникот работи согласно договорот за вработување.

Најниската плата за одделни степени на сложеност на работи и работни задачи претставува основна плата.

Член 17

Најниската плата за најнизок степен на сложеност се утврдува со колективните договори на дејностите.

Најниската плата ја утврдуваат и објавуваат потписниците на колективните договори на ниво на дејност најмалку еднаш годишно.

При утврдување на најниска плата ќе се поаѓа особено од: трошоците на живот; економските можности; општото ниво на платите на дејноста; нивото на продуктивноста, економичноста и рентабилноста; социјални давања и други економски и социјални фактори.

Најниската плата ќе се усогласува со кумулативно-то движење на трошоците на живот во однос на декември од претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика со важност на почетокот на периодот.

Најниската плата за најнизок степен на сложеност ја објавуваат потписниците на Договорот по секое усогласување.

Член 18

Работодавачот кај кого настанале потешкотии во работењето, врз основа на изготвената програма со која се обезбедува надминување на настанатите проблеми врз основа на согласност од синдикатот може да утврди отстапување од најниската плата, со тоа што намалувањето на најниската плата не може да изнесува повеќе од 20% и не може да трае подолго од 6 месеци.

Со колективен договор на дејност, можат да се утврдат и други објективни околности кои битно ги нарушуваат тековите на репродукцијата, со што отстапувањето може да биде и поголемо од утврденото во ставот 1 на овој член.

Работодавачот е должен на работниците да им изврши исплата на разликата меѓу најниската плата за одделни степени на сложеност и помалку исплатената плата во смисла на ставовите 1 и 2 на овој член, во рок од 6 месеци по надминувањето на тешкотиите.

Член 19

Работите, односно работните места се групираат во групи на сложеност, како што следува:

Група	Степен на сложеност
I - Едноставни, повторливи и разновидни работи.....	1,00
II - Помалку сложени, повторливи и разновидни работи.....	1,20
III - Сложени, разновидни, повторливи и со повремена појава на нови работи.....	1,30
IV - Посложени, разновидни работи за кои е потребна самостојност и иницијативност	1,50
V - Посложени, разновидни работи за кои е потребна голема самостојност и иницијативност.....	1,70
VI - Значајно сложени работи кои бараат самостојност и иницијативност	1,90
VII - Мошне сложени работи кои бараат голема самостојност, креативност и иницијативност.....	2,30
VIII - Мошне сложени работи кои бараат голема самостојност, креативност, иницијативност и специјализираност.....	2,70
IX - Најсложени, специјализирани, креативни и самостојни работи.....	3,00

Член 20

Со колективен договор на ниво на дејност односно на ниво на работодавач можат да се утврдат и други групи на повисоки степени на сложеност за типични работни места.

Со колективен договор или со акт на работодавачот се врши распоредување на работите во поодделни степени на сложеност.

1.2. Дел од плата за работна успешност

Член 21

Критериуми и мерила за утврдување на работната успешност се: домакински однос; обем; квалитет; креативност и инвентивност, остварена продуктивност, економичност; заштеди во процесот на работење; ефикасност и користење на средствата за работа и работното време и други утврдени со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач.

Работната успешност се мери, односно проценува за поединци или групи на работници според однапред утврдени критериуми и мерила со кои работникот се запознава пред да почне да работи.

Резултатите од работењето на работникот ги утврдува, односно оценува работникот кој го води и организира процесот на работа.

Доколку работникот не ги достигнува работните резултати од причини што не зависат од работникот (немање на струја и други енергенци, дефект на машините и немање на сировини или други објективни причини утврдени со колективен договор на ниво на работодавач), има право на основната плата.

Член 22

Во случај кога 50% од работниците не ги исполнуваат утврдените норми и нормативи, Синдикатот може да покрене иницијатива за нивно преиспитување.

1.3. Додатоци

Член 23

Основната плата на работникот се зголемува кога работникот работи во услови потешки од нормалните за определено работно место, а особено:

- Работни задачи во чие извршување работникот е изложен на неповолните влијанија на околината (чад, саѓи, топол пепел, прашина, влага, високи, односно ниски температури, бучава, блескава вештачка светлина, работа во темни простории или во простории со несоодветно обоено светло);

- При работни задачи во кои согласно прописите работникот употребува заштитни средства како што се: заштитни чевли, гас маски, маски против прав, уреди за доведување свеж воздух или други заштитни средства;

- Работи при кои работникот е изложен на посебни опасности (пожар, вода, експлозија).

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач, се утврдуваат потешките услови за работа од нормалните за одделни работни места и износот на зголемувањето по тој основ не зависи од висината на платата на работникот, туку се утврдува во единствен износ за сите работници што работат во тие потешки услови на работа.

Со колективен договор на ниво на работодавач, со методологија, се вреднуваат потешките услови за работа од нормалните за одделни работни места.

Член 24

Основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:

- прекувремена работа 35%
- работа ноќе..... 35%
- работа во три смени 5%
- работа во ден на неделен одмор.. 50%

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа зголемена за 50%.

Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работата во три смени работникот го остварува само за ефективно поминато работно време во смени.

Член 25

Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж.

Член 26

Работодавачот може, доколку не организирал исхрана за време на работа или нема организиран превоз до и од работното место, на работниците да им ја зголеми платата во висина што ќе ја определи во договор со синдикатот.

2. Дел за деловна успешност**Член 27**

На работникот може да му се исплати и дел по основ на деловна успешност на работодавачот.

3. Надоместоци на плата**Член 28**

Работодавачот на работникот му исплатува надомест на плата за:

- боледување - за време на привремена неспособност за работа;
- годишен одмор;
- платен вонреден одмор;
- време на прекин на работниот процес од причини од страна на работодавачот;
- празници и неработни денови утврдени со закон или друг пропис;
- од работа слободни денови;
- дообразование, стручно оспособување и преквалификација, односно доквалификација согласно со потребите на работодавачот;
- синдикално образование во договор со работодавачот;
- време на отказан рок;
- и други случаи утврдени со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач.

Во случаите од претходниот став на работникот му припаѓа надомест на плата во висина од неговата просечна плата од последните 12 месеци, доколку со закон поинаку не е определено.

Доколку работникот во тој период не примал плата му припаѓа надомест во висина на најниската плата.

Член 29

Работникот има право на надомест по основ на придонес од иновации, рационализации и други видови творештва, за потребите на работодавачот, кој се утврдува со договор склучен меѓу работникот и работодавачот.

Член 30

За време на приправничкиот стаж, на работникот му припаѓа плата најмалку 70% од најниската плата за одделен степен на сложеност предвидена за работното место за кое се оспособува.

Член 31

За време на временна неспособност за работа до 7 дена, работникот има право на надомест на плата во висина од 70% ; до 15 дена почнувајќи од првиот ден на боледувањето од 80% и над 15 дена за сите денови од 90% од основица утврдена со закон.

Член 32

Надоместокот на плата на работникот за време на прекин на работниот процес од деловни причини изнесува 70% од неговата плата за период до 3 месеци во тековната година.

Член 33

Инвалид на трудот остварува посебна заштита и права во согласност со прописите за пензиско-инвалидско осигурување, колективниот договор на ниво дејност и на ниво на работодавач.

Член 34

За време на штрајк кој е организиран заради повредени права на работниците уредени со закон, колективен договор и со договорот за вработување: три неисплатени плати; неплатени придонеси и надоместоци; непотпишување на колективен договор и необезбедени услови за работа, работодавачот на работникот му исплатува надоместок на плата во висина од 60% од основната плата на работникот за време од 5 работни дена.

Работникот ќе се стекне со право на надомест од плата само во случај ако легитимноста на штрајкот е во согласност со актот на соодветниот синдикат, односно ако добие легитимност од соодветниот синдикат.

4. Надоместување на трошоците поврзани со работата**Член 35**

Работникот има право на надомест на трошоците поврзани со работа, утврдени со закон и колективен договор и тоа:

- дневници за службени патувања во земјата во висина од 8% од основицата;
- дневници за службени патувања во странство согласно Уредбата за издатоците за службен пат и селидби во странство што на органите на управата им се признаваат во тековни трошоци;

- теренски додаток во зависност од обезбедените услови за работа на терен (сместување, исхрана и сл.), во висина утврдена со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач;

- надомест за одвоен живот од семејството, во висина утврдена со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач, но не помалку од 60% од основницата;

- надоместокот за одвоен живот се исплатува кога работникот е распореден, односно упатен на работа надвор од седиштето на фирмата или надвор од местото на постојаното живеалиште;

- надомест на трошоците за користење на сопствен автомобил за потреби на работодавачот во висина од 30% од цената на литар гориво што го користи автомобилот за секој изминат километар;

- надомест на трошоците при селидба за потребите на работодавачот, во висина на стварните трошоци;

- со колективен договор на ниво на дејност се утврдува висината на регресот за годишен одмор и новогодишниот надоместок.

Покрај надоместоците од став 1 на овој член согласно колективен договор, се исплатува надоместок и:

- во случај на смрт на работник на неговото семејство се исплатува надоместок во висина од три основници;

- во случај на смрт на член на семејното домаќинство на работникот му се исплатува надоместок во висина од 2 основници;

- во случај на потешки последици од елементарни непогоди најмалку во висина од една основница;

- за непрекинато боледување подолго од 6 месеци поради повреда на работа или професионално заболување во висина на основницата;

- за јубилејна награда во висина на основницата - за најмалку 10 години работа кај ист работодавач;

- при заминување во пензија најмалку двократен износ од основницата.

Основницата за пресметување на надоместоците на работниците претставува просечната месечна нето плата по работник во Република Македонија исплатена во последните три месеци.

Работодавачот на свој трошок на работниците може да им организира превоз до и од работното место, како и исхрана за време на работа. Трошоците за исхрана може да изнесуваат најмногу до 20% од просечната нето плата по работник исплатена во претходната година, а трошоците за превоз во висина на стварните трошоци во јавниот сообраќај.

На работникот му се исплатуваат и други надоместоци согласно колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач.

VII. РАБОТНО ВРЕМЕ

Член 36

Почетокот, распоредот и завршетокот на работното време, го утврдува работодавачот, односно работоводниот орган во согласност со закон, акт на органот од државната управа од соодветната област, колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач.

Со колективен договор на ниво на работодавач се утврдуваат исклучително тешките услови на работното место според кои работното време пократко од 40 часа неделно, ќе се смета за полно работно време, но не пократко од 36 часа неделно.

За работните места кај кои постои поголема опасност од повреди или здравствени оштетувања, со колективен договор на ниво на работодавач, полното работно време може да трае помалку од 36 часа неделно.

Член 37

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач, се утврдуваат случаите во кои работникот е должен на барање на работодавачот да врши работи преку полното работно време (прекувремена работа).

VIII. ПАУЗИ И ОДМОРИ

1. Можности на поинакво уредување на работното време со колективен договор

Член 38

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач, се определува временското ограничување на работните обврски на работникот кој работи ноќе и во просечно минимално траење на дневниот и неделниот одмор во случај на сменско работење.

2. Привремен принуден одмор

Член 39

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач се уредуваат причините, условите и постапката за воведување на привремен принуден одмор.

3. Определување на траењето на годишниот одмор

Член 40

Работникот има право на годишен одмор во текот на една календарска година во траење од најмалку 20 до 26 работни дена.

Траењето на годишниот одмор на работникот се определува врз основа на:

1. времето поминато во работен однос;
2. сложеноста на работите на работното место;
3. условите за работа;
4. здравствената состојба на работникот;
5. работник помлад од 18 години

Доколку работникот го надминува максимумот по основ на критериумите во овој член има право на годишен одмор само до 26 работни дена.

Должината на годишниот одмор, стекната по ставот 2, точките 4 и 5 од овој член, може да изнесува и повеќе од 26 работни дена.

Со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач можат да се утврдат и други критериуми со кои ќе се определува должината на траењето на годишниот одмор.

Член 41

Со колективен договор на ниво на дејност се определува траењето на годишниот одмор над 26 работни дена, за работниците кои работат во исклучително тешки услови за работа.

4.Платен одмор

Член 42

Работникот има право на платен одмор заради лични и семејни околности до 7 работни дена во текот на годината во следните случаи:

- за склучување на брак..... 3 дена
- за склучување брак на дете..... 2 дена
- за раѓање или посвојување дете..... 2 дена
- за смрт на сопругник или дете..... 5 дена
- за смрт на родител, брат, сестра..... 2 дена
- за смрт на родител на сопругник..... 2 дена
- за смрт на дедо или баба..... 1 ден
- за полагање на стручен или друг испит за потребите на работодавачот до..... 3 дена
- за елементарни непогоди до..... 3 дена

Во случаите од став 1, отсуството од работа се обезбедува и се користи во деновите на траењето на основот врз основа на кој се остварува, без оглед на барањето на процесот на работа.

Член 43

Работникот може да отсуствува од работа без надомест на плата и придонеси од плата, најдолго 3 месеци, во следните случаи:

- за неа на член на семејство;
- за изградба или поправка на куќа, односно стан;
- за учество на културни и спортски приредби;
- за учество на конгреси, конференции и сл.;
- за лечење за своја сметка;
- во други случаи утврдени во колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач.

Одлука за отсуство од став 1 на овој член, донесува работодавачот или лицето кое тој ќе го определи во согласност со потребите на процесот на работата.

IX. НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

Член 44

Со колективен договор на ниво на работодавач, се определуваат случаи на штетни дејствија на работникот за кои се утврдува висината на паушалното обезштетување, како и начинот и условите за намалување или простување на плаќањето на обезштетувањето.

X. МИРНО РЕШАВАЊЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ И КОЛЕКТИВНИТЕ РАБОТНИ СПОРОВИ

Член 45

Индивидуален работен спор претставува спор во врска со остварувањето на правата на работникот утврдени со закон, колективен договор и договорот за вработување.

Колективни работни спорови се спорови во врска со склучувањето, измената, дополнувањето и примена-та на колективниот договор, остварување на правото на синдикално организирање и штрајк.

Член 46

Споровите кои не можат да се решат со меѓусебно спогодување, можат да се решат по пат на помирување или по пат на арбитража.

Помирувањето е процес во кој независна, трета страна, определена од страните во спорот, им помага на страните во спорот во изнаоѓање на решение за спорот.

Арбитража е решавање на спор од страна на трета страна која ја определиле страните во спорот и која одлучува за спорот.

Член 47

Лицата помирувачи, односно арбитри, страните во спорот ги бираат од Листата на помирувачи, односно арбитри, што ја утврдуваат самите.

Страните во спорот заеднички го определуваат третиот член во постапката за помирување односно арбитража.

1. Постапка за помирување (Мировен совет)

Член 48

Индивидуалните и колективните работни спорови можат да се решаваат по пат на мирење и пред посебен Мировен совет.

Постапката за помирување започнува со предлог од било која страна, најдоцна во рок од 5 дена од настанувањето на спорот, во кој предлагачот на помирувањето ја изнесува содржината на спорниот однос.

По добивањето на предлогот, другата страна е должна да одговори во рок од 3 дена.

Страните во спорот, во Мировниот совет предлагаат свој член, а заеднички го определуваат третиот член на Мировниот совет од Листата на помирувачи.

Помирувачот раководи со Мировниот совет и им помага на страните во спорот во изнаоѓање на решение за спорот.

Во случај другата страна да не одговори на предлогот, не именува член за Мировниот совет, не се избере помирувач или не се постигне спогодба за решавање на спорот, постапката за помирување се запира.

Член 49

Постапката за помирување, страните во спорот се должни да ја завршат во рок од 15 дена, од поднесувањето на предлогот за постапка за помирување.

Спогодбата што ќе се постигне во постапката за помирување, мора да биде во писмена форма и истата е задолжителна за страните во спорот.

Член 50

Со колективен договор на ниво на работодавач, може да се доуреди формирањето на посебен мировен совет и постапката на решавање на индивидуален или колективен работен спор.

2. Постапка пред арбитража

Член 51

Во случај на колективен работен спор, било која од страните во спорот, може да поднесе предлог за постапка пред арбитража во рок од 8 дена од денот на настанувањето на спорот, односно од денот на запирањето на постапката за помирување.

Арбитража може да врши еден или повеќе арбитри.

Страните во спорот, заеднички го избираат арбитерот или арбитрите од Листата на арбитри.

Арбитерот е должен да закаже расправа во рок од 5 дена од приемот на предлогот.

На расправата се повикуваат овластени претставници на страните во спорот.

Одлуката на арбитерот е конечна и извршна за страните во спорот.

Постапката пред арбитража завршува во рок од 15 дена од денот на настанувањето на спорот.

XI. ИНФОРМИРАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 52

Работодавачот најмалку еднаш годишно или по потреба, обезбедува информирање на работниците за прашања кои се од значење за нивната економска и социјална положба.

Информирањето се врши на начин соодветен на информацијата што треба да се пренесе и може да се однесува за сите или за одредена група вработени.

Информирањето може да биде: писмено или усно, преку овластен претставник.

XII. СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ И ОБРАЗОВАНИЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 53

Програмата, времетраењето, правата и обврските на договорните страни во однос на образованието, дошкoluвањето и оспособувањето на работниците во врска со потребите на работодавачот, се уредуваат со колективен договор, односно акт на работодавачот.

XIII. УСЛОВИ ЗА РАБОТА НА СИНДИКАТОТ

Член 54

Работодавачот е должен да создаде услови за извршување на активностите на Синдикатот во врска со заштитата на правата на работниците од работниот однос, утврдени со закон и колективен договор.

Активноста на Синдикатот во согласност со став 1 од овој член, не може да се спречи со акт на работодавачот.

Член 55

На барање на Синдикатот, работодавачот доставува податоци и информации за оние прашања што имаат најнепосредно влијание врз материјалната и социјалната положба на членовите на Синдикатот (работниците) и ги разгледува мислењата и предлозите на Синдикатот во постапката на донесување одлуки и решенија, што имаат битно влијание врз материјалната и социјалната положба, односно во остварувањето на правата на работниците.

На синдикалниот претставник му се овозможува непречено комуницирање со работодавачот или од него овластено лице и со сите работници во претпријатието, кога тоа е неопходно за остварување на функцијата на Синдикатот.

На овластениот синдикален претставник кој не е вработен кај работодавачот, мора да му се овозможи непречена комуникација и синдикална активност од страна на работодавачот.

Член 56

Работодавачот ја пресметува и уплатува синдикалната членарина од нето платата на работникот согласно Одлуката на Синдикатот.

Работодавачот обезбедува стручни, административни и технички услови за работа и остварување на функциите на Синдикатот.

Член 57

Синдикалниот претставник има посебна заштита и не може да биде повикан на одговорност ниту доведен во неповолна положба, вклучувајќи го и престанокот на неговиот работен однос, освен во случај на извршување на кривично дело или предизвикување на поголема материјална штета кај работодавачот.

Како синдикален претставник, се сметаат и функционерите во синдикатот, кои се вработени кај работодавачот, а својата функција ја извршуваат волонтерски.

Посебната заштита на синдикалниот претставник трае за време на неговиот мандат и две години потоа.

Член 58

Синдикалниот претставник не може:

- да биде упатен на привремен принуден одмор;
- да биде распореден на друго работно место без негова согласност;
- да му престане работниот однос од деловни причини.

Член 59

Со одлука на Синдикатот, се утврдува бројот на синдикалните претставници кои уживаат заштита, а тоа се: членовите на извршните одбори во основните организации и бираните претставници во повисоките органи на синдикатот.

Член 60

Работодавачот е должен на синдикалниот претставник да му овозможи платено отсуство од работа заради ефикасно вршење на функциите на Синдикатот и синдикалното образование и оспособување.

Начинот, времето и условите на ослободување од работа на синдикалниот претставник, се уредуваат со колективен договор на ниво на дејност, односно на ниво на работодавач.

Член 61

Член на Синдикатот кој е избран, односно именуван во органите на Синдикатот, чие вршење на функцијата бара привремено да престане да работи кај работодавачот, има право, по престанување на функцијата што ја вршел, во рок од 5 дена, да се врати кај работодавачот.

давачот на работно место кое одговара на неговата стручна подготовка, за што се склучува посебен договор со работодавачот.

XIV. ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 62

Кога работникот поднел барање до работодавачот за отстранување на прекршувањето на некое негово право утврдено со закон, колективен договор и договор за вработување, или за остварување на истото, работодавачот е должен да соработува со синдикалните претставници за спогодбено решавање на настанатиот спор.

Член 63

Работникот има право да присуствува во постапката пред органот кој одлучува за поднесеното барање во втор степен и притоа да биде застапуван од Синдикатот.

Работникот кој отсутствува од работа заради присуство во постапката кај органот од ставот 1 на овој член, се смета како да бил на работа и по тој основ не може да му се намалува платата.

XV. ИЗМЕНУВАЊЕ, ДОПОЛНУВАЊЕ, ТОЛКУВАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА ПРИМЕНАТА НА КОЛЕКТИВНИОТ ДОГОВОР

1. Изменување и дополнување на Колективниот договор

Член 64

Секој учесник може да предложи изменување и дополнување на овој колективен договор.

Предлогот за изменување и дополнување на овој колективен договор во писмена форма се доставува до другиот учесник кој е должен да се изјасни во рок од 30 дена.

Во случај ако другиот учесник не го прифати или не се изјасни по предлогот во рокот од ставот 2 на овој член, учесникот - предлагачот може да започне постапка за усогласување.

Член 65

Постапката за усогласување започнува на барање на еден од учесниците на колективниот договор и треба да заврши во рок од 60 дена од поднесувањето на барањето.

Во рок од 10 дена од поднесувањето на барањето за усогласување се формира Комисија за усогласување.

Секој од учесниците именува по два члена во Комисијата за усогласување.

Членовите на Комисијата договорно избираат претседател.

Секое усогласување што учесниците ќе го постигнат мора да биде во писмена форма.

Со усогласените ставови, учесниците задолжително пристапуваат кон изменување и дополнување на Колективниот договор.

2. Следење на примената на Колективниот договор

Член 66

За следење на примената на овој колективен договор, учесниците формираат Комисија.

Секој од учесниците на овој колективен договор, именува по 3 члена во Комисијата од ставот 1 на овој член, во рок од 30 дена од склучувањето на овој колективен договор.

3. Толкување на Колективниот договор

Член 67

Комисијата од членот 66 на овој колективен договор дава толкување на одредбите на овој колективен договор.

XVI. ПОСТАПКА ЗА ОТКАЖУВАЊЕ НА КОЛЕКТИВНИОТ ДОГОВОР

Член 68

Овој колективен договор може да се откаже три месеци пред истекот на неговата важност.

Откажувањето на овој колективен договор се врши во писмена форма, при што се образложуваат причините за откажувањето.

Другата страна, на предлогот за откажување на Колективниот договор, е должна да одговори или да ја започне постапката за преговори, најдоцна во рок од 15 дена, од денот на приемот на поднесениот отказ.

Член 69

Доколку во рокот од членот 67 ставот 3 страната не се произнесе, се продолжува важноста на Колективниот договор, најдолго 3 месеци од денот на приемот на писмениот отказ.

XVII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 70

Овој колективен договор се склучува за време од две години.

Важењето на овој колективен договор, се продолжува доколку страните склучат Спогодба најдоцна 30 дена пред истекот на важењето на Колективниот договор.

Член 71

Овој колективен договор и сите негови измени и дополнувања, како и неговото откажување се доставуваат за регистрација до Министерството за труд и социјална политика, пред нивното објавување во "Службен весник на РМ".

Член 72

Овој колективен договор влегува во сила со денот на склучувањето, а ќе се применува од денот на неговото објавување во "Службен весник на РМ".

10 јули 2009 година

Скопје

Организација на работодавачите на Македонија

Претседател,

м-р Димитар Стојановски, с.р.

Сојуз на синдикатите на Македонија

Претседател,

Ванчо Муратовски, с.р.

1665.

Врз основа на член 205, 206 и 218 од Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 62/05, 106/08 и 161/08) и член 122 од Колективниот договор за здравствената дејност на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 60/06, 156/07 и 17/09), Министерството за здравство и репрезентативниот Самостоен синдикат за здравство, фармација и социјална заштита на Република Македонија, на 13 јули 2009 година, склучија

**КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КОЛЕКТИВНИОТ ДОГОВОР ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ДЕЈНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Член 1

Во Колективниот договор за здравствена дејност на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 60/06, 156/07 и 17/09), членот 63 се менува и гласи:

„Основната плата на работникот се зголемува од 0,8-4,00% кога работникот работи во услови потешки од нормалните за соодветно работно место, и тоа изразено во проценти:

- работа во операциона сала	4,00 %
- работа во судска медицина (обдукциона сала)	4,00 %
- работа во патолошка анатомија	4,00 %
- изложеност на јонизирачки зрачења	4,00 %
- работа на дијализа	4,00 %
- работа во дисекциона сала	3,30 %
- работа со душевни болни	2,50 %
- работа со болни од заразни болести и заразни материи	3,00 %
(инфективно, ТБЦ, микробиологија, вируситологија, паразитологија, трансфузиологија)	
- општа изложеност на токсични материи (физички, хемиски и биолошки агенси во лабораторија)	2,50 %
- повремена изложеност на јонизирачко зрачење	2,00 %
- работа на село	2,00 %
- работа на терен	1,50 %
- работа со вода	1,20 %
- повремена изложеност на инфекции	0,80 %
- и други работи потешки од нормалните што ќе се уредат со колективен договор на ниво на работодавач.	

Кумулација на бодови во овој член може да има по повеќе основи, но не повеќе од 4,80 % збирно“.

Член 2

Членот 64 се менува и гласи:

„Основната плата на работникот се зголемува по час и тоа за:

- прекувремена работа	29 %
- работа ноќе (помеѓу 22 часот и 6 часот наредниот ден)	29 %
- работа во три смени	4 %
- работа во организирана единица за итна медицинска помош	8 %

За работа во денови на празници утврдени со Закон работникот има право на додаток на плата што му припаѓа кога тие денови не се работи и плата за поминати часови на работа зголемени за 42%.

Работникот има право на додаток за дежурство во хируршки гранки во износ од 84 %, а во другите гранки 67 % од саатнината за редовно работно време.

Надоместокот за приправност изнесува и тоа:

- без остварен повик и ангажирање 8 % од дневната од неговата плата, а за остварен повик и ангажирање 113% од неговата плата по час, за времето кога бил ангажиран.

Ако во ист ден се совпадне остварување на право на додаток на плата од став 1 на овој член, работникот има право на исплата на поповолното право зголемено за 8 %.

Правото на зголемена плата по основа на работа во три смени работникот го остварува само за деновите кога работникот работи во втора и трета смена.“

Член 3

Овој колективен договор влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-61/1

13 јули 2009 година
Скопје

Самостоен синдикат за
здравство, фармација и
социјална заштита на
Република Македонија

Претседател,
д-р Симон Силјановски, с.р.

Бр. 07-5845/1

13 јули 2009 година
Скопје

Министерство за
здравство на Република
Македонија

Министер,
д-р Бујар Османи, с.р.

**ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ
НА МАКЕДОНИЈА**

1666.

Врз основа на член 56 став 1 точка 14 од Законот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009 и 67/2009), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 30.06.2009 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ НА ОРТОПЕДСКИ И ДРУГИ ПОМАГАЛА ЗА КОИ ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА МОЖАТ ДА ОСТВАРАТ ПРАВО НА ТОВАР НА ФОНДОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА**

Член 1

Во член 2 на Одлуката за утврдување на референтни цени на ортопедски и други помагала за кои осигурениците можат да остварат право на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 18/2004, 76/2004, 61/2006, 41/2007, 62/2007, 132/2007, 14/2008, 37/2008 и 132/2008), делот од табелата со редните броеви 191, 192, 193 и 194 се заменува со следната табела:

191	Анатомски обликувани влошки за лесен и среден степен на инконтиненција, со вливлива моќ од минимум 800 мл	21
192	Анатомски обликувани влошки за тешка и мешана инконтиненција, со вливлива моќ од минимум 2300 мл	34
193	Анатомски машки влошки за уринарна инконтиненција со вливлива моќ од минимум 600 мл	30
194	Високоперформантни анатомски пелени за лица до 40 кг или обем на колкови до 60 цм), за тешка инконтиненција (уринарна и фецесна), со вливлива моќ од минимум 1300 мл	33
195	Високоперформантни анатомски ноќни пелени за инконтиненција (уринарна и фецесна), за лица над 40 кг Со мала стандардна големина за обем на колкови 50-80 цм и со вливлива моќ од минимум 1700 мл Со средна стандардна големина за обем на колкови 70-110 цм и со вливлива моќ од минимум 2000 мл Со голема стандардна големина за обем на колкови 100-150 цм и со вливлива моќ од минимум 2300 мл	53
196	Урин кеса со испуст од 2 литри	19

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство, а ќе се применува од 01.09.2009 година.

Бр. 02-12495/4
30 јуни 2009 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Фисник Ибраими, с.р.

1667.

Врз основа на член 9 став 1 б точка 3, член 33 и член 56 став 1 точка 3 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009 и 67/2009), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 30.06.2009 година, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИНДИКАЦИИТЕ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВО НА ОРТОПЕДСКИ И ДРУГИ ПОМАГАЛА

Член 1

Во Правилникот за индикациите за остварување на право на ортопедски и други помагала („Службен весник на Република Македонија“ број 111/2000, 4/2001, 56/2001, 71/2001, 47/2003, 73/2005, 3/2006, 137/2006, 62/2007, 86/2007, 132/2007, 56/2008 и 132/2008), во член 27 ставовите 2, 3 и 4 се заменуваат со нови ставови 2, 3 и 4 кои гласат:

„Право на медицинско помагало за инконтиненција (влошки и/или пелени) имаат следните осигурени лица:

- децата на возраст од 3 до 18 години со инконтиненција од неуроген тип (спина бифида и менингомиелоцела) или екстропфија на мочниот меур кај кои постои како последица трајно, неволно празнење на мочниот меур;

- ментално ретардираните деца од 3 до 18 години поради неволно празнење на цревата и/или мочниот меур;

- осигурените лица со параплегија, квадриплегија, мултиплекс склероза, церебрална парализа или секвели од детска парализа неволно празнење на цревата и/или мочниот меур;

- осигурените лица со инфективни, бенигни, малигни, посттрауматски заболувања на централниот нервен систем (мозокот и рбетниот мозок), и периферниот нервен систем, кои немаат функција на контрола на излучувањето на урината и фецесот;

- осигурените лица со инфективни, бенигни, малигни, посттрауматски заболувања на урогениталниот систем кои како последица предизвикуваат уринарна инконтиненција;

- осигурените лица со инфективни, бенигни, малигни, посттрауматски заболувања на гастроинтестиналниот тракт, кои како последица предизвикуваат привремена или трајна фецесна инконтиненција;

- осигурените лица со психичка (душевна) заостанатост, привремено или трајно психичко (душевно) пореметување, трајно психичко (душевно) заболување со пореметување на свеста, кои условуваат несвесна уринарна и фецесна инконтиненција;

- осигурените лица со дијабетес мелитус, како и разни кардиолошки заболувања.

Осигуреното лице со инконтиненција која не може хируршки да се реши, а е неподвижно, но може да седи и да се движи со помош на инвалидска количка има право на:

- Медицинско помагало за инконтиненција (влошки и/или пелени) за деца на возраст од 3 до 18 години,

- Медицинско помагало за инконтиненција (влошки и/или пелени) за лица на возраст над 18 години.

Осигуреното лице со инконтиненција на урина која не може хируршки да се реши, а е неподвижно и не може да седи и да се движи со помош на инвалидска количка, има право на постојан катетер (4 парчиња годишно) согласно член 27 став 1 точка 4, и 10 урин кеси со испуст од 2 литри месечно.“

По ставот 4 се додаваат нови ставови 5, 6 и 7 кои гласат:

„Медицинските помагала од став 2 и став 3 на овој член се препишуваат во количина утврдена во списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на овој правилник, со големина соодветна на телесната градба на корисникот. Соодветниот вид на медицинско помагало го препишува лекарот специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекарот специјалист од соодветната дејност.

Медицинските помагала под реден број 170 Б може да се препишуваат исклучиво во комбинација со помагалата под реден број 170 Д, според телесната градба на корисникот т.е. обемот на колкови, и тоа во случаи кога за дадената медицинска индикација е соодветно да се користат за дневна примена анатомски влошки, во комбинација со ноќни пелени со висока вливлива моќ (уринарна инконтиненција).

Во исклучително тешки случаи на инконтиненција (мешана и фецесна инконтиненција), лекарот може да препише употреба на помагалата под реден број 170 Д, во количество од 90 парчиња месечно.“

Член 2

Во списокот на ортопедски и други помагала кој е составен дел на овој правилник, делот од табелата со редните броеви 170А, 170Б, 170В, 170Г се заменува со следната табела:

Ред. број		Назив на помагалото, материјал резервни делови, потрошен материјал	Индикации по правилник	Помагалото го препишува	Рок на употреба во месеци според возраста				Партиципација	Количина месечна	Единечна цена со сите давачки Референтни цени
					До 7 год	Над 7 до 18 год	Над 18 до 65 год	Над 65 год			
170	А	Анатомски обликувани влошки за лесен и среден степен на инконтиненција, со вливлива моќ од минимум 800 мл	Член 27	Лекар специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекар специјалист од соодветната дејност					10% освен за деца	108	21
170	Б	Анатомски обликувани влошки за тешка и мешана инконтиненција, со вливлива моќ од минимум 2300 мл	Член 27	Лекар специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекар специјалист од соодветната дејност					10% освен за деца	60*	34
170	В	Анатомски машки влошки за уринарна инконтиненција со вливлива моќ од минимум 600 мл	Член 27	Лекар специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекар специјалист од соодветната дејност					10% освен за деца	84	30
170	Г	Високоперформантни анатомски пелени за лица до 40 кг или обем на колкови до 60 цм), за тешка инконтиненција (уринарна и фецесна), со вливлива моќ од минимум 1300 мл	Член 27	Лекар специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекар специјалист од соодветната дејност					10% освен за деца	96	33
170	Д	Високоперформантни анатомски ноќни пелени за инконтиненција (уринарна и фецесна), за лица над 40 кг Со мала стандардна големина за обем на колкови 50-80 цм и со вливлива моќ од минимум 1700 мл Со средна стандардна големина за обем на колкови 70-110 цм и со вливлива моќ од минимум 2000 мл Со голема стандардна големина за обем на колкови 100-150 цм и со вливлива моќ од минимум 2300 мл	Член 27	Лекар специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекар специјалист од соодветната дејност					10% освен за деца	30** (или 90)	53
170	Ѓ	Урин кеса со испуст од 2 литри	Член 27	Лекар специјалист од соодветната дејност или избраниот лекар по препорака на лекар специјалист од соодветната дејност					10% освен за деца	10	19

* - (во комб.со ноќни пелени – 170Д)

** - (во комб.со влошки – 170 Б)

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“, ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство, а ќе се применува од 01.09.2009 година.

Бр. 02-12495/3
30 јуни 2009 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Фисник Ибраими, с.р.

**ВО ИЗДАНИЕ НА ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ
ИЗЛЕЗЕ ОД ПЕЧАТ ИЗДАНИЕТО**

**Бранислав Симоновиќ
Методија Ангелески
Душко Стојановски**

НОВО!

**КРИМИНАЛИСТИЧКА
ТЕХНИКА**

1000,00

П О Р А Ч К А Б Р. 88

Со ова неотповикливо го порачувам изданието Криминалистичка техника во
_____ примероци.

Доказот за извршена уплата на жиро с-ка 300000000188798 и порачката ги испраќаме по пошта на адреса бул. „Партизански одреди“ бр. 29, п. фах 51, 1000, Скопје, или на телефакс број + 389-2-551-24-01.

Порачател: _____ Место: _____
ул. _____ бр. _____, тел./факс _____

Во _____, _____ 2009 година.

(М.П.)

Потпис на порачателот _____

www.sivesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2009 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

